

Bellpuig

REVISTA QUINZENAL
Nº 532 - ANY XXXVI
Artà, 23 de desembre 1995 (225 pts.)

Es Canons: acord per paraitzar
la urbanització (p. 4)

L'Ajuntament guanya, al Suprem,
el plet de Sa Canova (p. 3)

Sopar homenatge als presidents
del C.E. Artà (p. 6)

Molts d'anys a tots els subscriptors i lectors de «Bellpuig»

Amb les neules que, com a novetat d'enguany, han fet els alumnes més joves d'Artà, us volem felicitar per les festes Nadalenques. Que l'any vinent entri bé i ens dugui totes les satisfaccions que desitjam. La que reproduïm és original d'Antonio C. Fernández, que fa 3r d'ESO a Sant Bonaventura. A l'interior trobareu una làmina-calendari del 96 amb què us obsequiam amb el desig que us sigui útil. Salut i molts d'anys.

Bellpuig
Revista quinzenal

Num. 532, 23 desembre 1995

Redacció i Administració:

Rafel Blanes, 10 - Artà. Apartat nº 96

Tel. i Fax 83 50 33

(contestador automàtic)

Dipòsit legal: PM 57-1969
Imp.: Tirrena S.A. (Manacor)

c/ Pintor Gris, 2 tel. 55 52 12

Redacció:

Julen Adrián

Joan Amorós

Guillem Bisquerra

Rafel Carrió

Josep Danús Rosselló

Antoni Esteva

Andreu Genovard

Sebastià Ginard

Jaume Morey

Francesc Munar

Climent Obrador

Rafel Pérez

Antònia Vives

Col.laboracions:

Caterina Estelrich

Bartomeu Gili

Pere Ginard

Mateu Mascaró

Miquel Mestre Genovart

Antoni Muñoz

Antoni Picazo

Miquel Piris

Bartomeu Tous

Pere Vicens

Administració i publicitat:

G. Bisquerra.

Tel. particular 83 62 88.

Bellpuig no es responsabilitza del contingut dels articles que van firmats. No garanteix la publicació d'originals no demanats ni es compromet a donar-ne explicacions.

Bellpuig surt dos cops cada mes llevat dels extres de Sant Salvador i de Nadal.

**BELLPUIG
ÉS
FER POBLE
subscribiu-vos-hi**

El disgust del PSOE

En aquest mateix número reproduïm una comunicació que ens ha fet arribar el PSOE en què manifesta el seu desacord amb l'editorial que en el número passat comentàvem l'entesa entre Independents i PP per a la governabilitat municipal i la no confluència entre el PSOE i cap dels altres dos partits. Mai no hem impedit que totes les veus tenguessin cabuda a la nostra revista i aquest cas no és una excepció. Des de la llibertat d'opinió i expressió és útil que es produeixin dissensions, que es ventilin, amb respecte en la confiança que el lector sabrà mesurar cada una de les postures. La seva resposta, però, ens planteja alguns interrogants.

El primer, i més important des del nostre punt de vista, és si el nostre comentari era objectivament insultant, si provocava gratuïtament el disgust del PSOE (que, a la vista de la rèplica, és evident que s'ha produït). En una paraula, si en comptes de discutir fets discutibles «acusàvem» sense fonament el PSOE de «cometre» «delictes» que no serien tals. És clar que explicàvem que el resultat en què quedava el PSOE només s'explicava, dèiem textualment, «per un error d'estratègia descomunal». És una opinió particular que ningú pot creure ilegítima i el fet mateix de la resposta que publicam gairebé confirma aquella anàlisi. Resumint més: dèiem que el PSOE s'havia equivocat. Honestament creim que aquesta és la lectura que es podia fer del nostre text.

No és la que ha fet el PSOE, que s'ha disgustat enormement. Si haguéssim manifestat el nostre acord a la seva actuació en tot tema de converses, acords i pactes és evident que no haurien protestat. Ho fan —exercint el seu dret— perquè no els ha agradat, perquè hem opinat que s'equivoquen. En comptes d'analitzar si tenim gens de raó, encara que sigui poc, ens acusen, intenten desacreditar-nos, com vénen fent darrerament amb tots aquells que, no coincidint amb ells, mostren postures diferents.

També hem dit suara que la nostra anàlisi és confirmada per aquesta rèplica. En cap lloc havíem vist escrit de forma tan clara que el PSOE el que vol és governar amb els Independents, amb condicions. Doncs bé: si els mèrits d'aquesta estratègia s'han de mesurar pels èxits obtinguts no queda altre remei que reconèixer que, objectivament, s'han equivocat. Es podia tenir el que es volia però no s'ha tengut, perquè es volia tenir només amb unes determinades condicions. Si els Independents, que han manifestat i sostingut també que el seu soci natural és el PSOE, han aconseguit tancar acords, l'any 1991 i ara el 1995, almenys han salvat el que era la

seva responsabilitat, la de formar equip de govern; però també és evident que part de culpa la tenen si tampoc no aconsegueixen seduir el soci desitjat. D'errors, per tant, n'hi ha per tot.

Equivocar-se i no saber o no voler admetre la pròpia responsabilitat és una actitud que qui vulgui pot adoptar, però freqüentment se sol fer córrer aquesta responsabilitat cap a altres. I aquí és on es patina, com creim que ha fet el PSOE, amb escassa elegància.

Li ve d'enrere, aquesta afició a desqualificar el discrepant. Almenys de quan va acusar UM d'haver-se «venut molt barato», pactant amb els Independents el 1991. I de quan, en el plenari sobre el port de la Colònia, va jutjar el tècnic municipal que havia emès un informe que no els anava bé. O, a la sessió del 28 de novembre, i a les declaracions publicades en el número passat, quan tornà a la teoria que els altres *venen* o que només els han interessat els aspectes econòmics. Els agradi o no als membres del PSOE, han d'admetre que qualsevol pot pensar que aquesta seva actitud és escassament elegant. I possiblement poc intel·ligent, com podrien deduir de, per exemple, com va anar la darrera sessió plenària. El PSOE elegeix el tremendisme, la potadeta, autolimitat a la pròpia visió, tancat al seu «o així o de cap manera». Lliurement, és clar.

També el PSOE s'apunta a pràctiques que creiem exclusives d'altres desprovists d'arguments. Si no ens agrada el que diu **Bellpuig**, l'acusarem de ser el portaveu dels Independents... i així estarem resguardats d'haver d'analitzar si hi ha res de cert en el que diuen de la nostra actuació i que no ens agrada.

Però pot dir el que vulgui el PSOE, que no ho som, portaveus de ningú. És lamentable que ells perdin el temps entretenguts en aquesta futilitat, tot i que tinguin tot el dret del món a fer-ho. És evident que el discurs que els Independents podrien dirigir al PSOE no tendria les consideracions a què **Bellpuig** s'obliga i s'obligarà sempre a respectar, sense que això minvi la seva capacitat de criticar les actituds que honestament cregui criticables, siguin de qui siguin. Ells mateixos haurien de saber que des de **Bellpuig** hem mantingut postures coincidents amb propostes seves i poc correspostes per l'anterior equip de govern, format pels Independents i UM. O no se'n temeren en el seu moment, o ho obliden quan no els convé.

Lamentable, aquest disgust del PSOE. Seguirem confiant en el temps, que calma tantes coses, a veure si els és favorable.

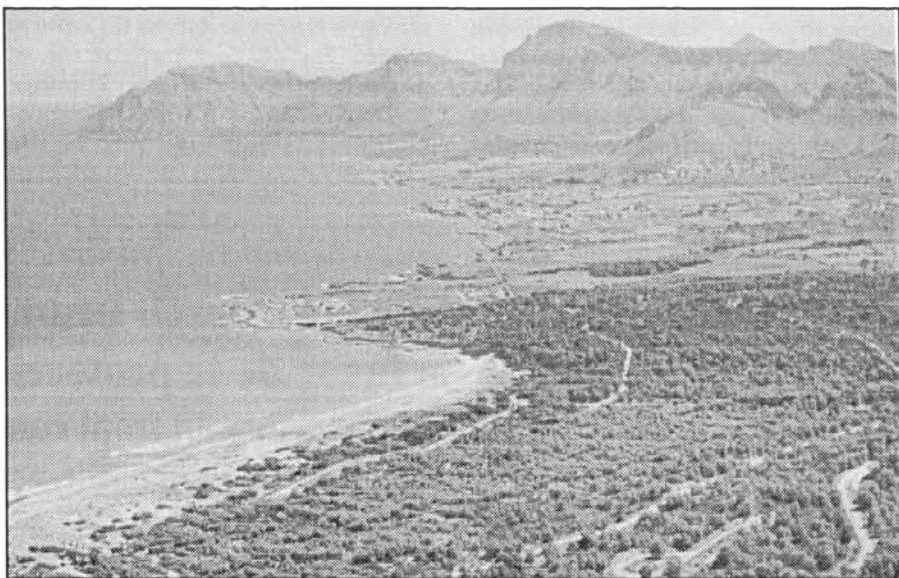
El Suprem dóna la raó a l'Ajuntament Sa Canova: un plet per més de 113 milions de pts

La sentència que dia 6 de novembre va dictar la Sala Tercera del Tribunal Suprem va ratificar la prèvia del Tribunal Superior de Justícia favorable a les set liquidacions que l'Ajuntament d'Artà havia girat, dia 29 de setembre de 1989, a la companyia Las Vegas City Española, S. A. per un import global de 113.331.920 pessetes en concepte d'Impost sobre l'Increment del Valor dels Terrenys, la Plus Vàlua, en produir-se la transmissió a l'esmentada companyia d'uns terrenys situats a Sa Canova.

Aquesta sentència, que considera ajustada a dret la decisió municipal de presentar les esmentades liquidacions, obliga la companyia Las Vegas City Española, S. A. a abonar la quantitat ressenyada, a la qual se li han d'afegir els interessos i recàrrecs corresponents, que podrien convertir en prop de 200 milions la suma total a ingressar.

Els arguments de Las Vegas eren de dos tipus. Primer, que els terrenys no eren de naturalesa urbana ja que l'aplicació de la Llei 9/88 del Parlament de les Illes Balears els convertia en Àrea Natural d'Especial Interès. Segon, que no s'hauria produït increment de valor. Les sentències fan avinent que la transmissió s'havia produït abans de l'entrada en vigor de la llei d'Espais Naturals i que els índexs d'increment de valors no havien estat recorreguts en cap moment. Atès que la liquidació s'aplicava a l'espai de temps entre la transmissió anterior i la de setembre del 88, l'actuació municipal era correcta.

L'impost aplicat grava la diferència entre el valor inicial dels terrenys de naturalesa urbana i els

que tenen en el moment de la nova venda, partint de la filosofia que aquest increment obeeix a motius que no són atribuïbles a la propietat. L'Ajuntament té establerts uns preus, diferents segons les zones del terme municipal, que revisa periòdicament i a partir dels quals es calculen també altres impostos municipals. Amb aquests valors sempre es pot calcular un valor a una propietat urbana. Segons els anys que han passat entre les transmissions de la propietat, s'aplica un percentatge o altre per liquidar l'impost.

Els terrenys objecte de litigi són els coneguts amb el nom de «donut»: una zona a l'interior de Sa Canova que la Llei d'Espais Naturals va deixar fora dels que foren declarats com a Zona d'Especial Interès i, per tant, no urbanitzables. La companyia propietària de la totalitat dels terrenys va segregar aquests terrenys

i els va vendre a una nova companyia, Las Vegas City Española, S. A., possiblement per poder actuar en dos fronts. La urbanització dels terrenys on quedava oberta aquesta possibilitat, i la reclamació d'indemnitzacions dels altres terrenys que, classificats segons la llei de protecció, quedaven sense possibilitat de ser urbanitzats. També aquesta reclamació d'indemnitzacions va ser, en el seu moment, desestimada pels tribunals.

L'Ajuntament, en previsió que la nova companyia no fos sinó un forma d'eludir responsabilitats, va tenir elaborades les liquidacions i les va notificar davant notari quan la propietat acudí a la Sala a presentar la documentació pertinent. Així no es va poder evitar que la notificació fos efectiva. Las Vegas va recórrer contra les liquidacions municipals, però l'Ajuntament va desestimar el recurs. Va ser a partir

N

ECESITA USTED UN SEGURO?
ECESITA INFORMACIÓN DE LOS SEGUROS QUE HAY EN EL MERCADO?
ECESITA AMPLIAR LOS QUE YA TIENE CONTRATADOS?

PROFESIONAL TITULADO, QUE SIN NINGÚN GASTO ADICIONAL, LE OFRECERÁ ASESORAMIENTO PROFESIONAL GARANTIZADO E IMPARCIAL QUE, SIN ESTAR VINCULADO A NINGUNA COMPAÑÍA DE SEGUROS (PARA NO PERDER LA OBJETIVIDAD) LE ACONSEJARÁ LO QUE ES MEJOR Y MÁS ADECUADO PARA UD.

LE FACILITAREMOS ASESORAMIENTO Y PRESUPUESTO SIN COMPROMISO SOBRE CUALQUIER SEGURO

CATALINA
TH. BONNÍN

CORREDOR DE SEGUROS INSCRITO EN EL R.D.G.S.

Carrer Quatre cantons, 5 (07570 - Artà) - Fax. 83 60 85

d'aquesta desestimació que les apel·lacions es varen fer, primer, al Tribunal Superior de Justícia de Balears i, després, davant el Suprem.

A l'Ajuntament estudien la situació per tal de fer efectiu aquest deute. Les actuacions es podrien dirigir a investigar les situacions jurídica i registral de les propietats i de solvència de l'empresa propie-

tària. De fa temps són conegudes les disputes legals i lluites internes, amb plets i demandes incloses, que fan que sigui difícil de determinar qui té la potestat legal i efectiva dels terrenys i la capacitat per fer front al deute. En cas de no obtenir el pagament revalidat pel Suprem, podria procedir-se d'ofici a l'expropiació dels terrenys per tal de

treure'ls a subhasta pública i assegurar el cobrament del deute total. La possibilitat més remota seria que aquesta hipotètica subhasta no aconseguís obtenir dels terrenys el deute objecte ara d'actuació, amb la qual cosa l'Ajuntament se'ls hauria de quedar.

Es Canons

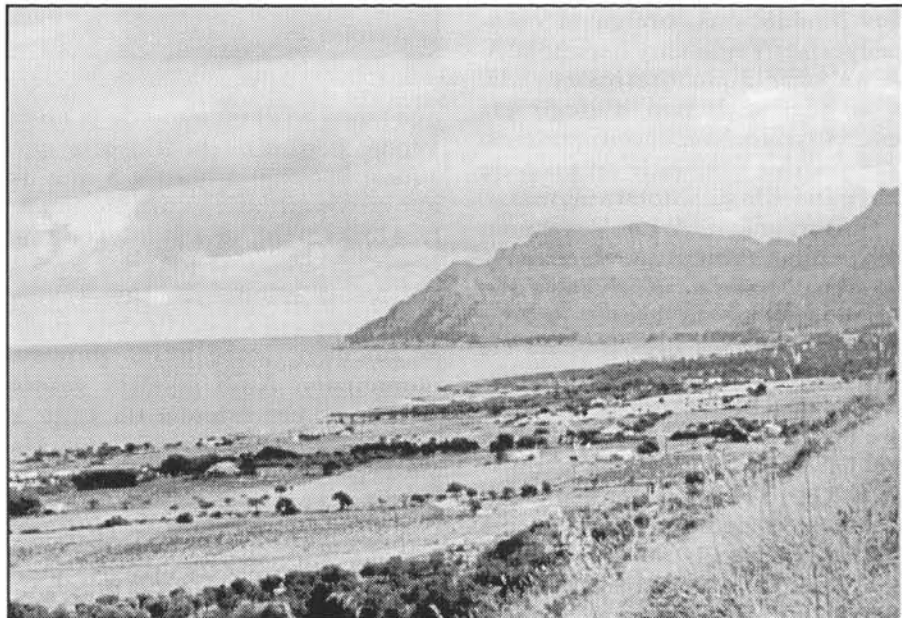
El Govern Balear i el Consell Insular de Mallorca, a favor de la protecció

Amb l'Ajuntament, acorden un front comú per preservar Es Canons de la urbanització.

Redacció.- La polèmica suscitada per la possible urbanització prevista a la zona d'Es Canons ha donat lloc a una situació sense precedents al llarg de la història de l'urbanisme a les nostres illes: el Govern Balear, tant en boca del seu President Cristòfol Soler com en la del Conseller de Turisme Joan Flaquer, s'han manifestat a favor de la protecció d'Es Canons a fi d'evitar una urbanització per a 6.000 places turístiques que està prevista en el Pla Parcial aprovat i en vigor. Aquesta ha estat la resposta al plantejament fet pel propi Ajuntament d'Artà a l'hora d'abordar la iniciativa per preservar allò que per a tots resulta excessiu i fora de tota lògica: la creació de 6.000 noves places turístiques...

Entrevistes

El passat dia 7 de desembre, el Batle Montserrat Santandreu, acompanyat pels portaveus del Partit Popular i del Partit Socialista varen ser rebuts pel Molt Honorable

President de la CAIB Don Cristòfol Soler. L'entrevista, concertada pel propi Batle amb el consens de tot el Consistori, venia motivada per les manifestacions fetes pel propi Conseller de Turisme, Joan Flaquer, en què expressava la voluntat de paralitzar, en la mesura que fos

possible, la urbanització prevista a Es Canons. El propi President ratificà en presència del representants municipals les mateixes paraules que el Conseller argumentant que el Govern Balear era partidari de posar fi al creixement quantitatiu de places turístiques a

FORN DE CAN BECA

Cada dia, bon pa

Despatx central:

Rafel Blanes, 51 - Artà - Tel. 83 61

les illes i que qualsevol iniciativa que suposàs la preservació d'àrees naturals com era el cas d'Es Canons contribuïa a conservar les zones d'esponjament cada vegada més necessàries per a la nostra indústria turística, sobretot tenint en compte que es troba enmig de la gran zona hotelera d'Alcúdia-Can Picafort i la de Capdepera i Son Servera. Davant aquesta voluntat, l'assessoria jurídica del Govern ja havia iniciat un informe sobre les possibilitats d'aturar la urbanització i quin cost suposaria aquest fet en el cas d'haver d'afrontar possibles indemnitzacions. Els representants municipals coincidiren en l'actitud receptiva i decidida del president, que els instà a esperar un parell de dies perquè els juristes elaborassin el seu dictamen per parlar-ne novament.

El següent dimarts dia 12 el conseller de Turisme cità el Batle per tal d'entregar-li l'informe ja redactat.

El Consell Insular de Mallorca (recordi el lector que és l'organisme que té transferida la competència d'urbanisme) també treballa en la redacció d'un informe jurídic intern per tal de mesurar les possibilitats d'actuació en relació a Es Canons. Per dimecres dia 27 l'Ajuntament està citat a una entrevista amb Francesc Quetgles, president de la Comissió Insular d'Urbanisme, per tal d'examinar conjuntament quin tipus d'acció cal posar en pràctica.

Estudis jurídics

L'Ajuntament disposa d'un estudi jurídic sobre les possibles vies d'actuació elaborat per un conegut especialista en dret administratiu. Aquest estudi, que ha estat positivament valorat pels serveis jurídics del Govern Balear, estableix tres possibles vies. Una seria que l'Ajuntament iniciàs un expedient de suspensió per incompliment de deures urbanístics. L'altra, la modificació del planejament actual. Finalment, l'adquisició dels

terrenys. En tots els casos es ponderen les possibilitats i els inconvenients però en conjunt es té la idea que hi ha possibilitats reals d'afrontar amb garanties, o amb garanties assumibles, la paralització de la urbanització.

Un dels punts a resoldre seria qui pren la iniciativa i es fa, per tant, responsable de les conseqüències (entengui's: les indemnitzacions, el cost econòmic resultant). Actualment l'Ajuntament i el Consell Insular tenen facultats i competència per iniciar l'acció. El CIM pot fer-ho si l'Ajuntament s'inhibeix, o si accedeix a una petició municipal explícita. A la reunió de dia 27 podria perfilar-se amb detall el camí a seguir.

En tot cas, el Conseller de Turisme, don Joan Flaquer, ha dit públicament que el seu departament es faria càrrec de la meitat del possible cost de l'operació (encara que se sap que hi ha un límit). Hom espera que el Consell Insular de Mallorca accepti la resta del possible cost.

En contra d'aquesta possibilitat d'actuació hi ha el que se'n podria derivar com a precedent per a altres casos similars. Segons que ha publicat la premsa regional el GOB estima que a Mallorca hi ha una quarantena de casos que estan en una situació jurídica semblant. Una intervenció com la que s'estudia per a Es Canons podria ser un precedent que difícilment es podria acceptar que es generalitzàs. Ja hi ha hagut partits polítics que s'han manifestat contraris a actuacions tipus Cala Mondragó en què el Govern Balear va comprar els terrenys per un import de 3.000 milions de pessetes després que les actuacions prèvies haguessin disparat el preu.

Passejada

El dia 3 de desembre va tenir lloc la passejada que el GOB va organitzar des de la Colònia fins a Es Canons. El mal temps va fer que la participació fos més reduïda del que inicialment s'esperava però així i tot es calcula que unes 500 persones es concentraren a la Colònia per anar a peu fins a la zona i reclamar públicament la paralització de la urbanització.

Hi assistiren representacions de diversos grups polítics i sindicals, com també d'altres institucions. Hi assistí el primer tinent de Batle, don Gabriel Tous, que ostentava la representació del Batle. També, regidors del PSOE. No n'hi havia, en canvi, del PP.

Negociacions

Continuen, per altra banda, les negociacions amb la propietat per tal d'una possible nova modificació del Pla Parcial d'Es Canons, segons hem vingut informant. Ha transcendit un detall que pot ser força interessant, sobretot de cara a determinar les estratègies. En realitat qui negocia no és la propietat, sinó un grup inversor interessat en el projecte. Aquest grup inversor no sembla capaç d'afrontar la totalitat del projecte i per això cerca socis que els acompanyin. Dit d'altra manera, els seus interessos són menors a la totalitat del projecte i això explicaria la facilitat amb què s'ha rebaixat, en el moment actual de la negociació, fins a 2.800 places. Els objectius a cobrir, sempre en la perspectiva d'aquest grup, serien el de la pròpia inversió i el rescat de la hipoteca dels terrenys valorada en uns 500 milions. Una actuació ràpida podria arribar a un tipus d'acord distint de si hi hagués més interessos reunits entorn d'un pla que, en el cas que s'acceptàs la rebaixa d'ara, seria de 2.800 places.

TALLER MECÀNIC, JOAQUIN ORTEGA

**Venda i reparació de
bicicletes, ciclomotors,
motos i automòbils**

carrer Na Caragol, 39-41 - T'el. 83 60 43 - Artà

ESTANC CAN CABRER caça i pesca

Pau Cabrer Mestre
Ant. Blanes, 30 tel. 83 60 94 - Artà

Sopar-homenatge als presidents del C. E. ARTÀ.

El passat dissabte dia 2 de desembre, i commemorant el 50è aniversari del C. E. Artà, es va celebrar al Bar Ca'n Ramon un sopar en homenatge als antics presidents del Club.

Bellpuig hi va ser convidat i va poder captar els moments més emocionants de l'acte que, després del sopar, es va retre als qui d'una forma o altra han regit els designis del club durant aquests 50 anys. També hi va ser present Ràdio Artà, amb la locutora Maria Bel que, amb bon encert, va fer la presentació i animació de la vetllada.

L'acte va estar presidit pel regidor d'esports, Joan Ramon Tous, en representació del batle, que havia excusat la seva absència.

En Ramon Càmera, actual president del Club, va ser el qui va fer entrega als antics presidents o als seus representants, d'una placa commemorativa dels 50 anys. Tots els homenatjats varen ser fortament aplaudits, però el de més tendresa va ser el fill d'en Pere Matemales (d.e.p.) quan va rebre l'obsequi destinat al seu pare. Un altre també molt distingit va ser el Pare Oliver que, present a l'acte, va rebre i agrair l'homenatge, com també ho va fer en Damià Vicens. El Pare Oliver va ser un home que va dedicar molt del seu temps lliure al C. Avance, en la seva estada al convent dels PP.FF. d'Artà.

A continuació, i perquè en quedi constància, anomenam els qui varen rebre l'obsequi-homenatge del C.E. Artà.

Presidents:

Ramon Càmera Torres

Bartomeu Torres Soler
Antoni Viejo Gil

Els presidents homenatjats

Joan Sureda Vives
Antoni Flaquer Casellas

Jaume Mora Munar
Andreu Pascual Duran
Pau Piris Llabrés
Pedro Moll Amorós
Francesc Tous Quetglas
Jaume Massanet Brunet
Pedro Matemales Llinàs (representat pel seu fill Joan).
Jaume Piris Gelabert (el representà el seu germà Rafel)
Bartomeu Massanet Carrió (el representà el seu fill Joan Marc)
Joan Mesquida Muntaner
Antoni Brunet Frau
Tòfol Escanellas Alzamora (el representà la seva neboda Margalida Piris).
Antoni Adrover Adrover
Antoni Cursach Ferragut (el representà en Gabriel Ferrer, antic jugador de l'Artà)

Josep Picó Forteza (el representà la seva filla Magdalena)
Damià Vicens Pastor
Jordi Llull Febrer (el representà el seu fill Jordi).

Del Club Avance:

P. Joan Oliver Ferrer, TOR.
Antoni Diaz Ferrera
Antoni Vaquer Amorós
Joan Esteva Rosselló
Ramon Càmera Torres.

També es va fer entrega de la placa a D. Cristòfol Ferrer Pons (soci d'honor i gran protector del Club), recollida per Miquel Ginard Cursach.

El club va ser obsequiat amb una placa commemorativa per part de l'Ajuntament d'Artà, i entregada pel seu representant a l'acte.

Al sopar hi assistiren 147 comensals, gent de totes les edats, que es volgueren sumar a l'esdeve-

CARPINSA

Carpinteria en Aluminio y Saneamiento

A. Cursach y E. Matallana

c/ Fray Junípero Serra, 7
tel. 83 54 78

07570 - Artà

* Technal

- * Puertas Aluminio
- * Correderas aluminio
- * Persianas Mallorquinas
- * Cerramientos Galerías
- * Toldos Policarbonato
- * Cristalerías y Murales
- * Calefacción
- * Energía Solar
- * Fontanería

niment. Entre els presents hi poguérem veure els jugadors que formaren part de l'equip artanenc entre els anys 45-46, Homar i Ferrer. I dels locals, en Caetano, en Toni Boter, en Joan Peixet, en Miquel Guitzo, entre d'altres. I més joves però ja veterans: En Sáez, Llaneras, Duran; i d'altres un poc més tendres: N'Andreu d'Es Sindicat, en Toni

Toro, en Biel de S'Alqueria Vella, en Pedro Sopa, en Joan Jusepet, en Guillem Saurí, en Tomeu d'Es Forn Nou, en Toni Serverí, etc. (si en deixam cap que no s'ofengui, és perquè ara no els recordam).

La vetllada que va ser grata i animada. És ver que si hagués ocorregut ara fa 10 o 12 anys, el local potser hagués estat insu-

ficient. Hem de ser sincers i admetre que les aficions i l'ambient futbolístic no es poden comparar.

Bellpuig vol donar l'enhorabona als organitzadors d'aquest 50è aniversari del Club, i a tots els que d'una forma o altra hi prengueren part, tant als actes com a la preparació. Que poguem veure i celebrar les noccs de platí.

Teatre Municipal, modificacions al projecte

L'adaptació a les noves reglamentacions sobre seguretat del projecte municipal de construcció d'un teatre a Na Batlessa ha provocat uns canvis substancials que aquests dies són estudiats per l'Ajuntament. Les més importants, a més de les obligades per l'adequació esmentada i referida a qüestions de seguretat (ubicació i nombre de portes d'emergència, dimensions de les escales d'evacuació, etc), fan referència al nivell a partir del qual s'edificaria el teatre i al nombre de seients.

Sembla que la condició d'altura màxima de l'edifici, que consta al document de la cessió del terreny, podria ser variada. Això fa que es pensi a construir des del nivell de l'inici de l'actual síquia i que la part visible des del carrer Ciutat tendria uns tres metres més d'alçada. Això també faria que la porta principal estigués a nivell del passeig dels tarongers.

Quan a la capacitat del teatre, el nombre de butaques s'acostaria a 600, agrupades en tres zones separades per dos corredors laterals. La plaça que en el primer projecte quedava davant la plaça principal es faria a l'altura del passeig dels tarongers, amb la qual cosa quedaria, a davall, un espai per a amagatzem o aparcament.

Aquesta adaptació, però, no disposa encara de pressupost i no se sap qui podria ser l'import total previst per a la seva construcció. Després de l'estudi que s'ha començat i suposant que hi pogués haver

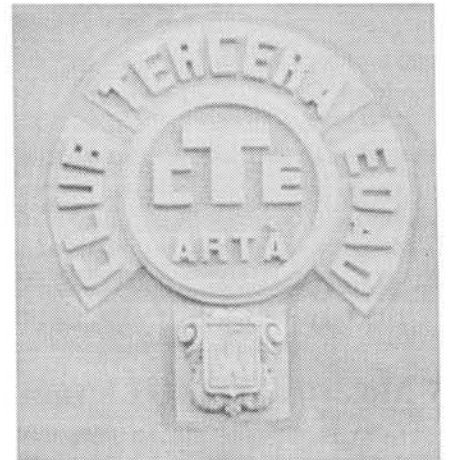
acord quant a la ubicació (que va ser un dels cavalls forts de batalla a la passada campanya electoral) es podria començar a fer la valoració de les obres, la distribució en fases i un pla de finançament.

Club de la 3ª Edat Diada de les matances

El passat dia 1 de desembre es varen celebrar al Club de la 3ª Edat les ja tradicionals matances per tal de tenir les corresponents viandes per oferir la nit del fogueró de Sant Antoni.

De bon matí es reuneixen dins el local del mercat per sacrificar el porcellet (enguany de 246 quilos, més un altre d'un centenar mort el dia abans per mesclar al dinar). Un bon grapat d'homes es donen la mà i fan els troços de la carn del porc per després fer els embotits corresponents. En total es varen enllestir 86 k de llonganissa i 45 de botifarrons. Les dones també prenen part a la feina i fan que el trull de les matances acabi d'hora per poder enllestir el dinar.

Enguany al dinar foren 320 comensals els quals per la insignificant quantitat de 300 pessetes pogueren gaudir d'un arròs que tirava d'esquena (un excel·lent a la cuinera), amèn d'aguiat, fruita del temps, gelat, vi i altres begudes. També pogueren beure cafè gratis. Al final hi hagué com cada any rifes d'objectes sorpresa i amb les orelles i els peus i cua del porc incloses. Al sopar no hi va faltar el delegat de La Caixa, Joan Sureda (entitat que cada any dona 60.000 pessetes per a la compra del porc), el batle d'Artà, Monserrat

Santandreu, i el regidor Joan Andreu Vives Cifre (també l'Ajuntament regala infinitats d'ajudes, tant materials com econòmiques).

Al vespre, i com és costum, es va celebrar el ball com a fi de festa matancera. La ballada va ser popular assistint gran número de socis. El que va faltar varen ser els artistes-cantants convidats, Jaume Sureda i Bonet de Sant Pere, que varen excusar la seva absència per motius personals. Així i tot, i al so de l'equip de música, el ball va quedar ben animat. Salut i per molts anys.

Així mateix, i recollint les opinions de molta gent, direm que pensen que varen fer un poc llarg al Club amb l'amollada de coets. El dia abans, i a les dotze del vespre, ja començaren a fer revetla i així durant tot el dia de les matances. Llavors, diuen, que la gent major es queixa dels que amollen el jovent a totes les noccs, i ells han fet pitjor. Es demana que s'imposi un poc el seny.

MOTOS-BICICLETES
COMERCIAL SANSALONI

c/ fondo nº 5 - tel. 83 62 93 - ARTÀ

Nevada de 1956: 40 anys

En el mes de febrer del proper any es compliran 40 anys de la històrica nevada de 1956. **Bellpuig** sol·licita la col·laboració dels seus lectors. Els que disposin de qualche fotografia que pugui ser testimoni d'aquella feta i ens la vulgui deixar li ho agraïrem amb una més còpies de dimensions de fol (com les pàgines d'aquesta revista) a canvi que ens la deixi publicar en un dels números de febrer. Podem garantir que no perdrem cap fotografia, que la retindrem per pocs temps i que, si tothom col·labora, podria resultar-ne un bon reportatge.

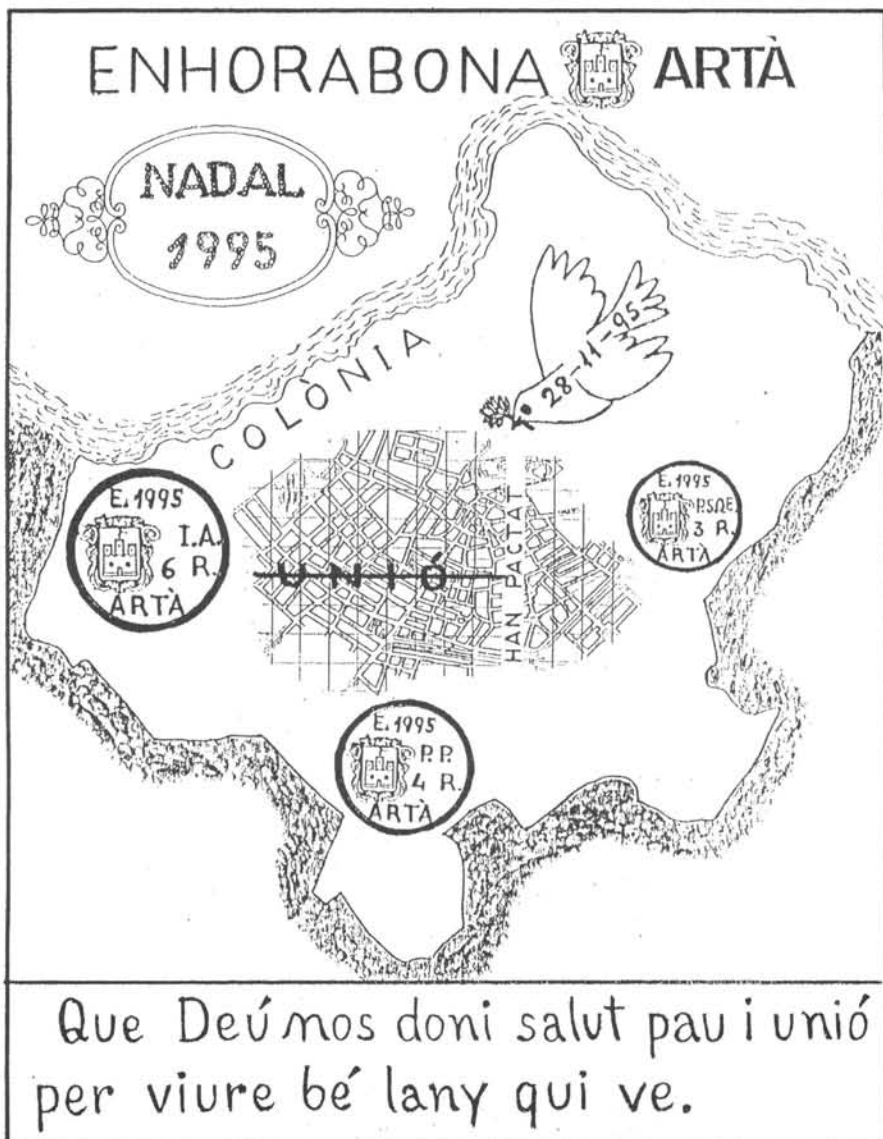
Els interessats es poden posar en contacte amb en Guillem Bisquerra, al número 836288, o telefonant a la redacció, telèfon 835033, i deixant el missatge al contestador. Passarem a recollir-la i després la tornarem.

Gràcies per endavant.

V Mostra d'Art del Llevant

Com ja anunciàvem en passades edicions, avui dissabte a les 20 hores tindrà lloc a les sales d'exposicions de na Batlessa l'acte d'inauguració de la V Mostra d'Art del Llevant que es ve organitzant des de fa anys per aquestes festes. Amb una participació variada d'obres i d'artistes, uns més coneguts i d'altres que s'estrenen, l'exposició restarà oberta fins el diumenge dia 7 de gener i podrà ésser visitada diàriament de les 20 a les 22 hores.

Contestador
83 50 33
automàtic

Dibuix curiós

Presentam un curiós dibuix que un bon subscriptor (dels més antics), ens ha fet arribar per tal d'insertar-lo al present número.

No ens ha fet cap mena d'escrit referent al mateix, així que la redacció s'ha pres la llibertat d'explicar una mica el sentit que deduïm que vol reflectir.

Sembla que és l'enhora bona al poble d'Artà per l'acord o pacte que es va fer a l'Ajuntament entre el Grup Independent i el PP. Dins el terme del nostre poble hi ha els tres grups polítics que el 28 de maig entraren al consistori, i el mapa d'Artà dividit entre els grups després del pacte i el colom de la Pau que el 28 de novembre va dur el missatge al plenari de l'ajuntament i potser la concòrdia entre les persones que volen fer feina pel bé dels artanencs.

Joieria VIKY

RELOTGERIA * PLATERIA * TROFEUS

Carrer de Ciutat, 16 - Telèfon 83 62 63

ARTÀ (Mallorca)

Finca de Betlem, conveni de col.laboració

Universitat, Govern i Consell, interessats a millorar la finca municipal.

El passat dia 1 de desembre s'efectuà una visita oficial a la finca de Betlem per part del Rector de la Universitat de les Illes Balears, Llorenç Huguet, el Conseller d'Agricultura i Pesca, Marià Socies i el Batle d'Artà, Montserrat Santandreu per tal de recórrer i conèixer la finca de propietat municipal i les seves instal·lacions.

Si bé amb la Universitat l'any 1992, amb l'anterior rector Nadal Batle, ja es signà un pre-acord de col.laboració per a la utilització conjunta entre la UIB i l'Ajuntament, el nou rector tenia interès per conèixer l'indret així com també havia demostrat interès per fer-ho el Conseller d'Agricultura del Govern Balear. Acompanyats pel Batle, varen recórrer part de la finca i se'ls explicà els projectes que l'Ajuntament tenia prevists a curt i llarg termini així com les actuacions que s'hi havien duit a terme amb l'ajuda de institucions i col·lectius del poble.

Gratament sorpresos de la visita i conscients de les múltiples possibilitats que aquesta ofereix perquè pugui ésser utilitzada per totes tres institucions, s'acordà de crear una comissió conjunta a tres parts, Ajuntament, UIB i Conselleria, per tal d'elaborar un programa d'actuacions conjunt amb finançament per part de les tres institucions.

Així mateix, l'àrea de Foment i

La finca municipal de Betlem, actuacions a la vista

Ocupació del C.I.M. també ha demostrat el seu interès per intervenir-hi aportant els seus tallers d'obra de pedra i l'escola de margers per rehabilitar les parets i els marges dels exteriors de les cases i la caserna militar. Juntament amb això, també es preveu de refer de bell nou la canaleta soterrada que conduïa l'aigua des de la font des Tió fins als aljubs que proveïen d'aigua les instal·lacions militars.

D'altra banda, per a principis de gener s'hi preveu una repoblació d'alzines a diverses zones de la finca promoguda per la pròpia Conselleria i amb la participació

dels col·legis d'Artà i comarca. Per part de l'Ajuntament també s'estan fent les gestions pertinents per tal que la finca sigui declarada d'utilitat pública d'acord amb la llei de Monts, amb la qual cosa s'hi podrien efectuar sistemàticament campanyes de neteja, reforestació i preservació natural amb finançament subvencionat.

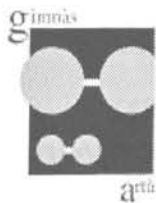
També, dins el Programa d'Educació Ambiental que elabora l'àrea socioeducativa del l'Ajuntament s'hi contemplen diverses actuacions com les realitzades l'any passat que aviat es confirmaran.

Exposició d'escultures d'Amadeo J. Canet

Ahir divendres va tenir lloc a la sala d'exposicions de «la Caixa» la inauguració de l'exposició d'escultures d'Amadeo J. Canet Esteva. Es tracta de la primera ocasió en què aquest artista novell exposa al públic les seves obres de fang i pedra i ha estat a molts a qui ha sorprès aquesta faceta artística fins ara desconeguda. Si bé algunes de les seves peces ja s'havien exposat en mostres col·lectives, aquesta és la seva primera aventura en solitari. La podreu visitar fins el dia 6 de gener, diàriament i de les 19 a les 21 hores. Coratge i enhorabona.

Pintures de Joan Servera, «Peix»

Per avui dissabte, a les 20 hores, també està prevista la inauguració d'una altra exposició. Es tracta de la nova mostra de pintures que ens ofereix Joan Servera, «Peix», als baixos del Centre Social. La podreu visitar fins al dia dels reis de les 20 a les 22 hores, diàriament.

GIMNÀS ARTÀ

Urb. Sos Monjos - Tel. 83 51 90
Artà

**AEROBIC
YOGA
KARATE
GIMNASIA MANTENIMIENTO
PESAS MUSCULACIÓN
SAUNA - MASAJES - CAFETERIA**

FESTES DE NADAL I REIS 1996

Programa d'actes d'Artà i de la Colònia de Sant Pere

Diumenge 17

A les 20'00, inauguració de l'exposició de pintures de Renate Strunk, al bar El Dorado.

Dijous 21

A les 15'00, celebració del Nadal Escolar, a l'església parroquial.

Divendres 22

A les 20'30, inauguració de l'exposició d'escultures d'Amadeo J. Canet Esteve, a la sala d'exposicions de «la Caixa».

A les 21'00, concert de l'ESCOLANIA DELS BLAVETS DE LLUC, a l'Església Parroquial (programa a part).

Dissabte 23

A les 20'00, inauguració de la V Mostra d'Art del Llevant, a les sales d'exposicions de na Batlessa.

A les 20'00, obertura de l'exposició de pintura de Joan Servera, Peix, als baixos del Centre Social.

A les 22'00, VETLLADA DE JAZZ a càrrec de «P.M.A.-B.C.N.» Reunió, al teatre dels pares PP.FF. Amb els músics Kitflus (teclats), Max Sunyer (guitarra), J. Cucurella (baix), Salvador Font (bateria), Andreu Galmés (guitarra).

Diumenge 24

CELEBRACIONS DE MATINES:

A les 20'00, a la Colònia de St. Pere.

A les 21'00, al convent dels P.P.F.F.

A les 22'30, a l'església parroquial.

Dilluns 25

A les 18'30, escenificació del betlem vivent a càrrec d'«Artà Balla i Canta», al recinte de Sant Salvador.

Diumenge 31

A les 24'00, BENVINGUDA AL 1996, davant el campanar de l'església parroquial.

Divendres 5

A les 18'30, ARRIBADA DELS REIS a la Colònia de St. Pere, al mollet de la Colònia.

A les 19'00, ARRIBADA DELS REIS a Artà. Amb els itineraris i el protocol habituals: Carrers de Ciutat, d'Antoni Blanes i plaça de l'Ajuntament. Acte de benvinguda al balcó de la Sala.

Dissabte 6

A les 20'00, celebració de la Festivitat dels Reis. Al convent dels Pares Franciscans.

Diumenge 14

A les 19'00, concert coral de la CAPELLA ORATORIANA de St. Felip Neri, a l'església de la Colònia de St. Pere.

(En el programa repartit, aquest concert està senyalat pel diumenge dia 7, però serà dia 14)

UNISEX

Perruqueria

Àngela

Carrer Antoni Blanes, 24-baixos
ARTA - Telèfon 835777
Es prega demanar hora

CAFÈ GRAN VIA

NOVA DIRECCIÓ
(Tomeu i Jaume)

c/ Ciutat, 35 - Tel. 83 50 09

Especialitat en:

Tapes variades, frit, ronyons, callos, croquetes. Entrepans, hamburguesses, Pepitos de llom, postres de casa, etc.

CASA BOTELLA

(Fundada año 1954)

Batlessa, 25
ARTÀ

**Gran exposició
de tresillos
i mobles auxiliars.**

Oferta TV SONY

amb

TXT, i Euroconector

114.000 pts.

(regal funda comandament a distància)

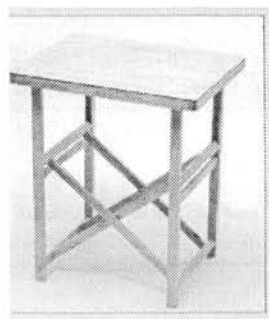
OFERTA ESPECIAL EN MOBLES MENORQUINS

CADIRA RESPATLA AMPLE

BALANCÍ RESPATLA AMPLE

TAULA PLEGABLE

**BONES FESTES
I MOLT D'ANYS A TOTHOM**

Calendari 1996

Al llarg d'aquesta setmana l'Ajuntament d'Artà ha repartit a totes les cases d'Artà i la Colònia un calendari per a 1996 amb la corresponent felicitació del batle desitjant les bones festes. Es tracta d'un calendari amb el santoral en català on es reproduïxen 13 fotografies que representen imatges ben peculiars, algunes inèdites, del nostre municipi. A més, van acompanyades de versos del Cançoner Popular de Mallorca del P. Rafel Ginard que fan al·lusió a les festes locals, al temps o a dites populars que s'escauen amb la imatge de la fotografia. La selecció dels textos ha corregut a càrrec de Miquel Mestre Genovard mentre que les fotografies són obra de Gabril Palou; Pere Sancho, Cusí; Josep Quetglas, Butlo; les d'aquests dos darrers seleccionades per Sebastià Villalonga i Salvador Conesa. Sens dubte una felicitació original i molt ben rebuda pels ciutadans.

Concert a dues bandes

El proper dia 14 de gener, diumenge, a les 20:30 hores, a l'església parroquial hi haurà un doble concert de les bandes de música de Sant Llorenç i d'Artà.

La de Sant Llorenç, formada per 60 músics obrirà el repertori amb *Suspiros de España*, d'Alvarez. Seguirà amb *Ocells de mar*, fantasia d'Antoni Genovard. Una selecció de *West Side Story*, de Bernstein. Acabara amb la suit del *Caribeau concerto*, de K. Ulak. Dirigirà Francesc Sapiña.

La segona part correspondrà a la banda d'Artà, amb 54 músics dirigits per Bartomeu Ginard. Començarà amb *Gallito*, de S. Lope. *Blue Moon*, de J. Farras. *The happy cyclist*, de T. Huggens. Una selecció amb el títol *Beatles in concert*, de Lennon, McCartney i Hautvast. *Jamalajam 2*, d'I. Ferrandiz. Acabarà amb *Vito*, de S. Lope.

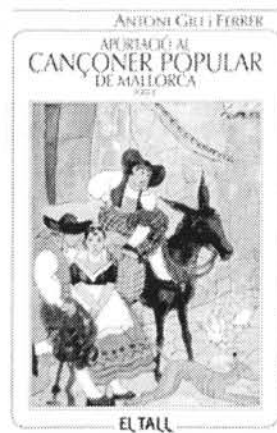
Es tracta d'una experiència nova que pot resultar ben interessant.

Pista poliesportiva de la Colònia

Per al darrer plenari d'aquest any està previst que consti en l'ordre del dia l'adjudicació de les obres de la nova pista poliesportiva de la Colònia de Sant Pere. Segons ens informà el batle, Sr. Santandreu, el termini de presentació d'ofertes acabava el passat dia 11 de desembre i el passat dia 18 es procedí a fer l'obertura per tal de saber les ofertes, que a hores d'ara són examinades i avaluades pels tècnics municipals. Dues ha estat les empreses que s'han presentat al concurs, Coexa S.A. i els germans Jaume Orell. Un cop adjudicada l'obra en qüestió s'inicien els quatre mesos que s'han donat perquè puguin ésser executades i entregades a l'Ajuntament i al C.I.M., que en són els promotors.

Costa i Llobera, l'enllumenat també

En la visita efectuada al President Soler pel Batle i la resta de representants del Consistori, el passat dia 7 de desembre, al marge de tractar el tema d'es Canons, es repassaren tots els temes ja exposats en la visita oficial que tengué lloc el passat 16 d'octubre. Un dels temes en què més incidència es posà va ser en el del tram de carretera coincident amb l'avinguda de Costa i Llobera. Demanant-li el Batle explicacions del perquè s'havien retardat tant unes obres que estaven previstes per a finals d'estiu, el President explicà que precisament aquest era un projecte que s'havia sotmès a revisió per tal de complementar-lo amb allò que ell mateix creia prioritari: la il·luminació completa de tot el tram. Així, el projecte inicial s'ha vist complementat per un altre que preveu, a part de la rodona i la voravia alta que separarà els dos carrils fins a l'altura del carrer d'es Ponterró, l'enllumenat complet

Aportació al Cançoner, segon volum

Dimecres dia 20 de desembre fou presentat a la sala d'actes del Gran Hotel de Palma el segon volum de l'*Aportació al Cançoner Popular de Mallorca*, obra de l'artanenc Mn. Antoni Gili Ferrer. Recordem que fa cosa d'un any presentava el primer volum que ara complementa amb un segon on s'hi recullen gloses sobre animals, arts i oficis, astres i temps, camperoles, casa i vestit, danses i endevinalles humorístiques i satíriques. L'obra fou presentada pel Catedràtic i Director del Departament de Filologia Catalana de la U.I.B., el Prof. Joan Miralles i Monserrat i es preveu que per al dia 15 de gener, just abans de Sant Antoni, sigui també presentat a Artà, tal i com es feu amb l'anterior volum. Enhorabona a Mn. Gili per continuar aquesta noble tasca de recopilació.

des de la rodona fins davant la caserna de la Guàrdia Civil. El retràs de l'execució ha estat provocat per aquest motiu i, segons assegurarà Batle i acompanyants, les obres s'iniciaran dins la primera quinzena del mes de gener i es faran totes d'una tongada.

BAR- RESTAURANTE CAN BALAGUER

tel. 83 50 03
c/ Ciutat, 19

07570 - Artà

* Menú del dia

* Tapes Variades

* Cuina Mallorquina

Exposició de l'hospital

L'INSALUD ha iniciat l'exposició itinerant sobre el nou Hospital Comarcal de Manacor que té previst obrir les portes dins el primer semestre de 1996. Aquesta exposició ja ha passat per Manacor, Felanitx, Sant Llorenç (on és ara) i té previst seguir a Son Servera i Artà, on estarà a l'abast del públic entre els dies 26 de gener i 11 de febrer.

L'exposició consta de plans i maquetes, amb cartells informatius que permeten que el visitant se n'adoni del que suposarà el nou hospital, dotat amb la millor tecnologia del moment.

Ballada de Nadal

El passat dissabte dia 16 es va celebrar una gran ballada al local de la Central, organitzada per l'Agrupació local **Esclafits i Castenyetes**, amb dues agrupacions convidades a la festa i que foren la **Rondaia de Bellver** de Palma, i l'agrupació de la **Casa d'Extremadura d'Inca**.

Tant una com l'altra feren les delícies dels assistents amb les seves mostres. La

de Bellver, ja coneguda per quasi tothom, i la d'Extremadura la qual ens va sorprendre gratament per la seva mostra del seu espectacle i vestuari.

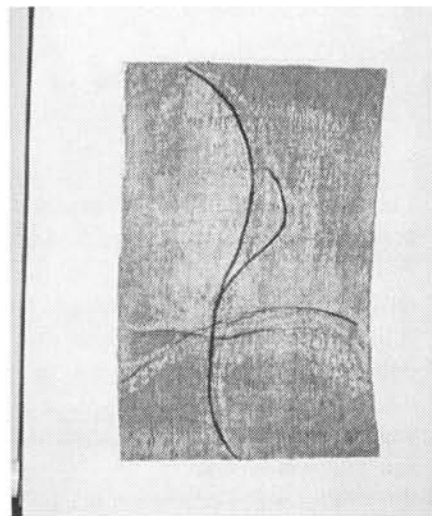
Com és natural va actuar la mostra de ball de l'agrupació local organitzadora, i un gran ball obert per a tothom.

La vetllada va acabar amb un gran sopar bufet fred, per a tots els assistents, on no hi va faltar un amèn. I per confitar-ho, xocolata amb ensaïmades.

Enhorabona a tots i especialment als organitzadors d'aquesta agradable vetllada folklòrica de nadal.

A destacar l'intercanvi que la nostra agrupació local **«Esclafits i Castenyetes»** ha fet en diferents ocasions. Aquesta vegada i amb les dues agrupacions que varen ser convidades, els varen obsequiar amb la pernoctació a uns apartaments a Canyamel el dissabte a vespre i a més el diumenge, juntament amb l'agrupació local feren un dia de germanor i intercanvi de cultura dinant plegats. Tot això va ser costejat per l'agrupació local **Esclafits i Castenyetes**.

Que no sia la darrera.

Una de les obres de Renate Strunk que s'exposen a El Dorado

Exposicions

El passat diumenge dia 17 i a les 16,00 hores, es va inaugurar una mostra de pintura al Bar El Dorado, a càrrec de **Renate Strunk**.

L'exposició, que cobria tots els laterals del Bar, va ser profusament admirada per molts assistents. Paràrem amb l'artista i ens va precisar les seves tècniques per dur a terme la feina que ha desenvolupat. Enhorabona.

Associació ornitològica d'Artà

Els passats dies 24 a 27 de novembre, es dugué a terme el VI Concurs Ornitològic Artà-95. Els resultats han estat molt satisfactoris per els canaricultors de la nostra Associació, per tant els volem donar a conèixer als interessats i que són els següents:

Varietat.- Lipocroms amb factor.

Individuals:

- 1r. Mateu Cantó
- 2n. Mateu Cantó
- 3r. Tomeu Galmés

Equips:

- 3r. Jaume Sureda

Varietat. Melànics sense factor.

Individuals:

- 1r. Manolo Ramírez
- 2n. Mateu Cantó
- 3r. Manolo Ramírez

Equips:

- 1r. Toni Febrer
- 2n. Manolo Ramírez
- 3r. Juan Ares

Varietat. Melànics amb factor.

Individuals:

- 2n. Benet Capó
- 3r. Mateu Cantó

Equips:

- 1r. Sebastià Massanet
- 3r. José Peraita

Varietat. Disseny.

Individuals:

1r. Joan Mascaró

- 2n. Toni Febrer
- 3r. Joan Mascaró

Equips:

- 1r. Toni Febrer
- 2n. Llorenç Febrer

Varietat. Llisa Lleugera.

- 1r. Jaume Sureda

Varietat. Híbrids.

Individuals:

- 1r. Manolo Ramírez

Equips:

- 1r. Joan Mascaró
- 3r. Rafel Lloré

Gran Premi per equips color:

Sebastià Massanet

Gran Premi per equips postura:

Jaume Sureda

Nota.- Les puntuacions mínimes per obtenir premi són les següents:

Individuals:

1r.= 90-- 2n.= 89-- 3r.= 88.

Equips:

1r.=360-- 2n.= 356-- 3r.= 352.

(Els premis deserts, o que no han tengut classificació, és perquè no han arribat a la puntuació mínima).

BARTOMEU FEMENIAS TOUS, Radiestesista.

Tels. 836126 - 836314

Els ofereix els seus serveis de:

LOCALITZACIÓ DE POUS D'AIGUA I ALTERACIONS TELÚRGiques.

(Falles geològiques i corrents subterrànies d'aigua).

Felicitació exitosa.

Freturava que en aproximar-se l'hora d'un succés important tan seriós com les properes festes de Nadal i Any Nou, l'Ajuntament felicitàs la feligresia de bon grat, demostrant així que la suposada quadratura caparrotal dels polítics, la generalitat dels quals sols deliten en estirar el «garbo» i, a la vegada, polir la lluentor del poder, és una bajanada anecdòtica.

Personalment, tenc el plaer de tenir la testa plena de venturosos elogis vers el nostre batle i l'equip que ha confeccionat el colossal calendari del vinent 96.

La complementària tarja de salutació, signada pel propi alcalde, és un detall que el comú dels ciutadans agraïm de bell encant.

Si aquells nyorros d'ensaïmades, entatxonades de garrofes de costella d'ase, foren l'escarn d'una petita «traició», el susdit calendari ha obrat el miracle de transformar la «vulgaritat ensaïmadera» en la més exquisita senzillesa del bon gust.

Quina gaubança, Senyor, veure el mes de gener presidit per la figura gentil del íntegre Antoni Estela Bisbal, el Santantonier més preuat i reconegut per a tots els artanencs; En Toni Blai.

Creiem que per cloure el solt, res colla millor que la següent treta, espontàniament sortida de llavis neutrals:

«Sa raó sempre sura i amb ses ensaïmades perderen sa xaveta. Però amb so calendari s'han esplugat es paparró i es pois.»

P.Ginard.

Un detall de Tot fusta

Inauguració de locals

* Tot de fusta

El dissabte dia 16 es va inaugurar un local al carrer de Na Caragol, 35 dedicat a **Tot de fusta**.

El negoci, del qual en són regents i propietaris el matrimoni Toni Maria i Coloma Nicolau, està dedicat a la fabricació pròpia de tota mena d'articles de fusta. Hi havia una varietat en joguines, vases, i altres adornaments, tot fet pel propietari del local.

No cal dir que tot va ser molt admirat pels nombrosos assistents, els qual foren obsequiats amb un petit però saborós refresc.

* Bon punt

També aquests dies s'ha obert al públic un altre local destinat a merceria i perfumeria al número 1 del carrer de Sa Teulera. El seu nom és **Bon punt**.

Desitjam que l'obertura els resulti exitosa.

* Domus

El passat dimecres dia 20 a l'horabaixa, es va inaugurar «**DOMUS**», local destinat a que el client trobi des del solar fins al darrer detall per vestir una casa.

Per tant, hi ha, Inmobiliària, Mobles nous i antics, Galeria d'Art, i servei de tota mena de materials per a la construcció, etc.

Enhorabona als nous regents d'aquest negoci, que reemplaça on molts anys hi hagué l'oficina de Correus.

CONSULTORI MÈDIC

Clínic Artà

c/ Clutat, 39 - tel. 83 62 37
07570 - Artà

MEDICINA GENERAL

REUMATOLOGIA

CIRURGIA

DIETÈTICA

REVISIONS MÈDIQUES GENERALS (cheques)

GINECOLOGIA

PEDIATRIA

**CERTIFICATS carnets d'armes
i de conduir**

AUTOVENTA ARTÀ, C.B.
SERVICI OFICIAL
Taller: Costa i Llobera 55-57
Tel. 83 53 16 - ARTÀ

VOS DESITJA
BONES FESTES DE NADAL, CAP D'ANY
I UN VENTURÓS ANY 1996

Plenari extraordinari del 07.12.95

Fixant posicions

No hi ha més que dos punts a l'ordre del dia, i el primer es redueix a la ratificació del caràcter d'urgència de la convocatòria. Tots els grups hi estan d'acord.

L'única substància del plenari es redueix a un expedient de modificació de crèdit, dit més clarament: donar un nou destí a una part dels doblers que estaven destinats a iniciar les obres del teatre durant aquest any que s'acaba (11.875.000 pts) i a una altra partida de 7.100.000 de pts destinada a refer la teulada del quarter de Betlem. És la darrera habilitació pressupostària que deixarà tancat el pressupost del 95. Les partides on van anar aquests 18.975.000 pts són més de trenta, i del més divers caire. Pel seu import en destaquem una de tres milions per a la compra d'aigua, una altra d'un milió mes d'energia elèctrica per treure-la del pou de s'Ametlerar, una altra de dos milions per al manteniment del dispensari de la Colònia i una altra de milió i mig de reparació i conservació de l'escola de Na Caragol. El canvi de destí d'aquests doblers es va aprovar amb 5 vots del grup Independents (faltava Jeroni Ginard), el PP es va abstenir i el els dos regidors presents del PSOE (faltava Pere Llinàs) van votar en contra.

L'únic interès del plenari estava a veure com funcionava el recentment estrenat pacte o acord de govern i com reprèn el PSOE la seva nova travessia del desert. En Biel Tous va ser l'encarregat d'explicar la proposta de l'equip de govern i desgranar el rosari de partides que van rebre assignació i la seva justificació. A continuació Jaume Sureda, portaveu del PP, va dir que era necessari fer la modificació i que era totalment justificable «encara que interpretava que siguin vendudes per una certa imprevisió dels grups que van fer aquests pressuposts», en

alusió al darrer grup de govern format per UM i Independents.

Pep Silva, pel PSOE, va seguir per aquest fill argumental però va dur les coses més lluny «La falta de previsió ha estat molt alta. El biaix que hi ha hagut entre el pressupost i el final és molt alt. Hi ha partides que es doblen, el desfasament és abusiu». També va criticar que no hi hagués hagut una voluntat política per començar les obres del Teatre Municipal o fer la nova teulada de les cases d'Es Canons «S'ha perdut un any en dos temes que han estat estrelles a la campanya electoral i que tenien il·lusionada molta gent, com a les APAs amb el tema de les acampades a Betlem». Va fer un repàs qüestionant partida per partida els increments de les assignacions i acabà anunciant que no donarien suport a la proposta.

Biel Tous li va donar la rèplica «no és veritat que l'ajuntament hagi engrescat les APAs i no hagi ben resolt les il·lusions que va aixecar. Totes les escoles d'Artà han tengut oportunitat d'anar a fer acampades d'estiu a les cases de Betlem perquè s'han fet una sèrie de reparacions que ho han permès; també és vera que ha estat precisament perquè hem tengut la col·laboració d'aquestes associacions de pares. El fet que no s'hagin gastat aquests doblers ara no significa que d'aquí a l'arribada de l'estiu, que és quan les APAs utilitzen aquestes dependències, no es faci cap actuació. A més, aquestes actuacions a les cases de Betlem estan també condicionades a un pacte i unes converses per fer una actuació conjunta entre l'Ajuntament, el Consell Insular, la Universitat i la Conselleria d'Agricultura del Govern Balear; per tant s'ha d'anar molt alerta a no fer-hi obres que hagin de ser després derruïdes i siguin doblers gastats inútilment».

Sobre el tema del teatre Biel Tous,

que sembla ser el regidor independent encarregat dels repassos a l'oposició, també li va tornar la crítica enrere al portaveu socialista. «Els socialistes ja van anunciar durant la campanya electoral que es pensaven despenjar del que abans defensaven, que era precisament fer el teatre en el solar cedit a Na Batlessa per construir-lo. Si el teatre no s'ha començat ha estat perquè el grup Independent pensam que s'ha de fer amb el projecte i el lloc en què estava previst, per no perdre aquest lloc, perquè creim que seria un pèrdua per al poble d'Artà». Tous va seguir contestant les altres crítiques referents a diferents partides i va tancar la seva intervenció afirmant que si es fan aquestes modificacions o habilitacions del pressupost és perquè la llei les permet i ho preveu.

Silva va insistir en la manca de previsió global i que algunes partides es doblassin, es va reafirmar en el ja dit i així es va arribar a la votació que va donar el resultat abans esmentat. En resum, el PSOE a l'oposició més o manco frontal, i el PP amb un lleu matís de crítica al consistori sortint.

Abans d'acabar el Batle va informar de la reunió que juntament amb els regidors Sureda (PP) i Silva (PSOE) havia mantengut el mateix matí al Consolat de Mar amb el president Soler sobre l'assumpte de la paralització de la urbanització d'Es Canons. Tant el batle com els altres dos regidors van coincidir a valorar molt positivament el resultat de les converses, i tal com es pot veure a les pàgines de **Bellpuig** les demandes del consistori han tengut una bona acollida al Govern. Com va dir el socialista Silva «s'ha notat un canvi de Canyelles a Soler, més conciliador i més positiu, és bo que escolti els ajuntaments».

expert **ELECTRONICA
AYALA**

Plaça P. Antoni Llinàs, 1 - Tel. 836298 - ARTÀ

Es necessita treballador.

Imprescindible tenir carnet de conduir

Per més informació dirigiu-vos directament a la tenda

FOTOGRAFIA - JOIERIA

Si t'agraden els rellotges
CAMEL,

ara és l'hora.

Aprofitau-ho!!

JOIERIA TORRES

OFERTA NADAL I REIS

Càmera MINOLTA, 500 si

Objectiu 28-210 amb flash incorporat

El mateix preu que la càmera 500 si, amb l'objectiu 28-80.

Preu: 89.990 pessetes.

REGAL:

Bossa de Pell = 9.500 ptes.

Filtre Skylight = 1.575 «

*Bones Festes
i
Bones fotos!*

FOTO TORRES

c/ Ciutat, 2 - Artà tel. 83 60 88

Coral de Castellterçol - Orfeó Artanenc

Exitós intercanvi cultural i musical amb Castellterçol

Tal i com anunciàvem als nostres lectors en el número passat, el cor Orfeó Artanenc ha realitzat un viatge de tres dies per terres catalanes, concretament al poble de Castellterçol, a la comarca del Vallès Oriental, província de Barcelona.

El motiu d'aquest viatge ha estat l'intercanvi cultural i musical que mesos enrere organitzaren les dues corals. Recordaran els nostres lectors que a principis del mes de juny, la Coral de Castellterçol ens va retre visita al nostre poble per un temps de dos dies. El dia 3 d'aquell mateix mes, a la tarda, oferí un concert al nostre Santuari de Sant Salvador.

La partida del viatge en qüestió fou el dijous dia 7 d'aquest mes de desembre. Sobre les 11'30 h. la coral artanenca i familiars foren rebuts a l'aeroport del Prat per un grup de cantaires en representació de la Coral de Castellterçol i des d'allà partiren en autocar cap a la localitat de Vallirana on dinaren al restaurant L'Escut.

Després de dinar, a les 3 de la tarda, partiren cap a Montserrat. La visita al monestir fou prou interessant i instructiva. Encara que el fred es feia notar, no fou un impediment per poder contemplar la gran abadia plagada d'història i visitar la Posada Santa de la Verge de Montserrat, símbol de Catalunya.

Eren les 7 de l'horabaixa quan arribaren a la plaça del Prat de la Riba de Castellterçol. Els membres de la coral del poble i les famílies on s'havien d'allotjar donaren una forta benvinguda a l'Orfeó Artanenc.

El divendres dia 8, es passejaren per lliure, cadascú amb els seus companys d'allotjament. Alguns formaren grups i anaren a visitar la ciutat de Barcelona. Altres visitaren la ciutat de Vic, capital de la comarca d'Osona, i altres arribaren fins a Ripoll, capital de la comarca del Ripollès, visitant l'esplendorós monestir de Santa Maria de Ripoll i els pobles voltants com: Sant Joan de les Abadesses, Camprodon, Setcases, etc. Aquests tingueren ocasió de poder admirar la bellesa del paisatge pirinenc amb la neu cobrint les muntanyes donant-li un aspecte típic i propi de l'hivern.

Passant una divertidíssima jornada, anant d'aquí i d'allà, a les set de l'horabaixa, una hora abans del concert, hi hagué una trobada de pre-concert amb

L'Orfeó Artanenc en uns moments del concert.

les dues corals a Cal Recader, casa que pertany a l'Ajuntament de Castellterçol i que és destinada a actes culturals de la vila.

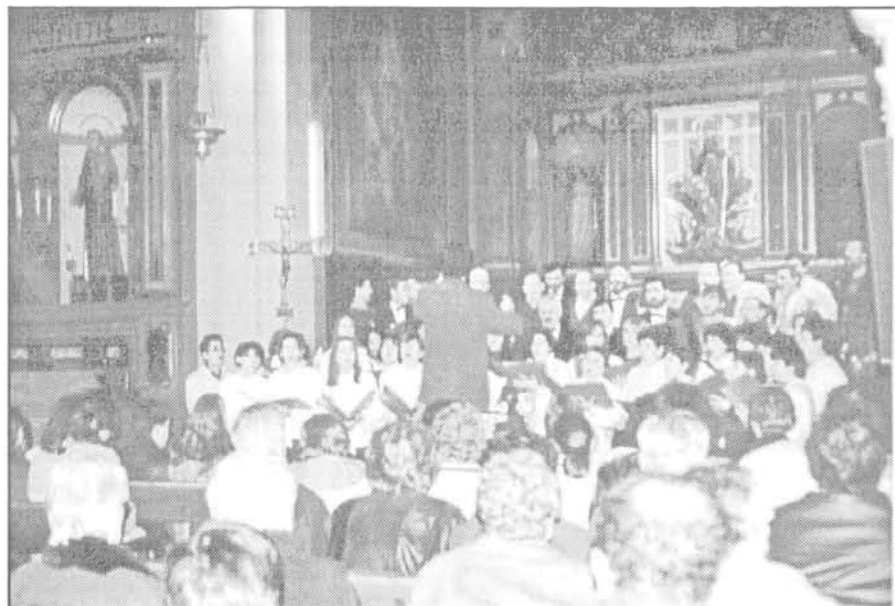
A les vuit, el cor Orfeó Artanenc oferí un concert organitzat per la Coral de Castellterçol en col·laboració de l'Ajuntament, amb un extens programa de cançons la major part tradicionals de Mallorca, a l'Església Parroquial dedicada a Sant Fruitós patró de Castellterçol. L'actuació de la nostra coral agradà força al nombrós públic assistent que aplaudí en totes i cada una de les intervencions musicals de l'Orfeó.

En acabar el concert, les dues corals

plegades cantaren «Cançó de beure» d'en Gabriel Bataille i «Nadal» de Francesc Vila.

Cal dir que, abans del concert, l'Orfeó comptà amb visites artanenques inesperades des de L'Hospitalet, localitat on s'allotjaven, com també amics del mateix municipi que, informats del concert, decidiren traslladar-se a Castellterçol per escoltar la nostra coral.

Finalitzat el concert hi hagué sopar i gresca a cal Recader. Us asseguram que de gresca i bauxa en feren molta i que es divertiren molt ballant i cantant, i que, fins i tot, entonaren cançons de Sant Antoni de Viana i tonades del darrers dies.

Les dues corals cantant conjuntament «Cançó de beure».

Na Balbina Gil, presidenta de l'Orfeó Artanenc, juntament amb en Jaume Cabrer, fent entrega dels regals típics de Mallorca al president de la Coral de Castellterçol Josep Maria Guiteres en el dinar de germanor celebrat a l'antic molí La Granota.

Per una altra part, hem de lamentar la indisposició del director de l'Orfeó ja que no es va trobar gaire bé durant quasi tot el viatge per culpa, segons sembla, de la grip. Tot i que sempre es va trobar ben atès, li fou impossible poder gaudir de les activitats que hi havia programades. Malgrat aquest entrebanc, va poder dirigir el concert amb molta d'il·lusió i, gràcies al seu coratge, l'Orfeó pogué oferir un brillant i excel·lent concert.

El darrer dia d'estada el dedicaren a fer una interessant visita cultural al poble, visitant la Fira, el Castell de Sant Miquel datat de l'any 898, el pou de glaç de Cal Revetllar, la Casa Museu on va néixer i morí N'Enric Prat de la Riba i Sarrà, les exposicions dels Pessebres de Nadal, etc.

Al migdia, abans de dinar, anaren a veure l'actuació de l'esbart **Rosa d'Abril** a l'Anla, on els oferiren la dansa típica de Castellterçol, entre altres, acompanyada de la música tradicional. Després feren un dinar de germanor al restaurant La Granota on hi va haver intercanvis de regals per a les dues corals.

A les 6 de l'horabaixa arribà l'hora de l'acomiadament. L'autocar que havia de portar l'Orfeó Artanenc fins a Barcelona els esperava als aparcaments dels Rourets. L'acomiadament fou molt emotiu ja que els tres dies que passaren plegats sembla que no els oblidaran mai. Tots quedaren molts contents i s'animaren uns amb els altres a repetir-lo una altra vegada. I és que el fet no era per menys.

Des de **Bellpuig** volem donar la més sincera enhorabona a la Coral de Castellterçol i a l'Orfeó Artanenc per aquest intercanvi cultural i musical ja que, sens dubte, han fet possible que els pobles de Castellterçol i Artà quedin lligats per l'amistat, l'afecte, la familiaritat i una bona companyonia que, quasi segur, durarà per a sempre.

Castellterçol - Artà

*** Presentació feta per Jaume Cabrer Fito, cantaire de l'Orfeó Artanenc, a la Parròquia de Sant Fruitós de Castellterçol el dia 8 de desembre de 1995, en una nit de pluja, poc abans de començar el concert de la coral**

Els primers dies de Juny ens va visitar una gent encantadora que com a per art d'encís ens va tocar aquesta fibra tan íntima de l'entranya: l'ànima.

Des de les hores vaig pensar; aquí hi ha d'haver alguna raó. Volia trobar-la. Com va ser tan fàcil aprofundir amb unes persones en només dos dies de convivència?

Raons físiques, històriques, polítiques i econòmiques no ho eren, tots els pobles tenen semblances. Castellterçol i Artà en tenen però no són tan significatives com per donar-me una explicació possible.

Sempre que cerc alguna veritat m'agrada escorcollar les creences, curolles i cabilades del poble senzill, viu, el que realment fa progressar la cultura.

Aquests són a manera de pinzellades les coincidències que més m'han cridat l'atenció i les que pens que han fet realitat aquests dies d'alegria i goig.

El llibre d'Antoni Pladevall quan parla de Castellterçol diu que hi ha un Castell, conegut popularment com de Sant Miquel, però que ara té com a devoció especial la Mare de Déu del Remei.

Gafim a «Tres viatges en calma per l'illa de la calma» ens comença a descriure Artà d'aquesta manera: La primera cosa que es colombrava d'Artà, és el santuari de la Mare de Déu de Sant Salvador, patrona d'Artà i Madona Major del Llevant de Mallorca.

- La devoció a la Mare de Déu és comuna i ens fa sentir protegits per un mur ferm i segur.

Per altre part:

- Entre els vostres cognoms i els nostres n'hi ha d'identics. Serra, Riera, Mora,

Vives...

- Les festes i tradicions al llarg de l'any, a cada una de les viles, és el que ens fa més semblants, segons la meua modesta opinió.

Les d'hivern a Castellterçol: Reis, Sant Antoni Abat, Sant Fruitós, Carnestoltes, Pasqua, Setmana Santa, Nadal amb la festa del Caga Tió.

Les d'estiu: Sant Joan, Sant Pere, la Mare de Déu d'agost i les fires, una el segon diumenge de setembre. La Festa Major amb la Dansa de Castellterçol i el Ball del Ciri.

A Artà les festes d'hivern més importants són: Reis, Sant Antoni Abat, Darrers dies, Pasqua i Setmana Santa i Nadal amb el cant de la Sibila.

D'estiu: Sant Pere, Sant Salvador, la Mare de Déu d'agost i la fira, el segon diumenge de setembre.

Tants punts comuns no fan més que apropar-nos i em donen una explicació més que satisfactòria a les nostres vibracions síncrones.

Gent que és capaç de cantar i ballar:

» Els Reis de l'orient, que porten torrons a tota la gent, i una butifarra per la meua gent, i una llonganissa pel queixal dolent.

Veniu, oh bons reis, al meu balcó, que jo sóc un noi, molt bon minyó. Ompliu-me ben bé el plat i encara faré més bondat.

I: - Sant Antoni és un sant vell es més vell que hi ha a s'ermita. Ell mos dona pasta frita, i coques com un garbell».

És improbable que dos pobles, Castellterçol i Artà, que han sabut mantindre tantes glosses, tonades, balls i cançons populars, no quedin agermanats per sempre.

Que tingueu tots bones festes i que aquesta aura ens guiï com ha fet fins ara.

Jaume Cabrer i Fito

El President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears Missatge de Nadal i Cap d'Any

Quan arriba Nadal, sembla com si tots haguéssim de fer un repàs, una anàlisi conscient, d'allò que hem fet al llarg de l'any que acaba, per arribar a definir, a partir d'aquesta anàlisi reflexiva, què volem per a l'any que estam a punt d'encetar. Com a president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i encara que només fa sis mesos que vaig ser investit per ocupar el càrrec, podria referir-me de bon principi a aquest passat immediat i, també, al futur que s'acosta. Però, abans de parlar d'allò que defensam i que en bona part, esper que es faci realitat al llarg del 1996, vull felicitar les festes als ciutadans de les Illes: vos desitj a tots un bon Nadal, uns dies esplèndids, que els Reis compleixin les expectatives que teniu i que l'any 1996 sigui feliç i fructífer.

Dit això, vull reprendre la reflexió sobre l'oportunitat de fer balanç que proporcionen aquestes festes. Tal volta és que les commemoracions periòdiques ens inciten, si més no indirectament, a la reconsideració, a interioritzar quin sentit tenen les nostres actuacions. Potser és el denominador comú de moltes etapes significatives del nostre calendari, establert amb un ritme temporal que permet l'examen, la revisió de conceptes com el naixement, la vida i la mort.

En el cas de les festes de Nadal, crec que cada societat, fins i tot cada individu, té una manera d'entendre-les. Per a molts, els dies de Nadal tenen un profund sentit cristià. Per a altres, probablement per a la gran majoria, aquestes festes tenen també un clar sentit familiar: és el moment en què, d'una manera càlida i acollidora, tots es reuneixen a compartir alegries, preocupacions i esperances. Tampoc no podem oblidar que n'hi ha alguns que consideren les festes de Nadal com una convenció periòdica més de la societat, encara que sigui la més representativa d'una sèrie de valors que tots compartim i la que més aconsegueix mobilitzar la societat a l'entorn d'una fita d'alegria i pau.

Encara que només sigui per aquesta raó, per la riquesa que es desprèn de la diversitat de mentalitats, les festes de Nadal haurien de ser un motiu de satisfacció. Són el fruit d'una societat plural, oberta, desenvolupada i tolerant com la nostra. Una societat on tothom té cabuda i on cadascú pot exercir la llibertat que posseeix d'acord amb la seva mentalitat i les seves idees.

Per això, si algú em demanava quin concepte, relacionat amb les festes de Nadal, és el més universal i el més acceptat per una societat tan diversa, formada per persones lliures, jo diria que és el concepte de solidaritat. En efecte, la relació entre Nadal i el sentiment fraternal de

solidaritat és gairebé instintiva, sorgeix d'una manera natural. Si més no, amb la naturalitat pròpia de les societats que es poden sotmetre, d'acord amb el seu grau de maduresa, a un exercici de reflexió. Sigui com sigui, aquests dies, potser perquè la convivència de les persones ho necessita així, ens donen l'oportunitat de considerar aquest valor ètic i cultural. Com a individu i com a president de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, som conscient que la societat perfecta no existeix i que la nostra, a pesar de ser capdavantera en riquesa dins l'Estat espanyol, tampoc no ho és.

El creixement econòmic provoca desequilibris, i nosaltres hem crescut molt ràpidament. Per tant, si Nadal és la fita de la solidaritat, aquesta és, per a la nostra societat, l'hora d'incidir en la cohesió social. Si hem superat reptes que altres encara han de superar, també hem de ser els primers a mirar més enllà, a saber que l'evolució de les societats s'ha d'estructurar en factors que ens afecten com a comunitat i en factors que afecten la qualitat de vida de cada ciutadà. La situació de l'economia de les Balears dins el conjunt de l'Estat espanyol ens produeix un orgull lògic. I encara més, si, a partir d'aquesta realitat podem trobar tal com pretén el Govern que presideix, la posició que ens correspon dins l'espai europeu. I, a més a més, amb la convicció que reunim tots els requisits necessaris per arribar en les millors condicions a una etapa en què la competitivitat estarà lligada a la formació qualitativa, als serveis de tipus tecnològic o al potencial de la intel·ligència a través dels nous sistemes de comunicació.

Però també és cert —i els darrers esdeveniments que s'han produït a Europa o en un país com França ho demostren així— que és difícil anar endavant si es perd l'harmonia social, si els ciutadans no tenen confiança en els elements que garanteixen la convivència i l'equilibri, si senten que no poden assegurar el futur lliurement. Al meu entendre, parlar de solidaritat no només significa arbitrar, dins les nostres possibilitats, totes les mesures necessàries per evitar l'aïllament laboral i social dels més desfavorits. Aquest objectiu és bàsic i així ho entenem quan, des del Govern Balear, donam preferència a programes de formació ocupacional o de disponibilitat d'habitatges. Però també és bàsic estendre la convicció que les societats s'han d'enfrontar a nous reptes amb una mentalitat superadora de l'individualisme insolidari. La nostra és una comunitat amb una llengua, una identitat pròpia. I també ha de ser part d'aquesta comunitat, singular i diferenciada, el sentiment d'un futur compartit sense

exclusions socials.

Quan, en el debat sobre l'estat de l'autonomia, vaig exposar davant el Parlament balear el programa del Govern que presideix, un dels punts fonamentals va ser el del creixement sostenible. Una concepció que volem aplicar al desenvolupament territorial, conscients que la preservació del medi ambient és voluntat dels ciutadans de les Illes, els quals representam, i, a més, un dels principals atractius que fonamenten la indústria cabdal de les Balears, la turística.

Per tant, creixement sí. Però creixement harmònic i equilibrat. I si aquest és el criteri que defensam en el cas d'un recurs objectiu com és el territori, amb més raó l'hem d'impulsar, quan consideram els interessos globals d'una comunitat que vol identificar-se amb el progrés, però també amb la qualitat d'aquest progrés.

Una societat que progressa, una societat justa, serena i més humana. Aquest és el model que pretenem i que, al meu entendre, hem d'aconseguir amb l'esforç de tots, encara que sigui responsabilitat meua demanar-vos que treballem amb nosaltres, dia rere dia, per edificar el futur que volem. Amb confiança, perquè tenim les eines que necessitam. El nostre poble demostra una vitalitat excepcional, i també les nostres empreses, i els sectors que formen part de la vida econòmica. Els auguris són bons, anuncien anys que poden configurar una expansió sòlida i madura. Per tant, anem-hi tots junts, i no deixem que dissensions insubstancials o debats inútils ens facin perdre temps i energies.

Amb la seguretat que ens acompanyareu en el camí que marquen aquests ideals, vos desitj unes bones festes, un bon Nadal i un feliç any 1996.

Cristòfol Soler i Cladera

President de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears

Noces d'or

El passat diumenge dia 10 de desembre, el nostre col·laborador i amic Pere Vicens, a) Xim, i la seva esposa Maria Ginard, a) Terres, varen celebrar els seus 50 anys de matrimoni.

La festa la celebraren amb un bon dinar a un local de Cala Rajada acompanyats de tots els seus familiars i amics resultant de lo més agradable.

Bellpuig dona la més sincera enhorabona a l'autor de la constant Endevinalla que, des de fa un grapat d'anys, surt publicada a la nostra revista.

Per a molts d'anys Pere i Maria.

VIDRIO ALUMINIO SANEAMIENTO VIALSA

J. Bernad, J. Zafra i J. Genovard

**Ctera. Santa Margalida, 57 -Tel. 83 66 35
ARTÀ (Mallorca)**

CARPINTERIA SANCHO

**MUEBLES DE COCINA Y BAÑO
DOBLE ACRISTALAMIENTO
HERMETICO**

C/. Ciutat, 63 - 07570 - ARTÀ
Tel. 83 55 83

Clàssics - Novetats - Importació

TEIXITS LLEVANT

Plaça Barcelona, 2
Tel. 457078

(Davant l'Estadi Lluís Sitjar. Bus nº 8).
Palma de Mallorca

**ATENCIÓ ESPECIAL ALS
ARTANENCs**

CRISTALERIA ARTA

Les ofrece sus servicios en:

Carrer Ciutat, 48-A Tel. 83 53 75

- * CRISTALES REDONDOS DE CAMILLA
- * DOBLE ACRISTALAMIENTO
- * CRISTALES DE SEGURIDAD Y TEMPLADOS
- * CRISTALES TALLADOS I BISELADOS
- * ENVARILLADOS Y EMPLOMADOS

- * METACRILATO
- * PECERAS A MEDIDA
- * LETREROS LUMINOSOS
- * CRISTALES COLORES

- * FALSOS TECHOS
- * MAMPARAS DE BAÑO
- * ENMARCACIÓ

Recollida de fems

Horari especial de festes

L'Ajuntament ha fet públic l'horari modificat de recollida de fems que regirà durant les festes de Nadal, Cap d'Any, Reis i Sant Antoni. És com segueix.

Diumenge, 24 de desembre.

Es recollirà per tot el poble a partir de les 14:00 hores.

Dilluns, 25. Dia de Nadal.

No hi haurà recollida de fems.

Diumenge, 31 de desembre.

Es recollirà per tot el poble a partir de les 14:00 hores.

Divendres, 5 de gener, dissabte dels Reis.

Es recollirà la zona de divendres a partir de les 14:00 hores.

Dimarts, 16 de gener, dissabte de Sant Antoni.

No hi haurà recollida de fems.

Cartes al Director

[De l'agrupació artanenca del PSOE hem rebut la carta que segueix i que copiament literalment i íntegra].

No ens sorpren gens la fórmula que han fet ús desde l'editorial de la revista bellpuig 2-12-95 el grup majoritari en el ajuntament el qual també ve donant de manera sistemàtica l'opinió a través de la citada revista, ja que deduïm es el bolletí oficial dels independents d'artà.

Afirmacions tal com: el psoc s'ha tornat quedar a l'oposició, el psoc desaprofita aquestes oportunitats, els bons jugadors coneixen les seves opcions i les dels altres, el psoc no ha sebut manejar els pactes, deven tenir mala consciència, escassa elegància, etc, etc,

Dedueixen que la millor manera deu esser atacar per defensar la seva postura. No tenen el suficient coratge per assumir allò que de amagat han fet i signat han atacat al PSOE per amagar la seva gran errada volguent descarregar tota la responsabilitat dels seus pactes i acords no gaire clars i menys lògics. Els socialistes som conscients dels molts entrebancs i dificultats que

sorgeixen quant es tracten temes que van encaminats a cloure un pacte per tal de garantir una majoria IA - PSOE. Nosaltres volem un pacte amb forces de progrés. Sempre hem estat prou clars tenim una opinió i una coherència que no poren breviar altres i això fa que siguem un grup incòmode per el grup IA. Els socialistes volem governar amb ells, però, amb una quota de poder real no volem esser un grup testimonial per alçar la mà en els plens.

Perque som un grup amb una capacitat suficient per decidir i governar amb intel·ligència, hi es aquest el problema de fons. No volen cap ombra al seu costat i menys ara que l'actual equip de govern es prou fluixet per tirar endavant la tasca de govern que té una forta pressió cultural- econòmica-urbanística.

Aquest fet a donat a l'hora de les negociacions uns exemples molt clars que han dequantat la balança a cloure un pacte IA-PP valorant molt més tenir un soci de govern inexpert bó de dominar i per tant dur-lo al terreny que més beneficis sigui per els IA que tenir un soci PSOE molt més expert un grup compacte

amb una política clara de municipi que volem i al mateix temps amb criteris definits i la experiència i coneixement del tarannar de la política municipal amb las seves vinculacions de tot allò que sen diu «aparato» de govern municipal.

Si de veritat es senten tant preperats creim que no hi ha motius per tenir preocupació del possible minvament de vots per compartir el govern municipal amb el PSOE amb un membre amb dedicació exclusiva tal com disfrute el sr. batle. Creim que els IA temen que quatre anys podrien esser aclaridors amb molts de aspectes i que els artanecs que en definitiva son els que desideixen aclaririen altres aspectes del funcionament del nostre ajuntament. Si econòmicament el cost no hiha diferencies abismals es un fet que confirma la nostre opinió i teoria dels fets a pesat més la composició dels membres dels grups que l'ideologia dels IA en aquets moments no masa aclaridora perque els fets son els fets i son la prova més palpable.

com diu la revista bellpuig el temps que calma moltes coses les pot ser molt benevolent

[va sense firma]

**Escola de Xofers
i Assegurances**

Gili

Gran Via, 42 - 07570-Artà
Tels. 83 62 31-83 63 32 - Fax 83
67 11

Mallorca SENSE accidents

VÉS AMB BONES!

t'esperen...

ASSOCIACIÓ

D'AUTO - ESCOLES DE BALEARS

BONES FESTES I VENTURÓS ANY NOU

Memòria de l'excavació del dolmen de S'Aigo Dolça

L'equip d'arqueòlegs, dirigit per Víctor Guerrero Ayuso, Jaume Coll Conesa i Manuel Calvo Trías, que en el passat estiu (del 31 d'agost a l'11 de setembre) va desenvolupar una campanya d'excavació al jaciment del dolmen de S'Aigo Dolça ha redactat, en data del 23 de novembre, l'informe sobre els treballs duts a terme. En reproduïm, en traducció nostra, les parts essencials.

Introducció.

Excavació arqueològica en el sepulcre megalític de S'Aigua Dolça (Colònia de Sant Pere, Artà, Mallorca).

Plantejament inicial i treballs previs

El mes d'agost passat s'inicià l'excavació arqueològica autoritzada pel Servei de Patrimoni del Consell Insular, per tal de procedir a la documentació i estudi d'una estructura tumular amb cambra interior, a causa del risc imminent d'urbanització de l'enclau i l'absència de protecció per al jaciment. De fet, aquests dies les excavadores dels promotors es troben arrasant ja el pinar veïnat de la tanca del jaciment en el lloc conegut per Es Canons, en una de les fases de la mateixa promoció urbanitzadora.

Les restes supercials de l'estructura s'assemblaven als d'una sepultura megalítica, en particular a l'exemple proper de Son Bauló. En superfície s'observaren en les visites prèvies al jaciment petits fragments d'os i ceràmica, els segons dels quals semblaven de cronologia pretalaiòtica pel gruix escàs i pel baix contingut de desengreixant calcari.

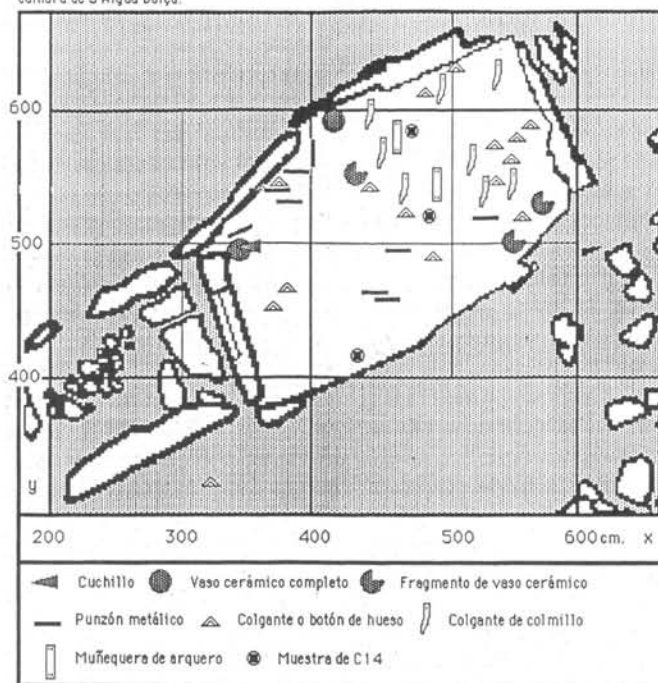
En les visites prèvies es realitzà una prospecció superficial sobre el sector per determinar l'extensió de les restes i la possible connexió d'aquesta estructura amb altres de properes, es prengueren dades geogràfiques de la ubicació, es documentaren les referències administratives i es va contactar amb la propietat i amb l'Ajuntament d'Artà per solucionar la logística general quant a lloc de residència de l'equip i suport de l'Ajuntament per al manteniment de l'equip.

Logística i organització

La col·laboració de l'Ajuntament d'Artà ha estat exemplar en aquest sentit facilitant-nos enorme-ment tota l'ajuda que necessitàrem en tot moment.

La base s'instal·là a l'antiga caserna d'artilleria de costa de Ses Cases de Betlem, lloc que ha estat acondiciat com a centre d'acampada i que disposa d'aigua corrent, llum elèctric, serveis sanitaris i cuina.

Localización de los hallazgos del interior de la cámara de S'Aigo Dolça.

Per al treball de camp es va disposar d'una caixa de seguretat i eines del Departament d'Arqueologia, amb l'afegit d'un carretet de mà, una escala i pales i aixades cedits per l'Ajuntament. Es disposà de dos equips de fotografia i un ordinador portàtil per realitzar la documentació de camp. Per als desplaçaments i transports s'utilitzaren dos vehicles tot terreny propietat dels directors de l'excavació.

Per a la realització dels treballs es va disposar d'un nodrit equip de col·laboradors, en la majoria alumnes de la Universitat Balear i de la Universitat de València.

Metodologia

S'utilitzà un sistema de registre mixt entre la metodologia Harris i Laplace, i la informació textual es tractà amb processos informatitzats, amb el suport lògic FileMaker® de Claris sobre plataforma Macintosh o Windows.

Es realitzaren plans generals a escala 1/100 per a les qüestions de planificació, pla de corbes de nivell a 1/50 i detalls a 1/50 de l'estructura amb restitucions a 1/25 en laboratoris. La documentació de cada àrea es treballà en plans a 1/10 situant en planta tots els objectes que es pogueren localitzar in situ, incloent-hi els més de 150 ossos llargs, 9 cranis, ceràmiques més significatives i altres elements d'interès. A més es va documentar tota l'exposició amb diapositiva de 35 mm en fotos generals des dels tres costats de l'estructura, segons les condicions de llum.

[...]

jaciment.

Fitxa descriptiva bàsica. [en català, a l'original]

Lloc: S'Aigo Dolça.

Evid. culturals. Estructura formada per dues cambres rectangulars construïdes amb ortostats de marès, avantcambra long. 1,60 x (0,60); cambra aprox. (2,80 x 2,80); túmul: long. 6,70. Restes ceràmiques pretalaiòtiques en un radi de fins a 34 m. en direcció migjorn. S'accedia a la cambra per una lllosa perforada amb un portal quadrat de 45 x 45 cm. La coberta estigué composta probablement per una filada de troncs que descansaren sobre les lloses i sobre la qual s'acumularen pedres i terra fins a completar el túmul.

Valor funcional: funerari. Di-mensió 100; disp. 68 x 68.

Períodes. La construcció podria pertànyer al Neolític final o Calcolític encara que les evidències trobades pertanyen al Bronze Pretalaiòtic.

Cronol. 2000-1700 a.C.

Bibliografia. Diversos articles de premsa a la revista Bellpuig i Brisas. Inèdit en literatura especialitzada.

Informació. Conegut des del 1970 per L. Plantalamor; la notícia fou comunicada per J. A. Alcover a Carlos Garrido.

L'excavació ha permès documentar un ritual funerari d'enterrament secundari, amb dipòsits de metall (punxons, punyal de reblons), ceràmica (escudelles de base plana amb umbe i bitroncocòniques), braçals d'arquer, penjolls de conxa i d'incisius de porc, així com botons d'os i penjolls triangulars, piramidals, ovals de vores dentades, etc. Els materials

Apartat 2. Informació general sobre el

descobreixen sensibles similituds amb les restes aportades per les coves artificials pretalaiò-tiques, en especial Son Jaumell i Son Primer.
[...]

Resultats

L'excavació va permetre documentar una estructura de planta ovalada formada per un túmul i una càmera exagonal allargada amb corredor d'accés. L'estructura s'orientava al SW.

El túmul ovalat estava format per tenasses de pedra de forma subcircular, obtingudes del mateix emplaçament i disposades en doble alineació. Les que sobresortien més es disposaven inclinades cap a l'exterior, per la qual cosa en un primer moment es va pensar que l'empenta de la terra del túmul n'havia forçat la posició. Però en l'excavació es va demostrar que aquesta disposició podia ser original ja que a l'exterior es trobaren altres lloses disposades formant falca amb les anteriors. Segons sembla, l'interior estava format per un rebliment de pedres i terres que en les tasques agrícoles va aparèixer en part desplaçat cap a fora.

L'avantcambra o corredor feia en el seu estat de conservació 1,60 m per 0,60 m d'ample, i estava format per grans lloses d'uns 70 cm d'alçada. El fons del corredor apareixia amb la duna natural del substrat, coberta parcialment amb enllosat.

La cambra feia uns 3 m de longitud exterior (2,7 m int.), per 2,42 m d'amplada exterior màxima, mesura que està presa sobre les restes de la trinxera de l'extrem S on les lloses no s'havien conservat. Es conservava fins a una alçada de 70 cm. L'exterior de la cambra estava construït amb ortostats verticals de marès local, enterrats en trinxeres de 20 a 30 cm de profunditat per 30 cm d'amplada excavades en la duna del substrat per a la seva subjecció. El rebliment de les trinxeres estava constituït per grava i petits macs de ribera amb abundància de closques de mol·luscs fortament erosionats. L'accés es realitzava per una llosa amb perforació

central de la qual se'n conserva aproximadament la meitat. Originalment degué fer 0,90 x 1,10 m, amb perforació central aixecada a 23 cm del sòl del corredor de 0,45 x 0,45 m. El sòl de la cambra format per la pròpia duna de marès, havia estat rebaixat per establir una superfície plana. A sobre s'hi abocà arena de platja o del mateix desbast de la roca per uniformitzar i reblanir el fons. Sobre aquest sòl arenós s'hi disposà, ja en l'ús com a cambra funerària, un ellosat de tenasses de 20 x 30 cm en tota la superfície.

Sobre l'enllosat del fons s'hi trobaren les restes humanes formades per enterrament secundaris. Els cranis es trobaven agrupats vers l'interior de la cambra, havent-n'hi un grup nombrós alineat al fons davant la llosa final. Al davant s'hi disposaven els ossos llargs en grups, com si haguessin estat dipositats en farcells. Alguns dels cranis es trobaven protegits al seu voltant per grups de lloses planes.

Troballes.

Ceràmiques:

Entre les restes es trobaren dues escudelles hemiesfèriques de base plana completes, una a la vora de la porta i l'altra a l'angle central interior esquerre de la cambra. Disseminats per la cambra aparegueren restes d'un vas bicònic i d'un altre troncocònic, com també fragments d'olles globulars.

Metall.

A la vora de la porta, al costat esquerre, n'aparegué la concentració més alta fins a nou punxons de bronze i un ganivet amb cap de reblons.

Os.

Més en connexió amb les restes dels inhumats fou trobat un nombrós conjunt de botons openjolls d'os de tipologia molt variada, en general dispersos per la cambra i sense connexions desxifrables amb inhumats concrets. Destaca el nombrós grup de claus de porc perforats.

Pedra.

A diferència del context ofert per altres sepultures semblants, no es va trobar

cap mostra d'indústria lítica tallada, encara que sí dos fragments de pedra polimentada de braçalet d'arquer.

Cronologia

Si hem de jutjar per la tipologia de les restes aparegudes i pels seus paral·lels insulars, les restes que trobarem podrien pertànyer a inicis del segon mil·lenni, en tot cas amb anterioritat a 1.700 anys a.C. Per obtenir cronologies absolutes es prengueren tres mostres de C14 que s'analitzen pel Prof. Van Strydonck del Koninklijk Instituut het Kuntspatrimonium de Brussel·les.

Actualment treballen sobre les evidències un grup d'especialistes:

Restauració: Maria Teresa Val-tueña, del Museu Nacional de Ceràmica. Consolidació de materials prèvia al lliurament al Museu de Mallorca.

Antropologia: Dra. Asunción Malgosa, de la Unitat d'Antropologia, Departament de Biologia Animal Vegetal i Ecologia de la Universitat Autònoma de Barcelona.

Anàlisi arqueometa·lúrgiques: Salvador Rovira Llorens, del Museu Arqueològic Nacional.

Quant a les perspectives per al futur, hom preveu presentar una comunicació sobre els resultats en el Simpòsium de Prehistòria Peninsular que es celebrarà l'any vinent a Zamora. Estam treballant perquè els diversos estudis auxiliars i les anàlisis de la documentació arqueològica i paral·lels permetin oferir un quadre sobre els trets essencials d'aquest reduït grup humà, aspectes de la seva biologia, estratègies de supervivència, dieta, esperança de vida, interacció amb el medi a més d'aspectes rituals, o d'organització social, que permetin entendre millor les coordenades culturals de l'inici del megatlisme insular.

Informe redactat en data 23 de novembre de 1995.

[Signat:] Víctor M. Guerrero Ayuso; Jaume Coll Conesa; Manuel Calvo Trías

WORKSHOP, «TALLERS D'IDIOMES»

ANGLÈS A TOTS ELS NIVELLS

NOVETAT: Anglès des dels tres anys.

Cursets específics per a adults

Espanyol per a estrangers

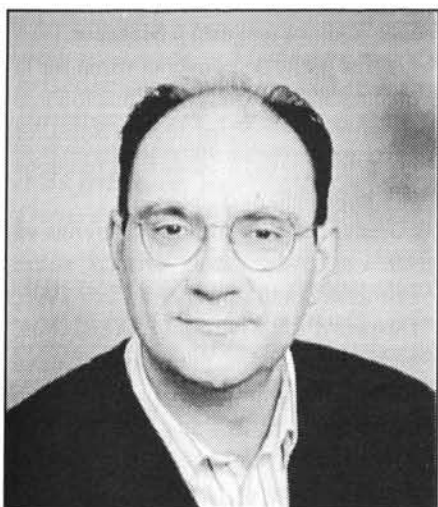
Informàtica, C.D.ROM + Multimèdia

NOU PROFESSORAT

MATRÍCULA OBERTA

Pròxima apertura: El mes de juny
Informació: Carrer Ciutat, 17 (Vora Vora Vora).

Ordenació de Prevere

Començ el meu escrit amb aquest document que em varen regalar fa temps i que sempre el tenc a prop per rellegir-lo i meditar-lo. Igual que el seu autor, he de reconèixer també humilment que és difícil poder posar en pràctica tot això. Senzillament perquè, com tota persona humana, un té les seves limitacions. Ara bé, sempre és convenient i bo tenir una llum situada amunt que et vagi il·luminant en l'intent d'arribar-hi.

Si l'hagués de resumir o agafar l'idea central, ho faria així:

«El capellà, imitant Jesucrist servidor de Déu-Pare i de la humanitat, és el servidor de l'Església en el ministeri del culte i de la caritat. Ha de ser una persona feel a Déu i solidari amb els homes; perquè ser prevere és ser home de Déu responnent a la seva crida i consagrant-se (dedicant-se) totalment a Ell per la pregària i l'obediència. I el capellà ha de ser, també, home del poble, que viu en el servei alegre i sense condicions als seus germans; predicant la Paraula, administrant els sagraments i compromentent la seva vida per l'amor, la justícia i la pau. Un llistó molt alt, però que val la pena arriscar-se per intentar assolir-lo».

I és que Jesús va voler que dins la seva Església hi hagués diverses tasques o serveis per al bé de tothom. Cada un dels qui, pel Baptisme, formam part de l'Església tenim una funció pròpia en la missió que ens ha encomenat

UN CAPELLÀ HA DE SER.....

«Un capellà ha de ser:

*Molt gran i alhora molt petit,
d'esperit noble, com si dugués sang reial
i senzill com un camperol
Heroi per haver triomfat de si mateix
i home que ha arribat a lluitar amb Déu.
Font inesgotable de santedat
i pecador perdonat per Déu.
Senyor dels seus propis desitjos i
servidor dels qui dubten.
Mai doblegat davant els poderosos
i s'inclina, en canvi, davant els petits,
i és dòcil deieble del seu Mestre.
Captaire de mans suplicants
i missatger que reparteix or a mans plenes,
militant animós a la lluita
i tendre a la capçalera del malalt.
Ancià per la prudència dels seus consells
i nin per la seva confiança en els demés.
Fet per a l'alegria i acostumat al sofriment.
Estrany a tota enveja, transparent
en els seus pensaments.*

*Sincer en les paraules, amic de la pau,
enemic de la peresa,
segur de si mateix.*

Complement distint de jo mateix (comenta humilment el cronista)».

D'un manuscrit medieval trobat a Salzburg.

Crist.

Els capellans, pel Sagrament de l'Orde, poden i han d'actuar en el nom i en la persona de Crist, des del seu servei específic que és el del ministeri presbiteral. Units al seu Bisbe com a col·laboradors, germans i amics, formen una família (presbiteri) dedicada a les diverses tasques pastorals en la diòcesi al servei de la qual es consagren. I com a capellans seculars, participen en la vida dels homes enmig del món, essent pare i mestre, però també germà de tots els feels reconeixent i estimant els serveis que els seglarsexerceixen dins l'Església. Els preveres, doncs, fan un servei insubstituïble al Poble de Déu en una Església que tota ella ha d'anunciar i ajudar a establir el Regne de Déu enmig dels pobles.

Exercint les seves funcions amb sinceritat i d'una manera infatigable, segons l'Esperit de Crist, compleixen la voluntat del

Pare : amb l'entrega total de la vida al servei dels germans.

I vos escric i cont tot això perquè amb goig vos he de comunicar que, si Déu vol, el proper diumenge 7 de gener, festa del Baptisme del Senyor, a les 17 hores, seré ordenat de prevere per D. Teodor, Bisbe de Mallorca. Juntament amb dos companys més, aquesta consagració al servei de l'Església de Mallorca, tindrà lloc a la parròquia de Ntra. Sra. dels Dolors de Manacor.

Així mateix, també vos comunic i convit a la «Missa Nova» que celebraré a la nostra parròquia d'Artà el dissabte dia 13 de gener a les 19'30 hores.

Serà per a mi i la meua família un motiu profund d'alegria veure-nos acompanyats de tots vosaltres.

Josep Cerdà Tomàs

Matines de Nadal

La celebració de matines serà:

Colònia: 20'30 h.

Convent: 21'00 h.

Parròquia d'Artà: 22'30 h.

El diumenge se suprimeixen les misses del capvespre

Caritas

El Nadal és l'ocasió de fer una ofrena per Caritas. La podem fer en aliments -a la Parròquia i a distints establiments del poble-. I en doblers el dia de Nadal a l'ofrena de la Missa.

Sagrada família

Diumenge dia 31, a la Missa de les 12 celebrarem la festa de la Sagrada Família. Convidam tots els qui enguany han celebrat les bodes de plata i les bodes d'or a participar en aquesta Missa i junts donar gràcies a Déu.

Grups sinodals

La confecció dels grups sinodals està en marxa. Dijous dia 21 hi va haver una trobada per posar-los en marxa i per cercar la manera de convidar nous participants. La primera ponència i la guia de treball ja està a l'abast dels qui vulguin començar el treball sinodal. La primera ponència té com a títol. «L'Evangeli que dóna sentit a la vida.» Les persones interessades en formar part d'un grup sinodal, que ho comuniquin prest.

**La Parròquia d'Artà
demana i desitja per a tots
un Bon Nadal
i un bon any 1996**

Consell Parroquial

Dijous dia 14 de desembre hi ha hagut reunió del Consell parroquial.

A l'orde del dia un parell de qüestions vives i urgents. Com posar en marxa el Sínode entre nosaltres. Com organitzar els grups sinodals. Dues coses semblen clares: serà una bona manera de treballar que els grups siguin plurals, mesclats. I que aconseguim motivar persones que vulguin aportar un gra d'arena en la reflexió i l'elaboració de propostes sinodals. Gent nova, amb una paraula!

Varem quedar que començarem: dijous dia 21 hi haurà la presentació dels materials, la primera trobada dels qui vulguin formar part d'un grup sinodal i la recerca d'una manera de convidar i motivar persones que vulguin integrar-se en aquesta tasca.

El segon punt important de l'orde del dia era la preparació de l'ordenació de prevere de Josep Cerdà, diumenge dia 7 de gener a les 5 del Capvespre a l'església de la Mare de Déu dels Dolors de Manacor, i la Missa Nova el dissabte següent dia 13 de gener a la Parròquia d'Artà. Josep Cerdà serà ordenat

prevere juntament amb Josep Adrover, diaca que està a Capdpera i Jaume Estela, diaca que està a Manacor.

Altres punts de conversa varen ser la preparació de Nadal, la informació sobre el patronat pro-obres de Sant Salvador i l'aprovació del calendari de reunions fins el mes de juny.

Un punt que va dur la seva orenga va ser l'aprovació dels criteris sobre Primeres comunions per a l'any 1996. Després d'una viva conversa en la qual varen sortir distints punts de vista, es va fer la unanimitat quasi total sobre un calendari per a l'any que ve que concentra les primeres comunions en el segon diumenge de cada mes, llevat del temps de la Quaresma, a qualsevol de les misses dominicals (dissabte o diumenge, en el Convent, la Parròquia, l'església o Sant Salvador). Els altres diumenges no hi haurà primeres comunions. Així el calendari quedarà d'aquesta manera: 14 d'abril, 12 de maig, 9 de juny, 14 de juliol, 11 d'agost, 8 de setembre, 13 d'octubre, 10 de novembre, 8 de desembre.

Una vetlada ben aprofitada.

Moviment Parroquial

Han rebut el Baptisme.

Diumenge dia 17 de desembre de 1995
Marc Mayol Orell, fill de Paulí i d'Antònia
Joan Artigues Terrassa, fill d'Andreu i de Joana
Joan Manuel Algaba Torrelló, fill de Rafel i d'Aina

desembre, a la Colònia.

Han celebrat les bodes d'or

Pere Vicens Alzamora i Maria Ginard Alzamora, diumenge dia 3-XII a la Parròquia

Han celebrat el Sagrament del matrimoni

Francesc Brunet Nebot amb Maria Servera Flaquer, dissabte dia 2 de desembre a Sant Salvador
Gabriel Bisbal Mesquida amb Bàrbara Massanet Torres, divendres dia 8 a l'Església.

Eloí Alvarez Ribero amb M^a del Carme García Sosa, dissabte dia 9 de desembre a Sant Salvador

Miquel Santandreu Aguiló amb Mª Bel Genovart Genovart, dissabte dia 9 de

Hem pregat pels difunts

Joan Sansó Ginard, fadrí, de 54 anys, +4-XII
Andreu Servera Perelló, casat, de 68 anys, +5-XII
Maria Alzina Terrassa, fadrina, de 84 anys +16-XII

Ha fet la Primera Comunió:

Nicolau Flaquer Febrer, dia 8 de desembre a la Parròquia

ELS COL.LEGIS D'ARTÀ US DESITGEN UN «BON NADAL»

LES NEULES

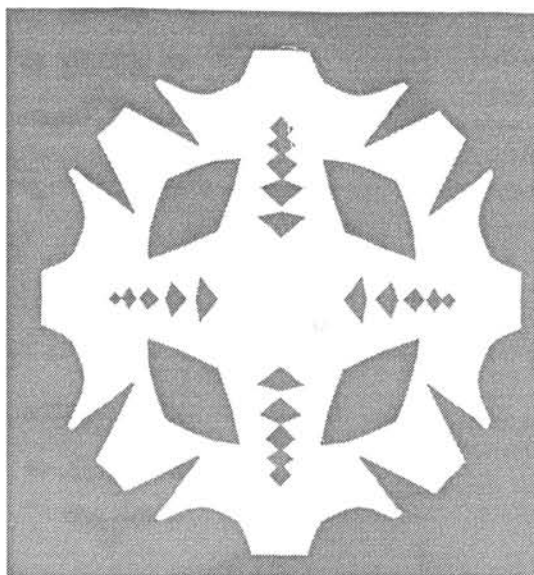
A Mallorca és costum penjar les neules a les llànties de les esglésies. I se'n posaven tantes com setmanes i dies faltaven per a l'inici de la Quaresma.

En un principi la seva funció era docent i catequètica: permetia recordar als cristians el Calendari Litúrgic i, també, rememoritzar una gran part del Llibre del Gènesi. Però, avui en dia han esdevingut un element simplement ornamental i decoratiu.

Hi ha estudiosos que, cercant el seu significat, relacionen les neules amb el «mannà» que Déu concedí en l'èxode al poble jueu quan aquest caminava pel desert.

Temps enrera, els pagesos d'algunes comarques de les nostres illes, després de sembrar el blat, beneïen el camp amb una oració. L'home més major, acabat de resar el Parnostre, deia: «Que Déu mos do una bona maina»; «Amén», responien els seus companys.

«Maina» i «mannà» signifiquen el mateix. Aquell pagès desitjava que Déu li

Adrian Esteva Torres,
3r. Na Caragol

Maria F. Martí Maria,
7è. S. Salvador

Catequesi d'infants

Aquest mes de desembre hi haguéu distintes trobades de pares infants, catequistes i responsables de la parròquia. Dia 2 varen ser els de primer curs de catequesi. Dia 15 els de segon curs de catequesi i dia 16 de desembre els de tercer i quart curs de Catequesi. En aquestes reunions es va informar de la marxa de la Catequesi i es va presentar el calendari de dates per la Primera Comunió. Hi va haver distintes reaccions a la proposta que les primeres comunions siguin sempre el segon diumenge de cada mes. Aquesta proposta és fruit de la petició formulada per moltes persones que els cinquanta nins que combreguen durant un any, no es convertesquin en cinquanta

misses de primera comunió, sinó que es possibiliti que les primeres comunions s'unifiquin. Al manco que s'intenti.

El criteri de fer les primeres comunions un diumenge cada mes va ser proposat l'any passat a partir de les reunions de pares.

Les distintes reaccions que hi va haver al calendari d'enguany abarquen un ventall molt ample, des de l'acceptació perquè és una proposta raonable i que permet una elecció ben diversificada; fins a l'oposició per raons variades que inclouen la dificultat de trobar restaurant i la possibilitat que els amics participen a la festa de primera comunió.

Alguna veu es va aixecar per sol·licitar que durant el mes de maig i de juny es doni

alguna possibilitat més de fer la Primera Comunió. Molts trobaren raonable aquesta petició: Varem quedar que seria estudiada.

Una cosa no va sortir a rotllo i és el fet que per la gran majoria d'infants, la primera comunió és la darrera. O al manco la darrera feta en condicions reals de participar a l'Eucaristia.

En general hi haguéu un bon clima en aquestes reunions de pares infants i catequistes. S'ha de dir que totes tres acabaren compartint junts la taula, encara que fos de drets. Trobarem els camins per una més gran implicació de tots en la transmissió de la fe als infants? Qui té la resposta?

donàs un bon, i tal vegada abundant, «mannà» : una bona collita.

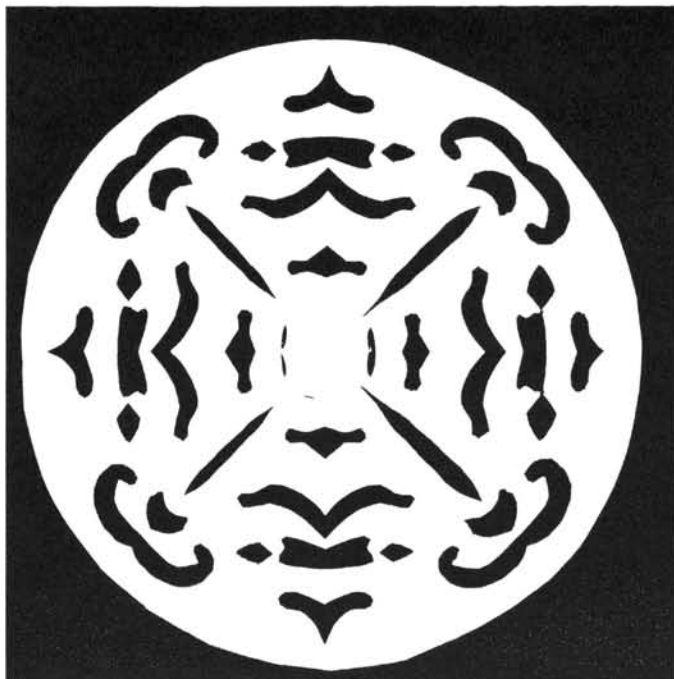
La col·locació de les neules damunt els betlems a les cases particulars, seguint un fil conductor, volia ser una pregària a Déu amb el prec d'aconseguir tot tipus de bens en el nou any que prest començarà.

Segons uns altres estudiosos, aquestes obres d'artesanía representen les teranyines de la cova del Naixement.

Les neules es fan de paper de color blanc i en forma rodona (cercle), en la qual es representen imatges i símbols de la tradició cristiana.

La figura del cercle, mancat de principi i de fi, és, en la simbologia cristiana, el signe de Déu i de l'eternitat, l'infinit, l'univers, la totalitat, la perfecció. Per tant, en relació a les neules amb el dibuix retallat a l'interior del cercle, ben bé podria significar que Déu, com a ésser superior, creador i perfecte, «encercla» allò que en elles es representa. Déu és el Creador i el Senyor de tot.

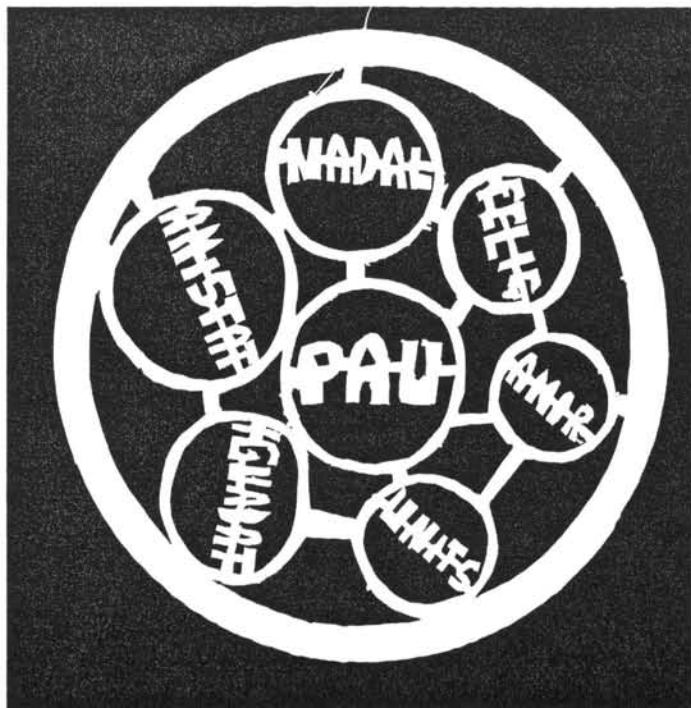
Convé també esmentar, pensant en les neules de menjar i amb el que abans dèiem sobre la bona collita de blat, que el nom bíblic de «Betlem» significa «Casa del pa».

Francesc Vicens, 6è. S. Salvador

Maria I. Mascaró Gomila, 7è. S. Salvador

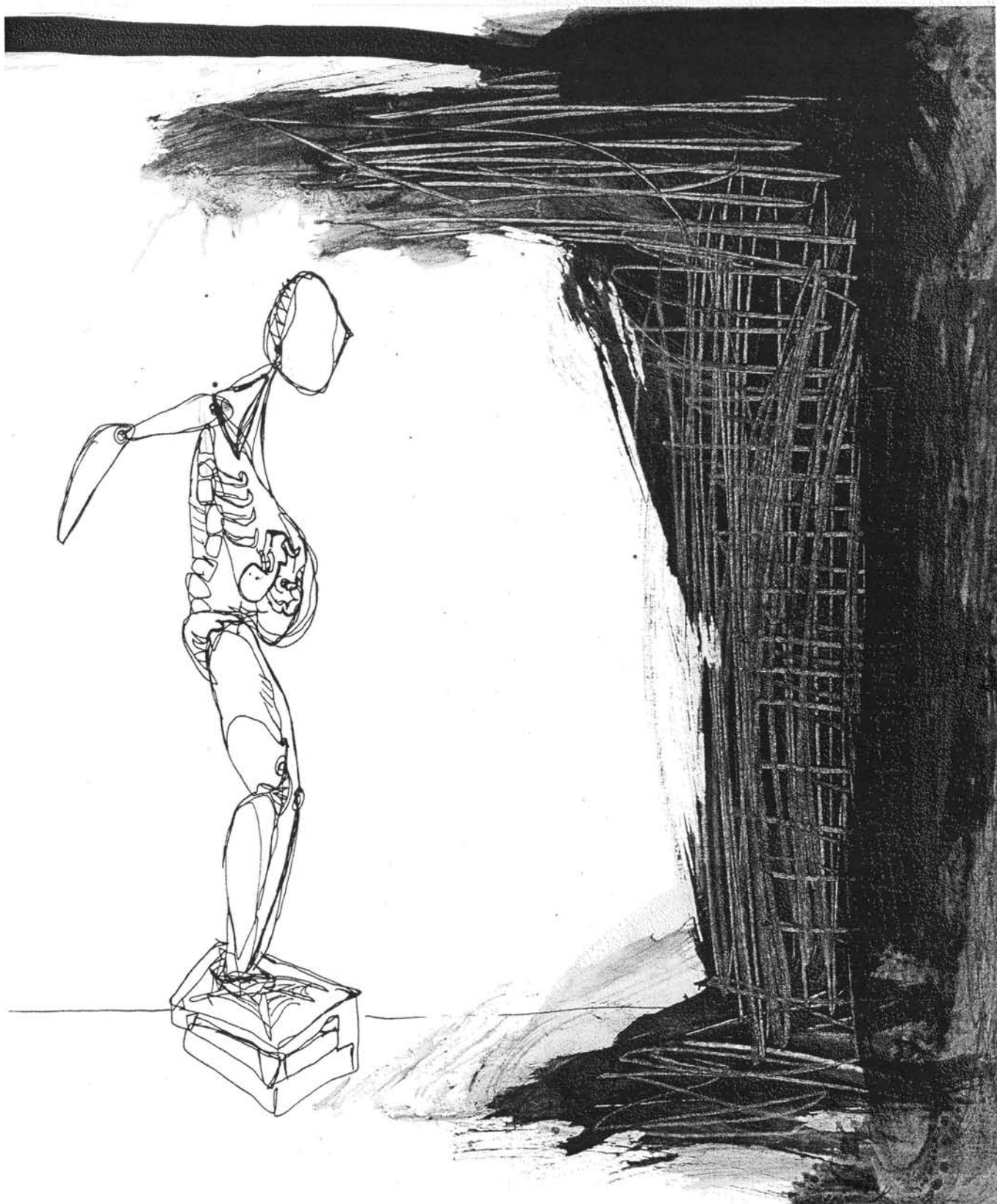

Almudena Melis López, 2n. ESO, S. Bonaventura

ARTARTÀ .

nº 8
any II

Coordinen: Tomeu Gili / Miquel Mestre
Disseny: Climent Obrador

Pere Ginard, sense títol, detall central.

ANATOMIA FRÀGIL

de

Pere Ginard Cursach

Pere Ginard Cursach, Artà 1974. Cursa els estudis primaris i el batxillerat al nostre poble. El 1992 estudia un any a l'Acadèmia de Joan Vich, de Palma. Posteriorment es matricula a la Facultat de Belles Arts Sant Jordi de la Universitat de Barcelona, on cursa els dos primers anys de la carrera. Tot i la seva curta edat, el seu currículum presenta les següents exposicions:

- Torre de ses Puntes, Manacor, 1994 (col·lectiva).
- Concurs Pintura Jove, Sitges, 1994 (primer premi).
- Na Batlessa, Artà, Fira 1995, «Anatomia fràgil» (primera exposició individual

Jove inquiet, a qui agrada la lectura, té dues qualitats que exerceix de forma equilibrada: la intel·ligència i la senzillesa. Arran de l'exposició a Na Batlessa, **ARTARTÀ** va considerar interessant mantenir una entrevista amb ell. En aquest número tenim l'oportunitat de presentar-la als nostres lectors. Creim que som davant un artista que presenta les qualitats de la joventut: força i vitalitat, convençut del valor de l'esforç i del treball, valent sense caure en la temeritat, i atrevit sense arribar a la insolència.

P. Si et sembla, podem centrar l'entrevista en l'exposició que acabes d'oferir a Na Batlessa en ocasió de la Fira'95. ¿És aquesta la teva primera gran exposició? ¿Quines altres havies fet anteriorment?

R. Com a individual, és la més important, evidentment. És la primera, i és la que fas amb més il·lusió. He tengut l'oportunitat de tenir temps i anar fent els meus muntatges. Abans havia fet la de Ses Puntes que per ventura, a nivell de prestigi, diguem, va ser més important. Va ser una col·lectiva. Era el desembre de l'any passat. Jo era a Barcelona i tot va anar tan ràpid que no vaig tenir temps de preparar res. Aquesta és, per tant, la primera exposició individual.

P. Tenc entès, però, que abans havies presentat una obra a algun concurs.

R. Sí. Em vaig presentar a la Mostra de Pintura Jove de Sitges. També va ser pel desembre de l'any passat. Ses Puntes i Sitges va ser tot una cosa molt precipitada. Res..., això que reps un fulletó i dius «mira, mos hi presentam». Hi havia tres modalitats: pintura, fotografia i còmic. I jo m'hi vaig presentar per pintura. En principi era una mostra que estava bastant bé, perquè tenia un caràcter anònim: no volien el quadre firmat, no volien saber currículum... era una mostra jove: dins un sobre tancat, una fotocòpia del carnet i res més. I després, quan triaven el quadre, miraven de qui era. Va ser una sorpresa. Me telefonaren i em digueren que podia anar a la inauguració, que havia estat un dels guanyadors. Hi vaig anar, i va resultar que vaig ser el primer premi. I això, com pots imaginar, em va animar molt.

P. ¿Ets conscient que la teva obra exposada és com un glop de normalitat artística, lingüística i, en definitiva, cul-

tural?

Em refereix al panorama artanenc.

R. Si et refereixes a Artà en concret, jo era conscient que rompia esquemes. Vull dir que de tot el que jo havia vist en exposicions de Na Batlessa i altres sales..., no havia vist mai una cosa diguem més... atrevida, no sé com dir-ho... més nova.

P. Crec que aquests adjectius són els adequats. I quan he parlat de modernitat, em referia precisament al fet que l'exposició és una injecció de normalitat en el panorama local d'Artà. Fa normals la ruptura i l'atreuiment. Anem, si et sembla, als començaments i fem una mica de currículum. Si no ho tenc malentès, de petit, ja feies uns còmics que cridaven l'atenció dels teus mestres. ¿Quan decidires que volies ser artista?

R. No ho sé. Jo és que sempre he tengut consciència, i m'ho deien quan era petit, que volia pintar. De petit no te proposes ser pintor, pintes i ja està. Veia que tenia facilitat i, en principi, era tota una alegria en la família, quan començava a fer els comiquets i tot aquest fandanguillo. Va ser quan vaig fer el BUP que em vaig tèmmer que hi havia la carrera, i que era una cosa a la qual m'hi podria dedicar.

P. Abans d'anar a Barcelona, ¿hi ha hagut alguna experiència acadèmica artística?

R. Sí. Després d'aprovar COU i la Selectivitat, em vaig presentar a les proves d'accés a la Facultat de Belles Arts «Sant Jordi» (UB). Les proves es realitzaven durant dos dies. Un dia hi havia bodegó, amb clarobscur, i l'altre dia, prova lliure. Jo no havia tocat mai un carbonet... i vaig fer... res, una espècie de còmic, i això no està molt ben considerat com a prova;

volien veure un cert esperit. En no superar aquesta prova, vaig anar a l'acadèmia de Joan Vich, a Palma, de la qual tenia referències. Sabia que hi havia anat altra gent que tampoc no havia superat aquestes proves. Me varen dir que aquest home preparava molt bé de cara a les proves. I hi vaig anar tot l'any. I allà va ser la primera vegada que vaig tocar un carbonet, vaig aprendre proporció i va ser la primera vegada que vaig començar a pintar.

P. L'any següent entres a la Facultat, a Barcelona. ¿Què hi esperaves trobar? ¿Amb quins expectatives hi anaves i què hi vares trobar realment?

R. Bé de tot d'una vaig quedar decebut. Vaig quedar bastant fotut. Quan vaig arribar allà, jo m'imaginava un edifici magnífic... res, imaginació. I vaig trobar una cosa freda... Tot està acaramullat, ple de gent, massificat. Tampoc no coneixia ningú. Vaig trobar un ambient un poc hostil, sí. Després, però, és diferent, vas coneixent gent i la cosa canvia.

P. ¿Quin curs has fet?

R. He fet el segon i me'n queden tres.

P. ¿Creus que t'escau el nom d'artista? ¿Què entens per art?

R. En principi, que me diguin artista tampoc no m'agrada. La trob una paraula molt pretensiosa. Consider més artista un que fa cinema o que canta. I el concepte d'art que jo tenc... En principi era una manera de passar el temps. Te tancaves, feies aquelles coses i deies: «Oh, ets un artista, com en Picasso». Lo típic. Però jo m'he donat compte que amb això de l'art, cadascú fa la seva pròpia història. I per a mi, és una manera de viure. Perquè quan pint, no ho faig per hobby, ho faig perquè

ho necessit. En certa manera és una cosa que te xucla, que t'absorbeix.

P. *Passem a la teva obra. Pel que fa a la figura humana, crec haver observat una diferència de tractament. En els dibuixos, hi trobam unes figures amb cos, cap i peus; en canvi, en les teles solem trobar-hi, en general, cossos sense cap, sense peus, invertits o oberts. ¿És correcta aquesta apreciació? ¿Té alguna explicació?*

R. Jo ja partesc de la idea que el dibuix és totalment diferent. Jo me pos davant un paper amb una predisposició molt diferent de la que tenc davant una tela. Un dibuix, el faig damunt un paper, proves, vas fent, vas fent.. Damunt el paper tens més llibertat. Parlant de teles grans, per exemple, fer unes mans que vull que tinguin expressió és mal de fer, i més si les fas amb pinzell...se perden, perden expressió. M'estim més deixar aquesta part oberta, i si mutil o si tap (perquè de vegades aquesta mà de què parl està velada) trob que té més força... En canvi els ulls sí que m'agrada fer-los. No amb detalls, com les ninetes, però sí com una cosa velada. Trob que d'aquesta forma dóna més joc a qui ho veu.

P. *¿És en els dibuixos que conserves l'estil més semblant a les teves produccions infantils?*

R. Sí. Sí, perquè en el dibuix quasi sempre puc començar fent una cara, amb el nas i amb detalls com en el còmic, sense ser caricatura, però semblant al còmic. Moltes vegades començ per una cara. Després ho completes amb un poc de tinta... Però la cara és moltes vegades un punt de partida.

P. *Tornem a la figura humana com a tema o motiu. Si llevam el cap i els peus, ens queden els músculs, els ossos (l'esquelet) i el sexe. Aquests tres elements són prou manifestos en la mostra de Na Batlessa. ¿Quina importància els has donat, o han adquirit, en la teva obra?*

R. Bé, molta gent m'ha demanat si tenia cap trauma, per pintar tant de sexe. No. En el procés de tot l'any de preparació de l'exposició vaig anar associant tot aquest problema de carn i sexe i pecat. També hi ha moltes referències a temes religiosos. Sempre s'ha relacionat socialment aquests temes. Però per a mi no és cap problema.

La mort és també un tema que m'obsessiona. És fàcil associar mort amb ossos. Quant als músculs, no són ben bé músculs, són una cosa tensa, una cosa esquemàtica per donar expressió a parts del cos, que de vegades estan velades. En realitat l'enfocament de l'exposició no és l'estudi de l'anatomia humana, sinó l'estudi de la mediocritat del ser humà. Perquè hi ha moltes referències a l'estudi de parts del cos humà. Per ventura s'hi poden veure també referències a la medicina, als aspectes psicològics, físics... tot ha de tenir un per què. Per això hi ha totes aquelles fórmules que en realitat no tenen cap sentit, jo m'inventava tot això, tot allò està inventat. I en realitat aquest fals estudi

es converteix en una crítica a aquesta obsessió i a aquesta opressió de mesurar tot el que se fa.

P. *Tot i que hem parlat de figures, és evident que el teu art no és figuratiu. ¿Quins són els teus models, els teus pintors preferits? ¿Dins quin corrent o corrents emmarcaries el teu estil? ¿Com definiries la teva manera de fer?*

R. En aquest moments jo me mir molt els neo-expressionistes alemanys. És una pintura que m'agrada molt pel seu esperit. Si vols que te digui noms: Kiefer i Baselitz. Són ara per ara punts de referència de la meua pintura. Després, aquí a Catalunya, també hi ha un personatge que m'agrada molt, és n' Amat (Frederic Amat). El vaig descobrir en una exposició a Barcelona i me va donar bastanta idea. I després, a Nordamèrica, hi ha Schnabel. Aquests serien els quatre que ara tenc com a mirall.

P. *¿Eres conscient, en preparar l'exposició, que aquesta representaria una espècie de xoc a la majoria de la gent? ¿Quins objectius t'havies marcat? ¿Quines eren les teves expectatives?*

R. Sí, era el que jo cercava. En el moment que vaig anar a demanar la sala per exposar, ara fa un any, confiava fer una exposicioneta, i fer quadres diguem venals. Però durant l'any vaig anar adquirint la idea que volia provocar emocions, és a dir, que la gent no sortís igual que com havia entrat. Que la gent quedàs impactada, per bé o per mal, però que en xerràs.

P. *¿Estàs content dels resultats?*

R. He quedat bastant sorprès, perquè em pensava que alguna gent del poble se'n riuria. Però la gent que hi ha vingut ha trobat que hi havia feina feta. La majoria de gent em deia que no ho entenia, però hi ha hagut respecte per la feina i el treball fet durant un cert temps. I que la gent reconegués que hi havia feina feta, em va sorprendre molt. Els resultats, per tant, han estat bastant positius. La gent ha trobat que hi havia força, ha quedat impactada per uns certs temes, i s'ho ha pres seriosament.

P. *Per tant, i reprement una qüestió que ja hem tocat anteriorment, en certa forma aquesta exposició ha servit per fer més normal l'art actual dins Artà.*

R. Sí, per ventura la gent, a poc a poc, estarà més acostumada a veure art actual. Perquè no és igual la reacció de la gent, si aquesta exposició l'hagués feta a Barcelona. Probablement més envant no diran: «Això que fas tu, jo ho sé fer», perquè això és el nostre pa de cada dia, això ara t'ho diu el 90% de la gent.

P. *Parlem dels títols dels teus quadres, de l'element lingüístic. En les obres de Joan Brossa, els títols són molt importants, formen part de l'obra, en són part substancial i no una simple etiqueta. M'ha semblat veure un fenomen semblant en els teus. ¿És així?*

R. Sí, és així. Jo, amb els títols, allò que pretenc és donar pistes, o crear un cert misteri... un cert clima de relació entre el títol i l'obra. No m'interessava, però, posar una etiqueta «això és tal cosa», com fa en Tàpies... Jo li volia donar un cert joc a l'espectador, perquè ell mateix pogués

fer la seva interpretació, muntar la seva història, a través d'una sèrie de pistes que són els títols.

P. *Continuem amb les paraules. «Anatomia fràgil». ¿Per què has donat aquest nom a l'exposició?*

R. Ja ho he dit una mica abans: el ser humà, aquesta fragilitat, aquesta inseguretat... en poques paraules: que som poca cosa. Tot ens assusta. Estam sota el pes de tant de prejudicis de tot tipus... religiosos, socials, ideològics... «Anatomia», per tant, perquè el centre és la figura humana, el ser humà; i «fràgil» no en el sentit que pugui causar pena o commiseració, sinó per allò que té de crítica... al poder humà, al fet de creure'ns el centre del món. Tampoc no hi ha per tant; estam fermats de per tot, i tothom està igual. Tots participam d'aquesta fragilitat.

P. *Hem pogut comprovar en l'exposició que els teus colors parlen; que són expressius; que adquireixen de vegades un contrast colpidor, i d'altres un equilibri més harmònic. ¿Què creus que hi predomina: el contrast o l'harmonia?*

R. Quan vaig començar a pintar, feia servir bàsicament el negre, el vermell, el marró... uns tons apagats, unes coses fosques... No m'interessava posar colors. Tots els quadres que tenen colors vius són el més recent. Abans feia servir ocres i en resultaven coses més apagades. Els colors poden donar pistes de com me sentia en el moment de pintar un quadre determinat. He passat per tant a considerar la importància dels colors. He evolucionat d'uns tons apagats a uns colors més vius. Mai se m'havia passat pel cap de fer servir el rosa, però he comprovat amb el temps que, per exemple, el rosa o el vermell, comparats amb altres colors, tenen una capacitat d'impacte superior, te criden, te xuclen. Els colors són molt importants. A partir dels colors, també pots crear incomoditat.

P. *Podries parlar-nos de l'expansió de la teva pintura a l'espai tridimensional, fins arribar a l'escultura i el muntatge. ¿Quina és la causa d'aquesta mena de transfusió entre els diferents gèneres de la plàstica que es dona en la pintura, o des de la pintura, actual?*

R. Jo hi he arribat perquè cada vegada he

anat fent coses més grans, quadres més grans. El quadre, però, sempre te limita. Tens aquelles mides i no en pots sortir. I a mi el que m'interessava era engrandir l'espai. La instal·lació de l'exposició, la vaig pensar per a aquell lloc concret. Aquella sala era una sala estreta i el fons pareixia una mica com una catacumba... l'espai ideal per a aquell muntatge. I això amb un quadre no ho pots fer. A més, l'espectador queda més involucrat si s'hi pot passejar, igual que amb l'escultura... t'ho pots mirar des de diferents punts. En canvi amb els quadres... Amb els muntatges tens molta més llibertat, més possibilitats. Pots fer servir materials pesats...

P. *¿I el públic? ¿Què és per a tu?*

R. Probablement, si no hi hagués públic, si sabés que allò que jo pintava ho feia per a mi mateix, segurament no pintaria. Per ventura dibuixos sí, perquè és una cosa més íntima i més còmoda. Però pintar una tela de dos metres i sebre que aquella pintura només la veuria jo, no la pintaria. El que jo faig és una manera d'expansió. Jo pint tot això que pint per quedar-me, en certa manera, tranquil. I m'agrada mostrar el que he fet. És com si hagués escrit un llibre.

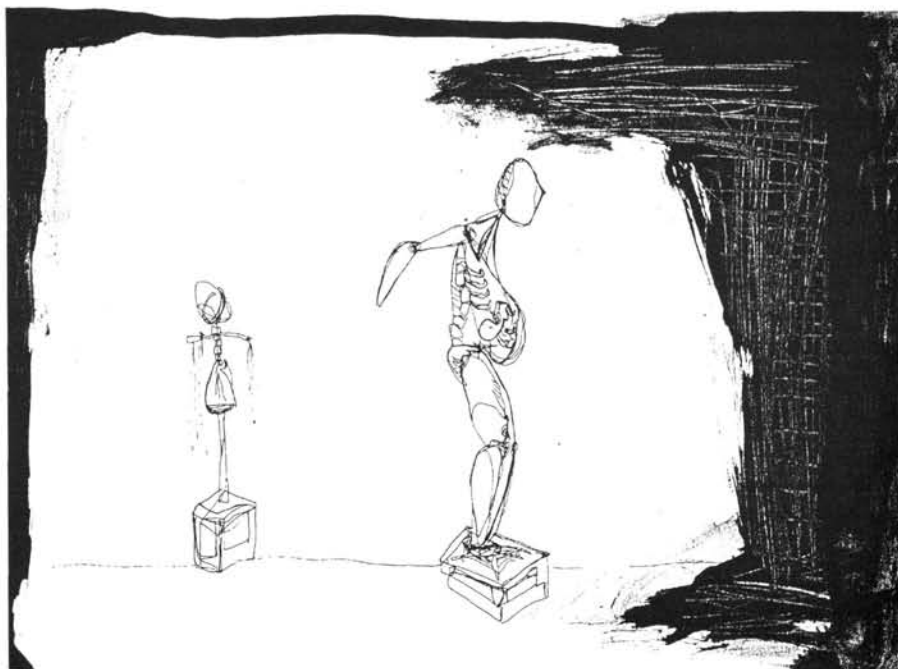
P. *Parlant de llibres. Sembla que tothom accepta que la literatura aporta un cert «coneixement» del món en general i de l'home. ¿Creus que la pintura, com a*

forma d'art, és un tipus de «coneixement» diferent de la realitat humana, que aporta una visió que no pot oferir cap dels altres coneixements?

R. Jo crec que sí. Crec que la pintura és més intuïtiva. Un quadre dona molt de joc: pot provocar sentiments, emocions. Per ventura la literatura és molt més limitada en aquest sentit, crec jo.

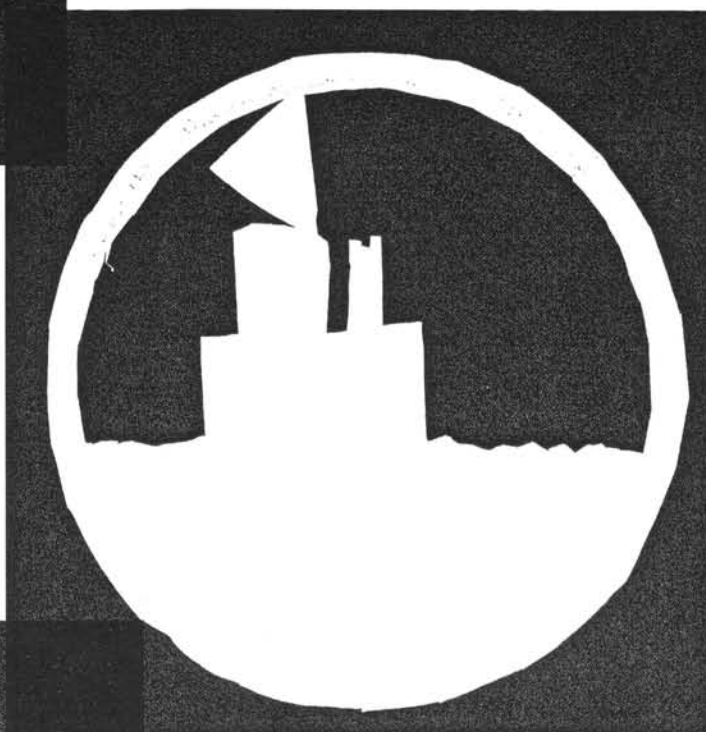
P. *Probablement perquè el material de la literatura és la llengua que feim servir cada dia. En canvi la pintura és un món més ampli i, evidentment, menys explorat.*

R. A posta a mi m'interessava molt el títol, ara que dius això, perquè molts de títols jo els trec a partir de fragments de lectures de llibres, i per a mi tenen un sentit. Després els involucres dins l'obra, de forma que les citacions globalitzen tot aquest món de literatura i pintura, fins i tot en els casos en què la citació (en forma de títol) no tenia res a veure amb el quadre. És una proposta més per a l'espectador que fa la seva interpretació. Com he dit abans, a mi m'interessa molt donar només pistes, que la gent senti per ella mateixa. No li vull donar les coses fetes. I quan la gent me demanava «¿I això què vol dir?», jo no ho dic mai el que vol dir. Mira i si per a tu no vol dir res, doncs res. Jo puc manifestar el que significa per a mi, però no el que significa per a qui m'ho demana. La gent vol que tu li expliquis l'obra, cosa que no passa en literatura.

Antània Alzamora
Blanco,
5è. S. Bonaventura.

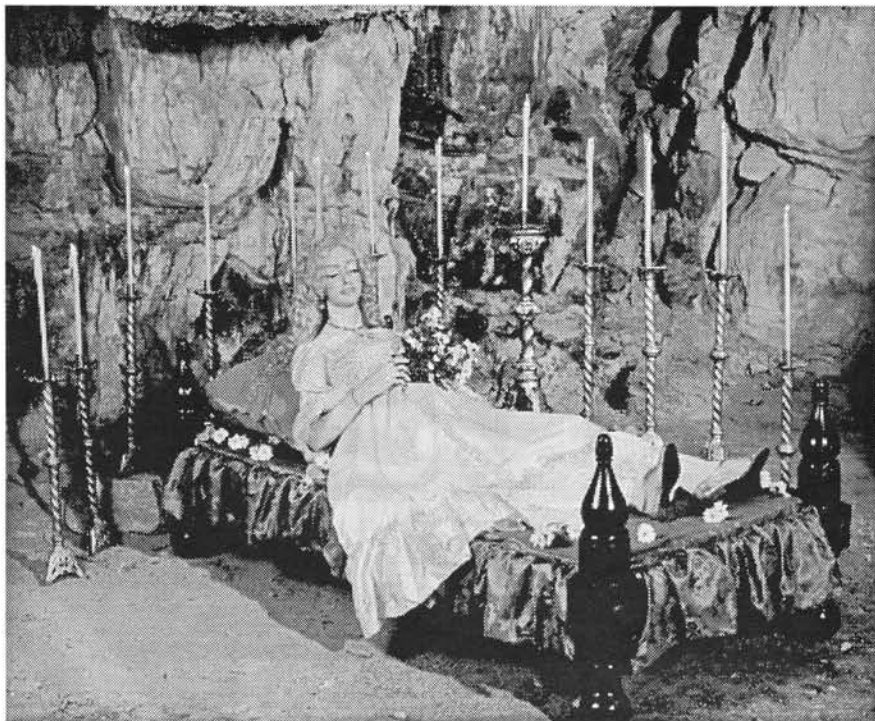
Andreu Bisquerra
Gayà,
7è. Na Caragol.

Joan Guiscafrè Piris,
7è. Na Caragol

Pere Pujol presenta Na Magraneta

El passat dilluns dia 18 horabaixa, en Pere Pujol va presentar al poble la seva darrera peça que s'afegeix a la nombrosa col·lecció de La Rondalla. Es tracta de Na Magraneta. És, en realitat, un grup escultòric ja que el personatge apareix, com és natural, ajaguda en un llit i voltada de tretze canelobres. L'escenari elegit va ser a les coves de Sant Salvador que semblava extret de la rondalla que tots coneixem. El resultat, excel·lent, com pogué observar el públic nombrós que hi assistí. Els lectors ho poden veure a la fotografia d'A. Torres que reproduïm.

Si desea una buena construcción para su vivienda pida información a:

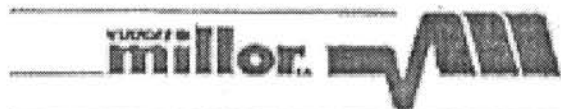
CONSTRUCCIONES MANUEL POZO GUERRERO

C/ Bonaire, 14 - 07570 - Artà (971) 83 58 10

Excavaciones SEBASTIAN SASTRE EXCAVADORA MINI

C/. Son Servera, 29
Tel. 83 65 59

07570 ARTÀ
(Mallorca)

C/ Binicanella, 12
Tel. (971) 585515-585552
Cala Millor

C/ Cala Agulla, 19
Tel (971) 56 4300-564017
Cala Rajada

OFERTAS DE ENERO Y FEBRERO 1996

CARTAGENA DE INDIAS.- 9 días ..79.900 ptas.
BRASIL.....- 9 días... 72.100 «
CANCUN.....- 9 días... 69.600 «
THAILANDIA.....- 9 días...72.500 «
NUEVA YORK.....- 9 días...80.500 «
LONDRES..... 7 noches.....48.000 «

Estos precios incluyen: Avión ida i vuelta.
Traslados hotel y estancia.

SANTO DOMINGO.....- 9 días...69.600 ptas.
ISLA MARGARITA.....- 9 días...66.500 «
Combinado Isla Margarita/Canaima...9 días...134.200 ptas.
CUBA.....- 9 días..72.000 Ptas.

5 días de Ski en los Pirineos:

PORT AINE.....6 días.....34.600 ptas. en Hotel xxx.
SUPER SPOT.....6 días.....24.400 «

Estos precios incluyen remotes y mecanicos.

**VIATGES MILLOR VOS
DESITJA BONES FESTES I
VENTURÓS 1996.**

Llarga vida, mil motius per viure-la.

D'entrada anostrem els lectors dient-los que l'espai que avui el «Bellpuig» dedica a l'obituari de madona Isabel Nadal Girart, no guarda relació amb el clàssic in memoriam atès a les persones que reteren comptes amb Déu. Aclariment fet, passem a espigolar el fecund pom de terra de madona Isabel.

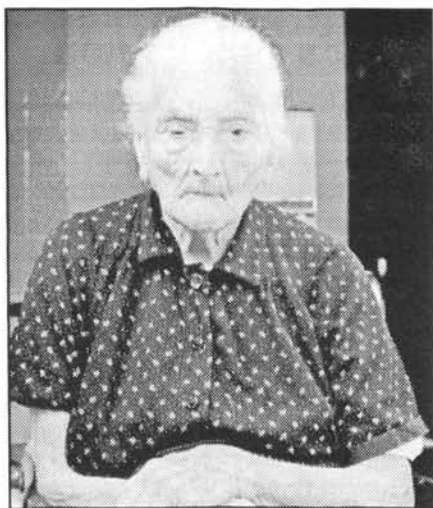
El passat 28 de novembre Isabel Nadal Girart, de Sa Botiga, a l'envejable edat de 99 anys i 8 mesos, dret en candela i sense volteres, s'empujà a La Morada dels Justs. La partida fou al carrer del Collet, 12.

Madona Isabel, el proper 8 de març del vinent 1996, hauria complert 100 anys rodons i espessos. Però la voluntat del Senyor és inexorable, mentres que la flaqueza dels humans és feble i evident.

De temps ençà la madona Isabel patia la malura de l'ensopiment físic el qual, certament, no representava ningun entrebanc perquè la nostra padrina pogués conservar intactes les facultats mentals.

Casada amb l'artanenc Miquel Gayà Nebot, Tit, tota la vida va ser estadana des Cabanellins. L'origen de l'àlies de Sa Botiga el tenim en el fet que de fadrina i estant a Son Quint (llogaret del mateix arraval des Cabanellins), els progenitors muntaren un petit comerç de queviures.

La faceta més remarcable de madona

Isabel fou la «del ball a l'ample». Com mai s'ha vist, dominava les arts ballarines dels copeos i mateixes. Era un vertader trompitxol.

Tothom sap que l'arraval des Cabanellins és dens de veïnatge. Això feia que en èpoques no llunyanes, diumenges, festes de guardar, matances i peladissa d'ametlles, els veïns aprofitassin la cojuntura per «dar-li al cos i estirar les cames».

Isabel tingué quatre fills; Bàrbara (la major), difunta. Catalina, casada amb l'amo en Joan Biulaigos. Llorenç, maritat amb Catalina Frareta, de Santa Margalida i Isabel, esposa d'en Gabriel de Sa Corbaia.

Per gran joia, l'estirp de madona Isabel ens ha llegat el tresor, antic en dies, de tres germans plens de vitalitat, reducte d'una barquera de vuit, tot i això que la seva mare, morí a causa del part del vàstag que feia novè. Per una d'aquelles fatalitats, en l'intent maternal finiren barca i bolic.

Els tres pròxims vivents de madona Isabel són: Aina, viuda d'Antoni Llull, Totsol, de Sant Llorenç. (Aina té noranta anys i vuit fills). Miquel, de vuitanta-vuit anys, viudo de Maria Gili, Comuna, i Joan, de vuitanta sis anys, el qual viu a Vilafranca essent viudo de Margalida Bauçà. (Margalida era germana del pare dels artanencs Guillem i Lita Bauçà).

En resum, tres familiars propis amb una mitjana de vuitanta-vuit anys grossos per individu.

També és or de llei atansar els feels de la nostra revista, que la cunyada de la progènie Nadal-Girart, Maria Gayà Nebot, Tita, des Cabanellins, en edat, de debò sobrepassa els referits cunyats, perquè des de l'agost passat porta noranta anyets a l'esquena.

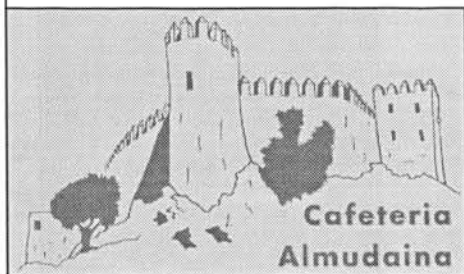
A fi que veieu com de trempats per ballar i glosar eren els Nadal, us servim una cançó del repertori que, en ocasió d'unes matances a Son Marí, un de la nissaga amollà: «De s'aiguer tengueren sort que n'ava un poc embafat, si l'haguessin dat es porc sencer el s'haguera acabat».

P.G.

CAFETERIA ALMUDAINA

Nova Direcció

Av. Ferrocarril, 4 - Tel. 83 62 48 - ARTÀ

Vos oferim els nostres serveis de:
**CAFETERIA, TAPES I
BERENARS.**

Tots els dies feiners, des de les 7 fins a les 11,30 del matí, podeu trobar un menú especial de berenars que incloven:
Tota classe d'entrepans, frit, «callos», escabetxo, plats combinats, etc.

**VOS CONVIDAM A ASSABORIR
ELS NOSTRES PRODUCTES
I A COMPROVAR ELS NOUS SERVEIS A
CAFETERIA ALMUDAINA.**

Del meu cofessionari.

Un capellà de nova fornada fou destinat a un pobletxo, si és que es pugui dir tal nom a un desena mal comptada de casetulls disseminats arreu cinc-cents quarterades.

Mirau si aquell vilatò era menut que el govern, d'anys infinits, havia decidit esborrar-lo del llistat contribucional.

L'únic que en aquella vileta que dava senyals de vida era el rebel del dimoni. En banyota, cada tres per quatre, passava revista d'ànimes.

Però pensau si en banyot treia el caragol per la banya! El personal vivia del camp i no s'empatxava d'altres raons que tenir bones collites i omplir els graners fins a rima.

Hi havia bergants i bergantes de quinze anys que encara no eren rebut el Sacrament baptismal, i no per manca d'aigua. Tampoc havien fet la Primera Comunió i, a certa ciència, que les dues anomalies no els impedimentava d'anar farts d'hòsties.

Els voltants de l'esglesia feien plorera. L'entrador sacristial estava envoltat d'un planter de cards, vaumes, olivardes, trapons, ortigues i mollera-roquera.

La façana del portal major presentava una fira de crulls, que eren aprofitats per un nombrós esbart de gorrons teuladers.

Camina que caminaràs, el novell vicari arribà a un caseteta. El casetel·lo era habitat

Es capellà nou.

per humils pagesos que no anaven de romanços ni sermons de la capellania. Aquest últim punt fou ensumat pel vicari:

—Bon capvespre que el Senyor mos don, Ell que pot. Ei de la pagesia? ¿Que no hi ha ningú a n'aquesta santa casa? Uep en l'amo i madona, ¿que no em sentiu?.

D'entre el blatdemorar un capell descofat, la llatra del qual pareixia rosegada per un exèrcit de ratolins. De sota l'arrellot de palma un caparrí calb guaità la feta. Cert és que veure aquella bubota vestida de dona entubada de negre no li agradà ni pelada. Així com pogué el capellut va dir:

—¿I vós que seríeu fill de s'altre corbarro que fins ara teníem? Si al cas heu fòssiu, girau talons d'allà on sou vengut.

—Escoltau-me, home gentil. Don Rafel, el capellà antic, ara ja està jubilat i a posta jo he vingut a substituir-lo.

—Creuríeu que sa darrera vegada amb so donar es combregar ses mans li prenguren es trot? Però això no respon a sa comanda que vos he fet. Meam: ¿Sou o no sou fill des capellà vell?

—L'amo, no aneu de herbes carregades de mala intenció. Es capellans no porem tenir fills ni descendència familiar.

—¿I, que per ventura a vós que vos haurien

fet lo que fan a nes xots passadors?

—L'amo, l'amo. Per amor de Déu, no digueu aquestes paraules.

—I jo torn repetir que un homo sencer, en tenir «s'alçasió», pot criar i redecir. Això, si no té sa mala sort de ser borrar.

—Els capellans feim vot de castedat. Neixem per després viure i morir fadrins.

—Sí però ets al·lots tornem homos, i tot masclell que no sia xiscló està en estament de crear barquera.

—De l'amo nostre! Per favor, no poseu cul a marge.

—Escoltau, el de sa teula: heu vist cap cavall de llavor que estigui casat?

—Remil d'anguero, l'amo, la vostra manera de ser m'agrada. Estic segur que vós i jo flocarem i farem bones sopes.

—¿Sopes, deis? ¿I d'on llescam es pa? Perquè si duis s'andadura de s'altre alicorn, haureu de coure-les dins una clovella de magrana, a ses sopes.

—Prou! Prou de dir flastomies i ofendre la dignitat del meu ministeri. Reparau la meva closca. Veis? ¿Distingiu o no distingiu que duc la corona patentitzadora del meu diaconat?

—També en duen ses nesples de corona i no hei ha ningú que pugui amb tans de pinyols.

P. Ginard.

Ullant l'ahir

Tot i això ser una de les figures artanènques més populars del segle actual, si no donéssim sopes de la seva identitat, ni la fastuosa àguila imperial destriaria la fesomia del novici combregant.

En temps del retrat, 1922, el nostre benjamí nomia Joan Ginard Ferrer, Violí, anava a l'escola de Ca'n Morey i era el mateix de díscol que una baldufa carregada de rei.

Més endavant seria entrecavat per Don Andreu Ferrer, es Mestre Sagristà,

mentres que mestre Jaume Cassellas, Garamieu, fou el responsable de fer-li tastar la collera laboral.

Per al nostre aprenent d'home, a partir d'aleshores tot esdevingué en «volada d'àngels»: Música, la guerra civil, entrebancs polítics, rodar carrers, patriarcat familiar i l'explosiu esdeveniment artístic com escultor universal.

Com aquell que diu, tingué la xamba de posseir la clau de l'èxit i el pany de la felicitat.

D.E.P.

PINTURAS EN MADERAS:

Esmaltes

Tintes

Lacas

Tratamientos especiales en maderas y muebles antiguos, etc.

PEDRO GINARD

LACAS Y PINTURAS EN GENERAL

Taller: C/. Hernán Cortés, 3.

Tel. 83 59 88 - 07570 - Artà

PINTURAS EN INTERIORES Y EXTERIORES:

Lisos, picados i al gotele.

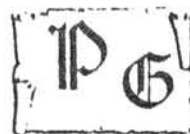
Papeles i moquetas.

Impermeabilizantes en fachadas y terrazas.

Pavimentos deportivos.

Piscinas, etc.

PIDANOS PRESUPUESTO.

Què és un alcohòlic?

Davant aquesta pregunta hi cap tot el ventall de respostes que es vulgui. Segons la ideologia i equipament cultural, cada un opinarà d'una o altra forma. Així a Espanya segueix essent un «viciós» per a la majoria de gent. Per a altres, una víctima d'una societat injusta, un «pobre marginat» al qual l'únic consol que li queda és seguir bevent. Els professionals de la salut hem volgut veure'ls d'altra manera però no ens hem posat d'acord en absolut sobre aquest assumpte, perquè el que per a uns és simplement el resultat d'una conducta apresada i no una malaltia (psicòlegs conductistes), per a d'altres és un símptoma d'una malaltia mental o «malestar» subjacent (la major part dels psiquiatres) i per a d'altres un malalt orgànic que ha de ser tractat mèdicament a causa de les conseqüències orgàniques del consum abusiu, siguin aquestes conseqüències una cirrosi o una síndrome d'abstinència (la majoria dels metges).

Ara bé, malgrat aquesta disparitat d'opinions i la conseqüent dificultat per definir el «ser» alcohòlic, no hi ha dubte que la pervivència de tal terme reflexa qualque cosa real i no és un qualificatiu estèril o contraproductiu l'eliminació del llenguatge del

qual sia desitjable. Perquè, per exemple, no es pot denominar una persona major com a pertanyent al grup dels de la «tercera edat» en lloc de «vell» ni li feim necessàriament un gran favor. Els eufemismes ens poden servir per dissimular temporalment una realitat desagradable però no canvien aquesta realitat, que és el que vertaderament importa.

De totes formes, existeix avui, en gran part de la literatura científica, un corrent important per abandonar l'ús del terme, en uns casos a causa del rebuig del model mèdic per part de la Psicologia Conductista i en altres per la imprecisió per definir el terme, de tal manera que la tendència actual de la Psiquiatria es limita a reconèixer simplement estats «d'abús» o de «Síndrome de Dependència d'Alcohol».

Per altra part, convé recordar que el moviment de rehabilitació més estès en el món, Alcohòlics Anònims, així com altres organitzacions, sempre han defensat i defensat el concepte d'alcohòlic com una específica condició humana que permet la mútua identificació i per tant l'autoajuda entre els seus membres. Però el divorci existent des de sempre entre aquest moviment i la Medicina

continua a l'actualitat. Tal volta perquè des d'ella o des de la Psicologia, com diem abans, no s'ha volgut o pogut entrar a fons en l'estudi del fenomen. Hi ha, per suposat, honroses excepcions a aquesta asseveració general i no és el moment de citar ara els meritoris professionals que des de la Psicologia o altres disciplines han investigat i treballat l'alcoholisme. El que volem subratllar és la incomprensió general encara existent i el fet freqüent que molts alcohòlics se sentin compresos i per tant acceptats només per altres alcohòlics. I desgraciadament en moltes ocasions no es pot evitar un desenvolupament sectari i una dependència patològica al grup en el marc del moviment i dels grups d'autoajuda.

Per tot això, per aconseguir un major acostament entre els pocs recursos existents i poder augmentar el nostre potencial d'ajuda, és necessari que els professionals de la Salut ens esforcem per conèixer la psicologia d'aquests malalts, la naturalesa íntima de la seva malaltia i no merament les seves conseqüències.

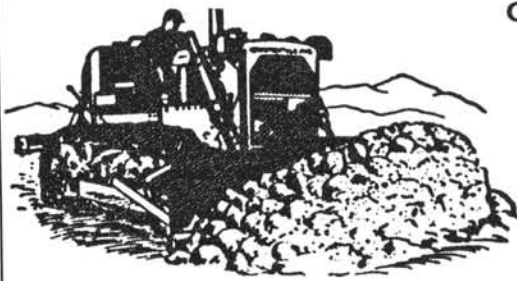
Equip de la Clínica Capistrano

ESTRUCTURAS

Pídanos presupuestos sin compromiso

C/ Rafel Blanes, 98 tel. 83 66 64
07570 - Artà

COEXA, S.A.

CONSTRUCCIONES

EXCAVACIONES

DESMONTES

PLANTA DE AGLOMERADO

ASFALTOS

CANTERA DE ÁRIDOS PROPIA

AGLOMERADO

ALQUILER MÁQUINAS

DELEGACIÓN EN CALA RAJADA:
Vía Mallorca, s/n - Tel. 56 37 48

BOMBA HORMIGONAR PROPIA

HORMIGÓN PREPARADO

CONTROL CALIDAD

LABORATORIO

Hormigones

FARRUTX, S.A.

C.I.F A - 07 254188

PLANTA: Ctera. Artà - Alcúdia, km 4
tel. 83 56 88 Fax: 56 52 67

La Colònia de Sant Pere i Es Canons

En els prospectes turístics, quan es parla de la Colònia de Sant Pere, es descriu encara com a nucli de població d'uns 300 habitants, situat a la costa i a ponent de Cap Ferrutx on hi estiuengen famílies en la seva majoria mallorquines, el lloc és qualificat de tranquil i bell i els seus habitants d'amables i hospitalaris.

La descripció és vàlida i s'hi podrien afegir més qualificatius que no farien sinó completar aquesta definició positiva i idíl·lica d'aquest racó fundat l'any 1880 pels propietaris de Sa Devesa de Ferrutx.

Des de l'estiu passat, hi ha una sèrie d'esdeveniments que criden l'atenció dels mitjans de comunicació, grups ecologistes i partits polítics i que fan perillar la supervivència de la Colònia com una de les darreres reserves naturals en una Mallorca de turisme de masses. Els dos fets, motiu de preocupació i inquietud per als uns i d'expectatives econòmiques ràpides per a altres, són el projecte de construcció del Port Esportiu i el començament d'obres a la urbanització dels Canons; dos fets que són interpretats com a signes d'un canvi ràpid en la fisonomia del paisatge i en la identitat del nucli bàsic de població actual. Aquí es posen a consideració les dues més evidents. Una d'aquestes és política i que deriva de les Normes Subsidiàries aprovades per l'Ajuntament d'Artà, el juliol de 1989. Aquestes Normes, contemplen la possibilitat d'un creixement urbanístic en la zona costera de la Colònia d'entre 17.000 i 27.000 habitatges. És evident, un desenvolupament urbanístic, induït i que reproduceix el mimetisme que s'es donat a les illes des del començament del fenomen del turisme de masses, consistent a

considerar el litoral i el seu paisatge com a sòl urbanitzable i com a principal font d'ingressos de les caixes municipals. La urbanització dels Canons és un exemple més d'un tipus de política que s'autonomia conservacionista i proteccionista i que, en el cas concret expansionista. Hem de dir que els «Canons», per moltes d'històries que ara es vulguin contar, no són un esdeveniment imprevist, sinó un negoci programat i planificat amb compensacions incloses. L'altre fet que cal incloure dintre la consideració de caire polític, és el projecte del Port Esportiu (Dàrsena Esportiva), davant Sa Bassa d'En Fesol amb una capacitat per a 300 amarraments i que quintuplica la del Refugi actual. Aquesta construcció, planificada pel Club Nàutic, recolzada per totes les forces polítiques municipals i a punt de ser beneïda i ratificada pel Govern Balear, s'adapta també als criteris «conservacionistes» de les nostres institucions polítiques.

Aquests dos fets, urbanització dels «Canons» i «Port Esportiu», tenen quelcom més en comú que una mera coincidència en el temps. No són, com alguns pretenen, dues realitats independents i separades, sinó que són les components d'un únic projecte urbanístic amb la finalitat de convertir el tros de zona costanera de la Colònia en un factor dinamitzador de l'economia artanenca. Les dues realitats se suposen, s'impliquen i dinamitzen mútuament.

L'altra consideració o lectura possible d'aquest estat de coses és la que fan grups i persones de la Colònia, d'altres indrets de l'illa i inclús de l'estranger, que entenen que «Canons i Dàrsena Esportiva»

constituïxen un atemptat contra el paisatge, litoral i recursos comuns naturals de la Colònia. Pensen també que hi ha una incoherència i malícia política en les manifestacions de dirigents polítics municipals i regionals, que, en privat i discursos públics, defensen el «basta ja» de destrucció del litoral i de recursos naturals comuns bàsics; però en la pràctica, si d'ara endavant no es mostra el contrari, recolzen i aproven nous ports esportius, dàrsenes i camps de golf. No creuen tampoc que sigui hora de negociacions amb empreses per reduir quotes d'edificació, sinó que pensen que n'hi ha prou de destrucció i que els «Canons» s'han de salvar en la seva integritat. Que això comportarà problemes i indemnitzacions és evident, però no és la primera vegada que els ciutadans paguen els plats romputs de les equivocacions o mala gestió dels polítics.

Aquests dies, en què la Mediterrània és tema central de la política europea, convendria que els responsables de la política local i regional del nostre arxipèlag, manifestin amb tota claretat amb paraules i fets que la fase d'ocupació destructora del litoral i paisatge ha acabat i que en comença una altra caracteritzada per la conservació del poc que queda i de restauració del molt que en tots els àmbits s'ha fet malbé.

Joan Caldentey

(N. de la R. Aquesta col.laboració havia d'anar inclosa en el número anterior, del 2 de desembre, però ens arribà quan l'edició ja estava en premsa).

 **ELECTRO
HIDRAULICA, S.A.**

Pº Ferrocarril, s/n. Tels. 552424-
843053-07500 MANACOR
Autovia Juan Carlos I, s/n. Tel.
563655 - CAPDEPERA

**INSTALACIONES ELECTRICAS
INDUSTRIALES, DOMÉSTICAS Y
RURALES.**

Bombas sumergibles PLEUGER
Distribuidor exclusivo para Mallorca.

A B S, Bombas agua residual.
Distribuidor para Mallorca.

Club de la 3ª Edat

Deu anys de vida del Club, viscuts per un soci fundador (IX).

Ball de saló.

Al setembre de 1991 es varen començar a celebrar al club els balls de saló dins el local tots els dijous. Sempre són una vintena de colles que engronsen la panera amb molta animació i ballant d'allò més bé.

Des de l'octubre de 1992, l'agrupació de ball, gaudeix d'un magnífic equip de música, gràcies a la generositat de don Cristòfol Ferrer Pons, el qual en va fer donació al club. A més de passar la vetlada ballant, de tant en tant es celebren festes en comú, generalment per festejar onomàstiques dels balladors o celebracions de festivitats de sants. Es serveix un bon refrigeri i no falta la bauxa i les felicitacions i tothom

vol quedar bé. En altres ocasions, la vetlada de ball es celebra dins el mercat. Això succeeix a les grans ocasions.

Joc del siset

Un dels jocs amb què s'entretenen els socis són les cartes. Entre setmana, els homes juguen al tuti i els dissabtes i diumen-

ges es juga al siset. En aquest joc, en general són grups de set dones per taula (els homes s'hi mesclen poc), les quals juguen amb molta tranquil·litat però també amb molt interès ja que totes volen guanyar. Es juga amb monedes d'una pesseta i així no fan molt de mal a la cartera, però cap no vol quedar enrera i les vetlades són molt animades.

Joc del bingo

L'any 1986 es va començar a jugar al Bingo amb una petita maquineta. Cada vespre s'afegien nous jugadors i al setembre del 87

va quedar instal·lat un bon equip electrificat, amb bombo, pantalla, micròfon, altaveus i resta d'accessoris adequats per a les

necessitats dels socis.

Es jugen els vespres dels dimecres, dissabtes i diumenges, afegint qualche festa d'entre setmana. Quasi sempre són un centenar de persones les que prenen part a aquest joc i tots tenen unes ganes rabioses de guanyar, ja sigui cantant retxa i millor si canten bingo.

TELE MARCH

LA BANCA TELEFÓNICA

Su oficina de bolsillo

Teléfono: 901-111 000

BANCA MARCH

Comercial

ARTA

EN ARTA:

Carrer de Ciutat, 26 - Tel. 83 61 48

EN MANACOR:

Polígono Industrial

C/. Menestrals, 11 - Tel. 55 58 11

Massey - Ferguson. Tractores

CONDOR Motocultores y Motobombas

BATLLE Empacadoras • Rotoempacadoras y Sistemas de riego

ZAZURCA Equipos preparación Tierra y Siembra

AGUDO Cubas de vacío

MONDIAL Y OPEM Motosierras

GAVARA Pulverizadores

GASPARDO Barras de Corte

JUSCAFRESA Remolques

BLANC Peladoras de Almondas

BRUN Abonadoras

MASSEY-FERGUSON

condor

BATLLE

Associació bonsai de Llevant.

Amb la reproducció per estaca o sashiki, com ja vérem al passat número, els arbres i les plantes es poden reproduir de diferents maneres i també parlarem de la forma més natural, com és de llavor o misho.

La reproducció d'un arbre o planta per estaca per convertir en futurs bonsais, és tal volta més convenient que el de llavor, ja que en menys temps aconseguirem millors resultats i ens permet imaginar més ràpidament el resultat final.

Hem de considerar que la majoria d'arbres i plantes que es cultiven com a bonsai, ens permeten multiplicar-los per estaca, per tant és una tècnica molt usada entre els cultivadors de bonsai, en especial pels que els cultiven comercialment. La dificultat més gran que trobam en el cultiu per estaca és que han de sobreviure durant un temps separats de la planta mare, només en les seves reserves mentre inicien el seu propi sistema radicular i s'estableixen com a plantes autòctones.

Ja que les estakes no tenen el suport de la planta mare, és necessari suplir-la d'alguna forma, per tant els han de proporcionar un ambient de propagació que potenciï el desenvolupament de les arrels i al mateix temps que permeti a l'estaca sobreviure i no es deshidrati, fins i tant que el seu propi sistema li permeti absorbir

l'aigua i els elements nutritius necessaris.

És important seleccionar bé les estakes i escollir les que semblen amb més capacitat per arrelar ràpidament, ja que d'això depèn en gran part l'èxit de la sembra d'estaca. La capacitat d'arrelar ve de la planta mare, de l'espècie i de l'estaca, que els tallarem d'una planta sana i de brots d'un any, ja que són els que tenen més possibilitats d'arrelar.

El millor temps per sembrar d'estaca és durant la primavera i al començament de l'estiu. Aquesta norma la podem aplicar a la majoria d'arbres i plantes; altres, com poden ser la figuera, el jeremi o el taronger, arrelen molt bé si els sembren a l'estiu. La manera de preparar les estakes seria la següent: es tallen d'una planta sana amb

una llargària d'uns 10 o 12 cm i es sembren de manera que ens quedin lleugerament inclinats. Si les estakes són d'arbres de fulla perenne, tallarem les fulles de la part de dins la terra i les que quedin fora les tallarem per la meitat si són petites, i dues terceres parts si són grosses.

A la part que aficarem dins la terra, la untarem d'hormones d'arrelament per accelerar el desenvolupament del sistema radicular, i procurarem a la part d'aèria una humitat bastant elevada i també els posarem arredossats del vent, que tinguin bastanta claror però poc sol.

Nota.-Els interessats en el tema del **bonsai**, poden contactar amb Andreu Forteza, tel. 836213, o amb Colau Carrió, tel. 836599. **Per excursions:** Joan Pastor, tel. 835104.

ES VEN UN SOLAR A ARTÀ

Carrer Ciutat, s/n. (abans de la benzinera)

Extensió: 540 m2. i dona a 2 carrers

Amb plànols d'arquitecte per a la construcció

Per més informació dirigir-se a:
PEP PASTOR, Tel. 523396 o 523419

CONSTRUCCIONES NOVA 3000 S.L.

ESTRUCTURAS Y TRABAJOS
REALIZADOS POR ALBAÑILERIA.

**PIDAN PRESUPUESTO SIN COMPROMISO
LES ATENDEREMOS DE INMEDIATO.**

Información: Rafael Corraliza García
Avda. Ferrocarril, 27 - 2º
Tel. 836697 Artà.

Volei

09/12/95.

C.V. Artà, 3 - Molí d'en Sopa, 0

Partit molt disputat en el qual la lluita constant dels dos equips fou la tònica dominant. Emperò els parcials de 15-8, 15-7 i 18-16 reflecteixen el millor encert de l'equip local que va saber treure profit dels encerts propis i errades dels contraris, per endur-se'n els punts en joc al seu favor.

16/12/95

Pub Bi Ba Bo, 0 - C.V. Artà, 3

Quasi d'entrenament podríem qualificar aquest partit. Davant d'un dels equips pitjors del torneig els

nostres jugadors en cap moment necessitaren pitjar a fons per decantar el resultat al seu favor. Parcials: 15-5, 15-1 i 15-6. Una curiositat, la «medicina» emprada per l'equip del Port de Manacor per tractar de guanyar el partit no donà bon resultat, tan sols per animar individualment cada jugador, que davant la derrota es portaren molt alegrement. Es tracta de cervesa (això sí, de la millor qualitat).

Resultats anteriors: 2/12/95: C.V. Sant Joan, 3 - C.V. Artà, 1

Proper partit: dia 23/12/95: C.V. Artà - C.V. Vilafranca.

Judo

XII Trofeu de Cala Rajada

Una medalla d'or i dues de plata per al judo de Na Caragol

Una vegada més l'organització Renshinkan ens deixà fascinats a tots els presents en la duodècima edició del trofeu de Cala Rajada de judo infantil. Això va ocórrer el passat diumenge 26 en el marc de les instal·lacions esportives del Col·legi S'Alzinar de Capdepera. Prop de 200 alumnes entre els 8 i 16 anys desfilaron en les seves respectives categories sota la disciplina d'un

perfecte comitè organitzador. Les escoles que confirmaren la seva assistència foren Pio XII de Palma, Renshinkan de Manacor, Artà, Petra, Son Servera, Punta de N'Amer, S'Auba, Es Pinaró, La Puresa, S'Alzinar i l'amfitrió, el de Cala Rajada.

Finalitzat l'acte la classificació per clubs quedà de la següent manera:

1) Renshinkan Manacor 86 punts.

2) Renshinkan Cala Rajada 66 punts.

3) Renshinkan Son Servera 55 punt.

Els judokas de la nostra localitat que aconseguiren pujar al pòdium foren els següents:

Medalla d'or: Carla Doring.

Medalla de plata: Margalida Gamundi i Boris Schuller.

Flaire
perfums

C/ Antoni Blanes, 18
07570 Artà
Mallorca

Tel. 971-835729
Fax. 971-569231

**** La Perfumeria D'ARTÀ ****

**La perfumeria d'Artà i
el Centre 2000u
us desitgen**

**BON NADAL I BONES FESTES A
TOTS.
MOLTS D'ANYS**

(Diumenge dia 24 de desembre, **obert**).

Atletisme

Dotze artanencs a Calvià

Com ja us vàrem informar en la darrera edició de **Bellpuig**, es va disputar el dia 3 de desembre la XII edició de la Marató i Mitja Marató Internacional de Calvià. També us dèiem que hi participarien deu fondistes artanencs (nou mascles i una dona) però la sorpresa va ser que a darrera hora les germanes Ramis Esteve, Maria i Bel, varen rebre el permís del seu club per participar-hi i d'aquesta manera el nombre de corredors locals va pujar fins a la dotzena. La participació total va ser de 292 corredors a la mitja marató i 260 atletes a la marató.

Jornada inclement i dantesca en certs moments. Aquest, encara que semblava exagerat, és ni més ni manco el resum del dia de curses. El dia es va aixecar amb el cel tapat i plovent lleugerament. Fins aquí, no res massa greu. Però un pic es va donar la sortida i cap allà l'hora i quart de cursa l'aiguat va fer acte de presència amb certa fúria i es va perllongar entre vint i vint-i-cinc minuts. Després, sortadament, es va aturar i inclús va sortir el sol, cosa que va fer alenar de tranquil·litat a més de dos i a més de tres, ja que si s'han de córrer quaranta-dos quilòmetres i cent noranta-cinc metres, almenys que es corrin en les millors condicions.

Pel que fa a l'actuació local, la que ens importa, hem de dir que va ser un èxit rotund i sense discussions possibles. Tothom va fer ple en les seves aspiracions. Començant pels corredors de mitja marató hem de destacar la cursa d'Antoni Ginard, Camunyes, que malgrat haver sofert una forta torçuda al peu no feia gaire va finalitzar en un temps més que decorós. El pundonor va aflorar

i es va consumir la superació de la dificultat que arrossegava. En l'apartat femení, Maria Ramis guanyava la cursa. Chapeau per la jove fondista.

Quant a la marató, una altra alegria, ja que Francesca Rosselló batia el rècord balear femení de marató que datava de l'any 85, rebaixant-lo en poc més d'un minut. I respecte als quatre maratonians masculins, els germans Serra Gelabert baixaren de les tres hores i els dos corredors novells en la distància, Josep Zafra i Rafel Pérez, superaven la línia de meta per davall de les tres hores i quart. Fantàstica la demostració del dos maratonians primerencs que reberen el premi a una preparació sòbria, callada, i generalment molt poc agraïda. Valgui el comentari que va sentir aquest cronista en plena cursa per

part d'un espectador: «¡Con lo bien que se está sentado...!». Ni cas, corredors, endavant i a cercar noves metes.

Vet ací els resultats obtinguts pel nostres atletes:

Marató

- 28.- Antoni Serra 2h 54' 12"
- 35.- Guillem Serra 2h 58' 54"
- 58.- Fca. Rosselló 3h 07' 40"
- 61.- Rafel Pérez 3h 08' 54"
- 82.- Josep Zafra 3h 14' 57"

Mitja marató

- 36.- Antoni Ginard 1h 24' 38"
- 58.- Bartomeu Bisbal 1h 30' 27"
- 81.- Bartomeu Jaume 1h 35' 00"
- Maria Ramis 1h 36' 12"
- Julen Adrian 1h 55'
- Miquel Pastor 2h 01'

L'ARTESANA

**Pastisseria i
Rebosteria
Mallorquina.
Serveis de
Baptismes,
Noces i Comunions.**

Av. Costa i Llobera, s/n. Tel. 835703
07570 Artà - Mallorca

RESTAURANT S'ESTACIÓ

- Especialitat en paelles i cuina mallorquina.
- Menjar per encàrrec.
- Berenars.
- Menú del dia

Av. Costa i Llobera, 3 - Artà 07570 (Mallorca)
Tel. 835985

CLASSIFICACIÓ GRUP 1

EQUIP	J	G	E	P	GF	GC	PTS	DIF
Sanimetal	6	6	0	0	66	14	12	52
Ca'n Matemales	5	4	0	1	47	24	8	18
M.C. Roig	5	3	1	1	26	22	7	4
Poli B	6	3	1	2	38	38	7	-
Poli A	5	2	1	2	29	27	5	2
C. Cultural	5	1	1	3	17	15	3	8
Mijupe	5	1	0	4	20	47	2	27
Sa Nostra	6	1	0	5	23	56	2	33
Canyamel	5	1	0	4	16	24	0	8

CLASSIFICACIÓ GRUP 2

EQUIP	J	G	E	P	GF	GC	PTS	DIF
Màrmols Artà	6	6	0	0	48	12	12	36
Nàutic	6	5	1	0	39	11	11	28
Juma	6	5	0	1	43	13	13	30
Almudaina	6	4	1	1	32	11	11	21
Font de sa Cala	6	3	0	3	33	14	14	19
Cont. Llevant	6	3	0	3	34	26	26	8
Dollar	6	2	0	4	10	29	29	14
Màmix	6	1	0	5	8	24	24	33
Dorado	6	0	0	6	7	55	55	48
Boixos Nois	6	0	0	6	12	59	59	47

Futbol Sala

Resultats de la darrera jornada:

Grup 2

Mijupe 6 - Poli B, 13

Sa Nostra, 2 - Canyamel, 6

C. Cultural, 3 - Sanimetal, 11

Poli A, 5 - M.C. Roig, 6

Grup 1

Juma, 1 - Almudaina, 5

Boixos Nois, 3 - Dollar, 6

Cont. Llevant, 12 - Dorado, 1

Font de sa Cala, 3 - Nàutic, 4

Mànix, 4 - Màrmols Artà, 12

**Gabinet
psicològic**

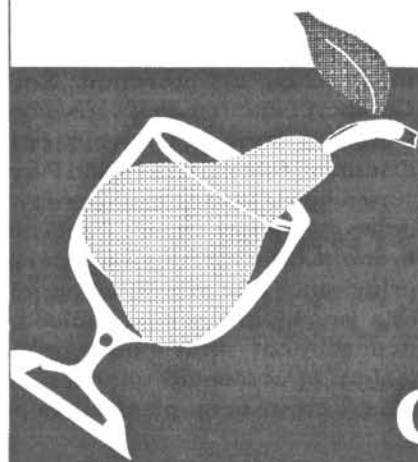
Miquel Caldentey Bisbal

Àngels Ribera Alonso

Montserrat Blanes, 27 B

07570 ARTÀ

Tel. 20 92 23

**LA
SALUT ÉS
COSA TEVA**

JOHNIE'S, RESTAURANT

en CALA MESQUIDA (Capdepera), les ofereix para este invierno:
Servicios para: Bautizos, Comuniones, comidas de compañerismo,
etc.

Precios económicos.

Local amplio e idóneo para entretenimiento de niños.

PIDAN PRESUPUESTO SIN COMPROMISO.

Tel. 56 39 37

Bàsquet

DATA: 18/11/95				CATEGORIA: Infantil Femení			
PARTIT: BONS AIRES - SANT SALVADOR							
PARCIALS: 2/3 44/7 54/17 66/28				RESULTAT: 66/28			
Nº	NOM	PU	RE.	Nº	NOM	PU	RE.
4	Gil, T.	2	2	10	Ginard, M.	-	-
5	Llabata, C.	10	3	11	Marti, M.F.	-	6
6	Mascaró, M			12	Ferragut,MA	3	5
7	Carrió, A.	3	6	13	Ginard, B.	-	-
8	Pastor, I.	4	3	14	FernandezC	-	1
9	Galan, M.A.	4	4	15	Hernandez	2	1

COMENTARI: Partit en dues parts molt diferents. A la primera, l'equip artanenc no aconseguia entrar en joc, tal i com ho demostra el resultat al final dels dos primers períodes (44/7), i una segona part en que l'equip artanenc demostra que podia jugar molt millor amb un resultat als dos darrers períodes de 22 a 11.

DATA: 25/11/95				CATEGORIA: Infantil Femení			
PARTIT: SANT SALVADOR - SAGRAT COR							
PARCIALS: 13/24 18/42 30/63 36/81				RESULTAT: 36/81			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Gil, T.	6	4	10	Ginard, M.	-	-
5	Llabata, C.	7	1	11	Marti, M.F.	-	2
6	Mascaró, M	-	5	12	Ferragut, MA	9	8
7	Carrió, A.	-	-	13	Ginard, B.	4	3
8	Pastor, I.	4	6	14	FernandezC	2	1
9	Galan, M.A.	4	7	15	Hernandez	-	1
COMENTARI: Partit en què l'equip visitant va ser superior en tot moment. Malgrat tot, l'equip artanenc va lluitar durant tot el partit.							

DATA: 2/12/95				CATEGORIA: Infantil Femení			
PARTIT: HISPANIA - SANT SALVADOR							
PARCIALS: 24/8 43/14 57/22 79/30				RESULTAT: 79/30			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Gil, T.	2	1	10	Ginard, M.	-	-
5	Llabata, C.	6	7	11	Marti, M.F.	2	1
6	Mascaró, M	8	4	12	Ferragut,MA	4	1
7	Carrió, A.	-	3	13	Ginard, B.	-	1
8	Pastor, I.	4	2	14	FernandezC	-	1
9	Galan, M.A.	4	4	15	Hernandez	-	-
<p>COMENTARI: Partit en què l'equip local, que encapçalava la classificació, va anar per endavant en tot moment, així, i tot l'equip artanenc va fer un bon partit i aconseguí fer 30 punts. Malgrat el resultat final es va lluitar durant tot el partit i no va perdre l'ànim en cap moment.</p>							

DATA: 9/12/95				CATEGORIA: Infantil Femení			
PARTIT: SANT SALVADOR - SANTA MÓNICA							
PARCIALS: 10/14 23/32 34/44 47/64				RESULTAT: 47/64			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Gil, T.	11	2	10	Ginard, M.	-	-
5	Llabata, C.	18	2	11	Marti, M.F.	-	1
6	Mascaró, M	7	3	12	Ferragut,MA	1	5
7	Carrió, A.	-	-	13	Ginard, B.	4	5
8	Pastor, I.	3	14	14	FernandezC	-	2
9	Galan, M.A.	1	2	15	Hernandez	2	1

COMENTARI: Molt bon partit el realitzat per l'equip artanenc davant un adversari bastant fort. Partit molt lluitat en tot moment i en què no es va perdre l'esperança en cap moment. Només durant els dos darrers minuts un cop de mala sort que va fer que tant sols no es perdés de 8 punts, l'equip visitant va fer un parells de cistelles ràpides i finalment es va perdre de 17 punts, malgrat que durant tot el partit la diferència no fos tan grossa.

DATA: 2/12/95				CATEGORIA: Infantil Masculí			
PARTIT: SANT SALVADOR - BÀSQUET INCA							
PARCIALS: 2/17 6/21 6/26 4/8				RESULTAT: 18/72			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Guiscafre, J.	2	2	10	Melis, A.	-	-
5	Estate, J.M.	-	1	11	Alcaraz, A.	-	-
6	Nicolau, J.	8	7	12	Bernat, M.A.	2	2
7	Llodra, C.A.	-	-	13	Canto, D.	-	-
8	López, A.	-	-	14	Sancho, J.	-	1
9	Ferragut, G.	2	2	15	Carrió, A.	4	15
<p>COMENTARI: Partit en què la diferència en el marcador va ser grossa, encara que no en el joc. L'equip artanenc comença a jugar, si miren els parcials. El del darrer quart és de 4 a 8, això fa suposar que l'equip inquer va treure els jugadors que normalment no juguen i amb menys experiència, cosa que els jugadors locals varen saber aprofitar.</p>							

DATA: 9/12/95				CATEGORIA: Infantil Masculí			
PARTIT: LLUCMAJOR - SANT SALVADOR							
PARCIALS: 38/2 10/10 46/0 36/0				RESULTAT: 18/130			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Guiscafre, J.	2	-	10	Melis, A.	-	1
5				11	Bover, O.	-	2
6	Nicolau, J.	6	6	12	Llodra, C.A.	-	1
7	Sancho, J.	6	1	13	Bernat, M.A.	2	-
8	López, A.	2	3	14	Sancho, J.	6	1
9	Ferragut, G.	-	3	15			

COMENTARI: Partit en el qual l'equip local va ser superior en molts dels aspectes als arthenances, que varen sofrir una gran derrota a causa sobretot de l'alçada de l'equip local. Però també hem de mirar la part positiva: si miram els parcials, podem veure que al segon temps, el parcial va ser de 10 a 10 per primera vegada a la història d'aquest equip infantil, que rep grans passades esportivament. Amb tot, alguns jugadors comencen a deixar veure alguna cosa del que podran arribar a ser.

DATA: 16/12/95				CATEGORIA: Infantil Masculí			
PARTIT: SANT SALVADOR - SANTANYI							
PARCIALS: 17/2 16/8 16/13 15/9				RESULTAT: 55/31			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Guiscafre, J.	6	9	10	Bernat, M.A.	2	1
5	Estade, J.M.	6	3	11	Bover, O.	-	2
6	Nicolau, J.	8	13	12	Llodra, C.A.	1	1
7	Carrió, J. A.	11	3	13	Canto, D.	7	5
8	López, A.	2	-	14	Sancho, J.	2	9
9	Ferragut, G.	2	5	15	Carrió, A.	8	12

COMENTARI: Primera victòria de l'equip debutant del nostre Club, que després de rebre una sèrie de correctius per part d'altres equips, ha anat treballant, i enfront d'un equip de la seva mida, va poder demostrar tota la feina que s'ha anat fent. Destacam la molt bona actuació de tots els jugadors, encara que no podem dir el mateix del percentatge de tirs de camp, que va ser d'un 26% (23/90).

DATA: 18/11/95				CATEGORIA: Cadet Femení			
PARTIT: APA INSTITUT ARTÀ - A.T. COLONYA B							
PARCIAIS: 31/16 60/33				RESULTAT: 60/33			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Bisbal, C.	2	3	10	Nicolau, M.A.	9	12
5	Cabrer, I.	2	5	11	López, M.M.	4	10
6	Ferragut, M.	-	2	12	Hernandez	4	2
7	Gili, I.	5	2	13	Canto, M.R.	17	3
8	Peña, C.	10	3	14	Viejo, E.	4	4
9	Nicolau, A.	3	2	15	Obrador, T.	2	2
COMENTARI: Bon partit de l'equip artanenc, aconseguint una altra victòria consecutiva. Poc més a comentar, com ho reflexa clarament el marcador.							

DATA: 25/11/95				CATEGORIA: Cadet Femení			
PARTIT: SELVA - APA INSTITUT ARTÀ							
PARCIALS: 22/20 48/46				RESULTAT: 48/46			
Nº	NOM	PU	RE	Nº	NOM	PU	RE
4	Bisbal, C.	4	1	10	Nicolau, M.A.	24	24
5	Cabrer, I.	-	5	11	López, M.M.	-	10
6	Ferragut, M.	-	1	12	Hernandez	-	4
7	Gili, I.	-	3	13	Canto, M.R.	8	6
8	Peña. C.	4	3	14	Viejo, E.	4	5
9	Nicolau, A.	2	4	15	Obrador, T.	-	1

COMENTARI: Primera derrota de l'equip artanenc a la lliga. Partit en què ni la sort ni l'arbitratge van acompanyar en cap moment l'equip cadet.

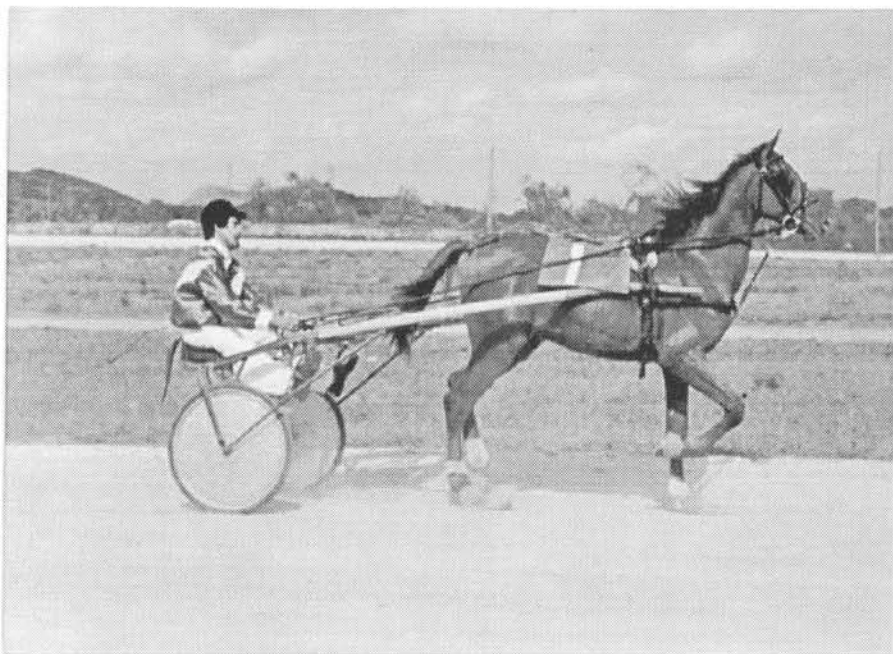
Hípica

La primera quinzena del mes de desembre ha estat molt poc notòria quant al món del trot local es refereix. Tan sols uns quants fets puntuals han estat els que han mantingut viva l'actualitat dels cavallistes artanencs.

Un fet que hem de mencionar és el primer lloc aconseguit pel veterà Lírico el darrer diumenge de novembre a Son Pardo coincidint amb un fanquer que hi havia a les pistes de competició.

Altres fets que són destacables han estat sobretot la confirmació d'aquest cavallet que és Vent de Fopy que un dissabte darrer l'altre es classifica i va rebaixant via de cada dia; també s'ha de destacar el 1r. lloc de Fontana Star (egua de les quadres Blaugranes) el passat dimecres dia 6 a Manacor (darrerament Fontana Star està realitzant unes carreres i cronos dignes de menció). També cal assenyalar els premis de Vanderbilt, va ser 2n. a Son Pardo a 1,25,5 (el primer de la seva carrera esportiva). S'Estel de Retz que fou 3r. a 1,22,8 a Son Pardo també el passà divendres dia 8.

Menció especial hem de fer als poltres locals d'un any que feien la

Busqueret, poltre propietat de Pere Sancho.

presentació oficial davant el públic els passats dies 6 i 8 a Manacor i Son Pardo respectivament i que varen ser els següents:

A Manacor:

Brusca d'Abril (dels germans Ferriol Ferriol), filla de Scippio i Rodella.

Busqueret (de Pedro Sancho) fill d'Uneg i Red de Coricel.

Bamby Loyal (de Joan Josep Cladera) filla de Loyal Lobell i Nille Dalsbouig.

Bella Scippio (propietat de

Sebastià Esteva) i filla de Scippio i Maika de Ego.

A Son Pardo:

Biot de Paume (de la quadra Es Pou d'Es Rafal) fill de Scippio i Puma de Roms VX.

Tots ells varen ser obsequiats i després de mostrar les seves qualitats al públic, d'uns lots de productes i dos sacs de pinso donat per diferents cases comercials. Enhorabona a tots.

INSTALACIONES Y
REPARACIONES ELÉCTRICAS.
ILUMINACIÓN.
ELECTRODOMÉSTICOS.
TELICO: FAX Y TELÉFONOS

MÉNDEZ NÚÑEZ, 16, bajos
TELS. 56 37 95 - 83 61 80. FAX 83 52 70
CALA RATJADA

LLISTA DE NOCES

ELECTRODOMÈSTICS

JUGUETERIA

Comercial Sansaloni

OBJECTES REGAL

C/ RECTA, 2 TEL. 83 62 93 - ARTÀ

RANQUING corresponent al mes de DESEMBRE de 1995										
Fins al DIUMENGE de DESEMBRE										
Nom del cavall	Millor	Pts	MA	SP	MA	SP	SP	MA	SP	Pts
	Temps		2	3	6	8	10	16	17	
A Tous				R	R				-	
Affi Julia										
Alcatraz TR										
Arisol	1'27"5	6				-				
ARTÀ	1'26"8	-							3er	1
E. Marisol										
FONTANA STAR	1'18"7	6				1er			-	9
Lindomundo										
LÍRICO	1'22"2	6		2on		-			-	8
Mel										
Meravella										
NOSTRO VX	1'24"3	3	-			-	-	2on		
Panyora										
POL TRELLO	1'22"9	8	-		3er		2on	-		11
Quilt de Bellevue										
Regent du Pre										
Riggy			-		-		-	-		
Rigoletto										
Scippio										
S'ESTEL DE RETZ	1'22"9	3				3er			-	4
Silver Moon										
Simpàtic	1'23"5	6	-		-		-			
Sunita										
T JALEO BLAI	1'24"5			1er		2on	1er		-	8
Toni et Bleu										
Trivicdien										
Truiosa	1'27"4	1		-		-			-	
Truyola LC										
Tsar De Saint Cyr	1'21"6	5		-				-		
Tumbet Blau										
TWIST EMERAUDE	1'21"3	2	1er		-		-	-		5
U Delta										
Un de Bo										
UNITA STAR'S	1'22"8		-		3er			-		1
Un Nacional										
Uruguaya	1'25"2	2	-		R					
Valkiria Wanda										
Valse de Nuit										
VANDERBILT	1'25"7					2on				2
Varisol Lui	1'23"1	7	2on		D		-	1er		9
VENT DE FOPHY	1'23"7	16	1er		1er					22
Voliva										
Vol d'es Etangs										
Uca TR				R						
Tifon Blai						D				

Futbol**Partit veterans commemoració 50è aniversari C.E. Artà****Selecc. Veterans Artà 1 - Veterans R.C.D. Mallorca 5**

Partit disputat entre aquestes dues agrupacions essent un acte més dels que es celebraren per a la commemoració dels 50 anys de la fundació del C. E. Artà. Va ser entretingut i noblement disputat, fent la treta d'honor Antoni Sastre, Pipeta, un dels pocs jugadors que continuen en vida dels que formaren en la primera plantilla del C. D. Artà de 1945. Com dic, el partit resultà del gust de l'espectador, veure jugadors en el conjunt degà que aconseguiren el primer ascens a la màxima categoria del futbol espanyol en la temporada 59/60 com Julià Mir, Bolao, Currucale (que als seus 62 anys corràrrera de la pilota amb unes ganes i entrega d'un al.lot), dirigits des de la banda pel qui en aquella gloriosa temporada era el seu capità Joan Forteza, i molts altres que en posteriors temporades vestiren l'elàstica vermella com, Riado, Matamoros, Company, Nebot, Martínez i un llarg etc. Pel C. E. Artà, equip amfitrió per a la celebració de l'efemèride que

comentam, fou una alegria per l'espectador tornar veure córrer sobre Ses Pesqueres jugadors tan emblemàtics i que ho donaren tot pel Club dels seus amors, s'alinearen Toni Toro, Joan Jusepet, Joan Metxo, Joan Lluís, Tomeu Sopa, Alfonso Sáez, Biel Papaió, Andreu des Sindicat, Sancho Llarg, Bernat de Sa Butigueta, Biel de Sa Curia Vella i moltíssims més que farien la llista interminable. A tots enhorabona per la participació activa en la celebració de tan històric acte. El que menys importava era el resultat, sinó veure que encara es conserven bé i en saben tant com abans. La veritat és que fou agradable, molt més, com és natural, per part del Mallorca, com jugaven la pilota, la controlaven i la desplaçaven, creant bastantes jugades de mèrit, que es traduïren en els sis gols que pujaren al marcador. Una grata jornada viscuda pel record i per fer vots perquè molts dels qui participàvem poguem veure complir el 75è aniversari.

Juvenils 3/12

Artà, 3 - Patronat, 1 (Gols: Dalmau, Tous, Ramon)

Alineació: Amer, Dalmau, Jandro, Grillo, Pascual, Genovard, Barbon, Tous, Piñeiro, Ramon, Victor. Llaneras per Grillo, Nieto per Piñeiro.

Vibrant partit disputat per l'Artà i Patronat a Ses Pesqueres, llançats tots dos a l'atac des del principi sense donar treva en cap moment. Això propicià que es veiés un bon espectacle futbolístic. L'Artà, durant el primer temps, disfrutà de més clares ocasions de gol que l'equip palmèsà, però no les va saber aprofitar, acabant el primer temps amb el resultat de zero a zero. A la continuació i als pocs minuts i falta executada per Tous i millor rematada de cap per Dalmau aconseguí un esplèndid gol. Seguiren atacant els locals el marc visitant creant diverses situacions de gol en especial dos d'en Tous que amb la seva cama bona no tengué sort i tots dos fregant els pals, anaren fora, però com a premi al bon partit que realitzà l'esmentat Tous, als pocs minuts aconseguia el segon

Assesoria Contable, Fiscal, Laboral**Colaborador de...****Seguros JANUAR****Axa-Winterthur-Nordica****Accidentes-Auto, Motocicletas****Comercios-Incendios-Robos, etc.****Viajes CAMPANARIO****Esp. 14-01-96****Barça - Deportivo****Esp. 10-02-96****Barça - R. Madrid****SERVEIS ADMINISTRATIUS D'ARTÀ**

C/. Terrassa, s/n. Tel. i Fax: 836843 - 07570 - Artà

gol rematant de cap un baló que havia rebutjat el travesser. Ramon, als pocs minuts, d'una forta punterada posava el 3-0 en el marcador i deixava el partit pràcticament sentenciat. Un bon partit, jo diria que quasi excel·lent, dels juvenils i amb això volgueren sumar-se a la celebració del 50è aniversari de la fundació del C. E. Artà.

9/12

San Cayetano, 1 - Artà, 1 (Gol: Barbón)
Alineació: Amer, Dalmau, Jandor, Tous, Bisbal, Llaneras, Barbón, Ferrera, Piñeiro, Genovard, Victor. Guinea per Genovart i Mayal per Ferrera

Amb la convocatòria un poc delmada per diferents motius, Grillo i Ramón estaven tocats a pesar que es desplaçaren, Pascual, Alba, Garcia i Nieto amb grip i Ferragut per disciplina va fer que fossin cridats dos cadets per ocupar la banqueta. Amb aquesta perspectiva no feia concebre esperances d'aconseguir res positiu.

El partit fou molt igualat, sense que cap equip fos superior a l'altre, per tant havia d'acabar en taules com així fou, i amb això, l'Artà no es desmarcà massa del líder At. Rafal.

Com a anècdota del partit cal dir que fou dirigit per un trio femení, sense massa problemes.

17/12

Artà, 2 - Felanitx, 0 (Gols: Ramón, Barbón)
Alineació: Bisbal, Dalmau, Jando, Tous, Pascual, Llaneras, Barbón, Víctor, Genovard, Piñeiro, Ramón. Ferrera per Llaneras i Grillo per Genovard

Partit molt disputat per dos contendents que demostraren el perquè ocupen llocs alts en la classificació. No fou un encontre d'excessiva qualitat tècnica però sí de total entrega per ambdós conjunts que es

preocuparen més de no deixar jugar l'adversari que de crear el seu propi joc, per no veure's sorpresos i encaixar qualque gol. Durant el primer temps tal volta ho intentà un poc més l'Artà i en un ràpid contraatac Victor per la banda esquerra centrà un bon baló a l'interior de l'àrea de meta que en Ramon s'encerragà de transformar en el primer gol, amb aquest gol la tònica del partit no canvià molt, va seguir amb un futbol força, en alguns moments massa aspre, i devers el minut 45 Barbón amb força s'endu-gué un baló entre dos adversaris en el lateral de l'àrea i d'un fort tret aconseguí el segon gol local que seria definitiu. A la segona part amb el marcador en contra el Felanitx, i un poc arreplegat l'Artà, disposà d'algunes ocasions en remats llunyans sense sort, ja que en tres ocasions veren com els pals rebutjaven la bolla, i aquesta circumstància podia haver canviat el signe del partit.

Cadets 2/12

Artà, 5 - Cardassar, 1 (Gols: Toño, 3, Emilio, Rafel)
Alineació: Pedro, Danús, Canet, J. Ginard, Emilio, Ferrer, Toño, Rafel, López, Piñeiro, Tous. Palou per Rafel, Guinea per Tous, Javi per Toño.

Clar triomf dels cadets pastat a la segona part. La primera fou bastant sosa sense que cap dels dos equips aconseguís el control del joc, ni creàs, finalitzant amb empat a un gol. A la segona canvià totalment la decoració a rel que l'Artà s'avançà en el marcador. A partir d'aquest moment els locals es feren seu el partit, amb Toño més entonat de cara al gol i foren aconseguint un rere l'altre fins a completar-se la contundent diferència amb què acabà el partit.

9/12

Sóller, 3 - Artà, 2 (Gols: Piñeiro, Rafel (Pti))

Alineació: Pedro, J. Ginard, Canet, Javi, Emilio, Ferrer, Toño, Rafel, López, Piñeiro, Tous. Danús per Emilio, Palou per J. Ginard, Viejo per López, R. Mayal per Canet.

Mínima i immerescuda derrota soferta a Sóller, ja que el joc fou molt equilibrat entre els dos contendents a pesar que l'equip local aconseguí posar-se per davant en el marcador amb un clar 3-0 al seu favor. Ja a la segona part, la primera havia acabat igualats a zero, després d'un error de Pedro que es va empassar la pilota per davall del cos, en el primer gol i el segon encaixat de penal. Després d'encaixar el tercer, i a diferència d'altres partits, aquest fet picà l'amor propi dels jugadors artanencs que es tancaren davant del marc local i aconseguiren dos gols i podien haver-ne fet més, ja que disposaren de clares ocasions, fins i tot un tir de Piñeiro al pal, i empatar el partit, que hagués estat el resultat més just.

16/12

Alcúdia, 1 - Artà, 0
Alineació: Pedro, Danús, J. Ginard, López, Ferrer, Mayal, Barbón, Rafel, Emilio, Guinea, Piñeiro. Moyà per Guinea, Lorenzo per Emilio, Palou per J. Ginard.

Pèssim partit dels cadets en un camp que era propici per treure positius, ja que l'Alcúdia ocupa els llocs baixos de la classificació. És incomprensible l'actuació que desenvoluparen sobre el terreny de joc, l'adversari sempre se'ls avançava en la disputa de la pilota, més per coratge i ganes que qualitat en el joc, i en aquestes circumstàncies només podia ocórrer el que passà, sortir derrotats. Crec necessari llegir-los, i ben clar, la cartilla, ja que és incomprensible els altibaixos que tenen d'un partit a l'altre, ja que poden donar molt més de si, es pot perdre perquè és un joc, però fer-ho donant la cara, amb entrega total i honrades, no com es va fer a Alcúdia.

FEIM REALITAT LES SEVES IDEES:
XIMENEES, FAÇANES, BALUSTRADES,
CUINES, BANYS, TAULES
I QUAalsevol DETALL QUE ES PUGUI IMAGINAR PER
A LA DECORACIÓ DE CASEVA.

Infantils 2/12

Can Picafort, 3 - Artà, 0

Alineació: Ivan, M. Femenías, Canet, Mayal, T. Femenías, Capó, Xavi, Gayà, Rocha, Troya, Viejo. Martín per M. Femenías, Sansó per Mayal, Cabrer per Capó

Acudiren a Can Picafort amb la il·lusió de treure punts i espessar-se el mal gust de boca que els havia deixat l'Escolar vuit dies abans a Ses Pesqueres. Però tal com jugaren els al·lots d'Artà era quasi impossible no sortir derrotats, ja que sempre foren superats pels de Can Picafort, equip que va situat a la part alta de la classificació, i això es va veure sobradament sobre el terreny de joc.

9/12

J. Sallista, 6 - Artà, 0

Alineació: Vives, M. Femenías, Canet, Grillo, Gil, Troya, Sansó, Gayà, Rocha, T. Femenías, Ferrer, Cabrer, Capó, Xavi, Martín

Difícil compromís davant el líder del grup J. Sallista, equip que ha guanyat tots els partits per una diferència abisal de gols. Té una mesura de quasi deu per partit, per tant poc podien esperar davant un adversari tan qualificat, si no era altra cosa que perdre per la mínima diferència de gols. Mitja dotzena se n'endugueren i sense que això servesqui de consol, els infantils de l'Artà ha estat l'equip que menys ha rebut de l'equip inquer. Tal volta si a la primera part haguessin lluitat com ho feren a la segona, el resultat no hagués estat tan gros. Res a objectar a la derrota i resultat, ja que el J. Sallista es mostrà infinitament superior.

Alevins 2/12

Artà, 1 - Estudiants, 7 (Gol: Joan Andreu)

Alineació: Cano, Caravante, Juanma, P. Ginard, Gamaza, Joan Andreu, Pere Joan, Bernad, M. Ginard, Mikel, Reyes. Vives, Gil, Martín, Ismael.

Contudent derrota contra l'equip estudiantil, i que es pastà a la segona part a rel de marcar-se en pròpia porta, el

segon gol a favor de l'equip palmès. La primera part fou molt igualada, tal volta amb un lleuger domini visitant, però que no ofegava ni molt manco la porteria de Cano, més bé el joc es desenvolupà pel centre del camp, i així acabaren els primers 30 minuts amb empat a un gol. A la segona i amb la jugada desgraciada del segon gol en contra, els locals s'enfonsaren, sense capacitat de reacció i encaixaren gols fins a set. Res a dir a la derrota però tal volta sí al resultat, un poc excessiu.

9/12

Can Pastilla, 1 - Artà, 2 (Gols: Pere Joan)

Alineació: Cano, Caravante, Juanma, Cruz, Joan Andreu, P. Ginard, Pedro Joan, Bernat, M. Ginard, Mikel, Reyes. Vives, Gil, Martín, Ismael, Gamaza.

Victòria a domicili i que valgué per curar la contundent derrota que havien sofert vuit dies abans a Ses Pesqueres davant l'Estudiants. Encara que el resultat final fou mínim, la veritat és que mai es veia perillar la victòria, ja que els al·lots tenguieren més el baló, i de no ser per qualche decisió absurda del col·legiat, s'hagués pogut aconseguir un parell més de gols que haguessin fet més meritòria la victòria. Es va aconseguir per propis mèrits i així podran encarar els pròxims compromisos amb certa il·lusió.

16/12

Artà, 0 - Ramon Llull, 3

Alineació: Cano, Gamaza, Juanma, Cruz, Esteva, Joan Andreu, Pere Joan, Bernat, M. Ginard, Mikel, Reyes
Suplents: P. Ginard, Vives, Ismael, Gil, Rodríguez

Res a objectar a la derrota encaixa-da en front del segon classificat, que demostrà ser un poc superior al conjunt local, a pesar que els al·lots de l'Artà lluitaren dins les seves possibilitats. El terreny de joc estava impracticable i dificultat moltíssim que es pogués desenvolupar bon joc, el Ramon Llull sabé aprofitar millor aquesta circumstància, per la seva qualitat i condició física.

Benjamin - Futbol 7**2/12**

Artà, 1 - Badia C.M., 2 (Gol: Rocha)

Alineació: Riera, Terrassa, Jordi, Gil, Torreblanca, Gayà, Cruz

Suplents: Amer, Rocha, Eudika, Nieto, Xavier

9/12

At. Manacor, 0 - Artà, 2 (Gols: Torreblanca i P.)

Alineació: Xavier, Gil, Gayà, Jordi, Torreblanca, Nieto, Amer

Suplents: Cruz, Sureda, Eudika, Ramon, Riera

16/12

Artà, 5 - Olímpic, 1 (Gols: Torreblanca, 4 - Amer)

Alineació: Xavier, Gil, Eudika, Gayà, Torreblanca, Nieto, Rocha

Suplents: Terrassa, Amer, Cruz, Sureda, Riera

Dues victòries i una derrota, balanç dels tres darrers partits que han disputat els benjamins, que de cada dia es van conjuntant més, aprenen i executen el que per part dels seus entrenadors els van inculcant, objectiu primordial per la seva edat, ja que el que menys ha de primar ha de ser el resultat, en aquesta categoria de benjamí encara que hi hagi alguns pares que no ho vegin així, tant el resultat com si juguen uns o altres, tots han de jugar perquè jugant és com aniran agafant confiança i aprendre a jugar al futbol, no estant a la banqueta.

Desitjam des de les pàgines de **Bellpuig**, a jugadors, socis, simpatitzants, entrenadors, Directius i a tots els que feim aquesta família del C.E. Artà unes venturoses festes de Nadal. Molts d'anys a tots.

POMPAS FUNEBRES ARTANENSES

Plaça Orient, 6 - Capdepera
Para avisos y preavisos:

tels. 56 30 96 y 56 39 34

NOCTURNOS Y FESTIVOS

Es Racó

Matançada i mitja.

Visca el món que si en aquest estol de fèmnes hi afegíssim el coresponent nombre de mascles, estam per assegurar que si la calderonada d'arròs i el reglamentari «aguiat pep» servaren les proporcions adequades per poder assadollar el personal matancer, ben segur que el porc, tot i ésser obrat, doblement pagaria el soi i la bugada manducal.

La foto (ignorem la data, però potser fos l'any 1944) és penyora de les matances que la viuda del celeberrim Bartomeu Rosselló, Cassino (morí el 08-01-1944), Na Magdalena Amorós Artigues, celebrà al Cafè de Ca'n Terres, aleshores ubicat a la cantonada Conqueridor-Ciutat.

Com que està de Déu, ullem el contingut humà:

Maria Carrilla, viuda de l'imprevisible i despert Rafel Cinto. Mestre Joan Gatova, set caires foguers en persona. Maria Cinta, primogènita de mestre Joan. Mestressa Aina Cinta, mare de l'estirp Amorós Artigues. Mestressa Francisca Cassina, autora de la progènie Sancho Rosselló. Isabel Mitjanit, esposa del vivarato mestre Miquel Cinto. Madona Aina Cinta, muller de mestre Joan Gatova. Maria Botera, viuda del nostre amic Jaume Vives, de Sa Font Calenta. Aina Cinta, de molt bona pasta i consort del nostre fratern Guillem de Son Figuera. Maria Figuereta, que vivia al Coll de N'Abrines i actualment fa estada a Palma. Maria Cinta, artífex del llinatge Esteva Rosselló i viuda de Bartomeu de Sa Porrassa, i Catalina Malindra, la qual avui viu a L'Argentina.

En primera avançada; Miquel Cinto, fill de l'esmentat Rafel Cinto i Maria Carrilla. Joan Cinto, vàstag de mestre Joan Gatova i madona Aina Cinta. Asseguda a la màquina de capolar i parant que no es perdi ni un gram de sobressada, tenim la protagonista de la fotografia: Magdalena Cinta, dona del plorat Bartomeu Cassino. Catalina Cassina, esposada amb Sebastià Balaguer de la tintoreria Galmés. Maria Terres, viuda de Bartomeu de Sos Ferrers. Magdalena Malindra, germana de la mencionada Catalina i Joana Aina Moma, esposa del conegut columbòfil Arturo Beca.

Com el lector haurà fet comprovació, hem obviat fer cap comentari referent a les persones que deixaren el gris de la terra per adintrar-se dins el Blau del Cel.

ENDEVINALLA de Pere Xim

Solució a la publicada:
Les noces d'or de l'autor i la seva esposa

Són les més majestuoses
i com elles ja no n'hi ha
de cada any més adornar
perquè surtin ben dolçoses.

I les hem de celebrar
tot plegats, hem d'alçar
cadascú les seves copes
i el triomf manifestar.

Els Gorans

PIRIS & ESTELRICH

Els Gorans vos desitjam
un bon Nadal i un feliç
1996

TORNAREM EL DIA 13/I

ÍNDEX Tom XV. Any 1995 (XXXVI)

Número d'edició, data d'aparició i nombre de pàgines.

Número 511. 14.01.95 (a la portada hi consta, per error, 17 de desembre 1994) 48 pàgines. Fins a la 48.

Número 512. 28.01.95. 40 pàgines. 49 a 88.

Número 513. 11.02.95. 40 pàgines. 89 a 128.

Número 514. 25.02.95. 44 pàgines. 129 a 172 (amb un error: repeteix del 89 al 128).

Número 515. 11.03.95. 40 pàgines. 173 a 212.

Número 516. 25.03.95. 40 pàgines. 213 a 252.

Número 517. 08.04.95. 40 pàgines. 253 a 292.

Número 518. 22.04.95. 40 pàgines. 293 a 332.

Número 519. 06.05.95. 40 pàgines. 333 a 372.

Número 520. 20.05.95. 52 pàgines. 373 a 424.

Número 521. 03.06.95. 40 pàgines. 425 a 464.

Número 522. 24.06.95. 40 pàgines. 465 a 504.

Número 523. 08.07.95. 36 pàgines. 505 a 540.

Número 524. 29.07.95. 36 pàgines. 541 a 576.

Número 525. 02.09.95. 44 pàgines. 577 a 620.

Número 526. 23.09.95. 48 pàgines. 621 a 668.

Número 527. 07.10.95. 40 pàgines. 669 a 708.

Número 528. 21.10.95. 44 pàgines. 709 a 752.

Número 529. 04.11.95. 36 pàgines. 753 a 788.

Número 530. 18.11.95. 40 pàgines. 789 a 828.

Número 531. 02.12.95. 44 pàgines. 829 a 872.

Número 532. 23.12.95. xx pàgines. 873 a 928.

Portades

Les festes d'hivern a punt de culminar.

Sant Antoni 1995: dia feiner i molta de festa.

Senyor Tosar Sommer. Miquel Sarasate a Bonn.

L'OTI d'Artà obre cinc anys per a la transformació.

Teatre Municipal, una nova oportunitat?

Prevenió contra incendis: cap a un Cos de Voluntaris.

Remodelació del Passeig Marítim de la Colònia de Sant Pere.

Les obres del port esportiu de la Colònia a punt de començar.

Aprovat el Pla de Protecció de les Muntanyes d'Artà.

28 de maig, eleccions municipals amb cinc candidatures.

Nou Consistori format per Independents (6), P.P. (4) i P.S.O.E. (3).

Constitució del nou Consistori sense que hi hagi majoria de govern.

Radar a la Talaia Freda.

Festes de Sant Salvador.

Moll sí, moll no: un projecte per a la discòrdia.

Port esportiu de la Colònia, elements per al diàleg.

La Presidència del Consell Insular de Mallorca visita Artà.

El President del Govern Balear, don Cristòfol Soler, visita Artà.

Ses Païsses, un centre amb potencial turístic.

La batalla d'Es Canons.

Acord per a una majoria de govern municipal.

Molts d'anys Festes de Nadal.

Editorials

Bon 94 i un 95 a l'expectativa. 2.

Indicadors demogràfics. 2.

Sant Antoni. 2.

5B. 50.

Educació ambiental. 50.

Sant Antoni. 50.

Pep Tosar. 90.

Participació ciutadana. 50.

O.T.I d'Artà, quinquenni crucial. 130.

Eleccions Municipals. 130.

Teatre Municipal. 174.

Cosmètica electoral. 174.

Les vides de Coromines. 214

Voluntaris. 214.

Eleccions Municipals. 254.

Amb Bernat Nadal. 294.

Eleccions. 294.

Noves actuacions urbanístiques. 334.

28 de maig, eleccions. 374.

Eleccions Municipals. 426.

Govern Municipal de minoria. 466.

Muntanyes i artefactes. 506.

Palacal. 506.

Club Esportiu Artà. 506.

Incerteses municipals... 542.

...i a la Comunitat Autònoma. 542.

El moll de la discòrdia. 578.

Moll obert. 622.

L'autocar de Valdemossa. 670.

Hospital de Manacor. 670.

Pactes Municipals. 670.

Hores municipals desdibuixades. 710.

Els pactes que no quallen. 754.

Centre de Salut. 754.

QAIH. 754.

La batalla d'Es Canons. 790.

Fumata... blanca. 830.

El disgust del PSOE. 874.

Aclariments, rectificacions

Disculpes. 50.

Excuses i explicacions. 174.

Fotografies defectuoses. 214.

Fotos, encara no; però notícies, sí. 334.

Errades... millores... i desorientacions. 506

De fredes i de calentes. 670.

Més excuses. 754.

Disculpes. 790.

Informe

Els residus sòlids: un problema ineludible. 3.

Teatre Municipal, una nova oportunitat?. 175.

Cap a un Cos de Voluntaris. 215.

El projecte de remodelació del Passeig Marítim de la Colònia, a punt. 255.

Les obres d'ampliació del moll esportiu de la Colònia són a punt de començar. 295.

Reformes urbanístiques aprovades en el darrer plenari. 335.

El moll de la Colònia al bell mig de la confrontació. 579.

El port esportiu de la Colònia: diàleg entre les parts. 623.

El president don Cristòfol Soler visita l'Ajuntament d'Artà. 711.

Ses Païsses, un centre amb potencial turístic. 755.

La batalla d'Es Canons. 791.

Acord per a la governabilitat entre PP i Independents. 831.

De la Parròquia

La marxa del Sínodo. 30.

El que han dit sobre el Sínodo. 78.

Informació econòmica de l'any 1994. 166.

Consell Pastoral. 117.

Quaresma. 158.

Preparació del Sínodo Diocesà. La segona pregunta. 202.

Quaresma encara. 203.

Cadenes. 242.

El camí de Jesús, el nostre camí. 282.

Des del dia de Pasqua... 283.

Pasqua 95. 322.

Ermita'95: Els preparatius. 323.

Mallorca Missionera'95. 362.

La religió catòlica a l'escola. 363.

0'5239 per cent. 406.

Diaconat: representar sacramentalment a Crist-Servidor. 454.
El Sagrament Universal. 494.
Consagració de l'Església de l'Ermita. 495.
El temple de l'ermita de Betlem. 530.
25 aniversari de prevere: Joan Servera i Terrassa. 531.
«Evangelium Vitae»: l'evangeli de la vida. 531.
El Santuari de la Mare de Déu de Sant Salvador d'Artà. 568.
No hi ha home sense festa. 569.
La paraula de Déu. 608.
Armand Puig, coordinador de la versió de la Bíblia Catalana Interconfessional. 659.
Algunes notes sobre els tres vespres de formació. 700.
Recordança de Sebastià Gili. 701.
Domund. N'hi ha prou d'admirar-los? Ajuda'ls! 742.
Consell Parroquial. 743.
Sínodo. 778.
Dia de l'Església Diocesana. 816.
Sor Catalina Maimó: 25 anys de vida religiosa.
La finestra de l'Advent. 863.
Ordenació de prevera. 897.

Entrevista

Jaume Morey Cañellas, *junior doctor* a Gal·les. 68.
Pep Tosar, Premi Especial de la Crítica al millor actor/94. 108.
L'Associació de Veïns Montferrutx ha complit un any. 114.
Paco Robles i Olga Martínez: Imatges de la solidaritat. 146.
Vicenç Martí, regidor d'Els Verds-Iniciativa per Catalunya. 230.
Joan Ginard Brunet, a l'espera d'un doble transplantament. 232.
Lluís Gil, d'Es Pujols, d'El Dorado: el primer foraster. 274.
Joana Aina Sancho i Maria Francesca Massanet, becàries a Europa. 312.
Francesc Argenter, professor de ioga. 360.
Bartomeu Lliteras Femenies, cap de llista de d'ERC. 376.
Montserrat Santandreu, cap de llista d'Independents d'Artà. 379.
Josep Silva Jiménez, cap de llista del Partit Socialista Obrer Espanyol. 382.
Antoni Llaneras, cap de llistad'Unió Mallorquina. 385.
Jaume Sureda Bonnín, cap de llista del Partit Popular. 388.
Bartomeu Lliteras Alzamora i Antoni Massanet Ginard: QUATRE, una eina revolucionària inventada per dos artanencs. 398.
Antoni Nicolau Massanet, del Gimnàs Artà. 457.
Montserrat Santandreu, Batle

d'Artà. 484.
Dona Maria Ignàcia Morell i Fonts dels Olors, la Senyora, a la Residència. 558.
Maria Bel Pocoví, nova locutora de Ràdio Artà Municipal. 563.
Marcos Gázquez i Mateu Llodrà: l'esclerosi múltiple. 642.
Dr. José María Vázquez Roel. 686.
Salvador Medina, de retorn d'Amèrica. 730.
Bartomeu Femenias Tous, radies-tesista. 726.
Miquel Alzamora, de retorn de Colòmbia. 744.
Antoni Pinya Florit, micòleg i cuiner. 805.
Jaume Casellas Flaquer, una visió del Club Esportiu Artà. 848.

De la Colònia

Número 511. p. 33.
Número 513. p. 114.
Número 514. p. 161.
Número 515. p. 201.
Número 516. p. 241.
Número 517. p. 273.
Número 518. p. 321.
Número 519. p. 361.
Número 520. p. 405.
Número 521. p. 453.
Número 522. p. 493.
Número 523. p. 521.
Número 524. p. 567.
Número 525. p. 611.
Número 526. p. 651.
Número 527. p. 699.
Número 528. p. 737.
Número 529. p. 777.
Número 530. p. 815.
Número 531. p. 861.

Temes especials

5B, OTI, FONER II

El programa 5B es presenta a Artà. 51.
Zona 5B. OTI a Artà. 131.
Presentada l'OTI d'Artà: Cinc anys per a la transformació. 131.
Què és una Operació Territorial Integrada? 134.
Bàrbara Mestre, Gerent del Consorci del 5B. 135.
Miquel Pastor, Batle, davant l'OTI d'Artà. 137.
Enquesta: Vós anàreu a la presentació de l'OTI... 178.
Don Pere J. Morey a Ràdio Artà. 180.
Don Fernando Garrido al Centre Social. 181.
Enquesta: Què pensau de la reforma que es vol fer als carrers Ciutat i Antoni Blanes? 218.
Projectes 5-B; punt i seguit. 263.
Presentat el projecte dels carrers Ciutat i Antoni Blanes. 401.
OTI: notificacions favorables. 550.

Revisió del cadastre de rústica. 551.

Eleccions Municipals de maig de 1995

Josep Silva, candidat del PSOE. 59.
Montserrat Santandreu, candidat dels Independents. 99.
Jaume Sureda Bonnín, candidat del PP. 263.
Número 517. Balanç dels darrers quatre anys del Consistori.
Número 518. Noticiari electoral. Reunió Associació de Veïns de Montferrutx i els caps de llista a les eleccions municipals.
Número 519. Noticiari electoral. Enquesta. Qüestionari als partits.
Número 520. Entrevistes amb els candidats a batle. Noticiari electoral. Enquesta del GOB. Enquesta de l'Associació de Dones d'Artà. Enquesta.
Número 521. El nou Consistori 1995-1999. Resultats de les eleccions municipals. Valoracions d'urgència de cada un dels candidats a batle. Enquesta.
Número 522. Constitució del nou Consistori. Montserrat Santandreu Ginard, Batle d'Artà.
Pactes municipals. 721.
Pactes municipals. 759.
Fumata... blanca. 830.
Acord per a la governabilitat entre PP i Independents. 831.
Fumata blanca: habemus pacte. 833.

Port esportiu de la Colònia de Sant Pere

S.O.S. Colònia de Sant Pere. 278.
Les obres d'ampliació del moll esportiu de la Colònia són a punt de començar. 295.
El projecte del nou moll de la Colònia, modificat. 516.
El moll de la Colònia al bell mig de la confrontació. 579.
El port esportiu de la Colònia: diàleg entre les parts. 623.
Moll de la Colònia: darrera hora. 595.
Polèmica en torn al nou port. 611.
Plenari del 21.09.95. El projecte de port esportiu, informat favorablement. 628.
Comunicat dels Independents. 630.
Documents de la Plataforma i del Grup Independents. 681.
Carta Oberta als Independents. Resposta de la Plataforma als Independents. Precisions del GOB. 723.
Carta al Director de la Plataforma per un moll a mida de Sa Colònia de Sant Pere. 843.

Urbanització d'Es Canons.

La batalla d'Es Canons. 791.

I ara, Es Canons. 810.
In memoriam. 810.
Partits i institucions cerquen vies per aturar la urbanització. 835.
Es Canons, el GB i el CIM a favor de la protecció. 876 i 877.

Projecte Palacal

Projecte Palacal. 439.
El projecte Palacal va endavant. 479.
Notícies de Palacal. 517.
Projecte Palacal, primer balanç a meitat de feina. 598.
Projecte Palacal, el segon milió ja és a Guatemala. 657.
Salvador Medina, de retorn d'Amèrica. 730.
El projecte Palacal exposa els resultats. 767.

Notícies destacades

1994: repàs informatiu. 13.
«laCaixa»: biblioteca i bliblioteca. 16.
Costa i Llobera: reunió amb el Conseller. 20.
Artanencs a Benicarlàndia. 28.
Manuel del Castillo. L'Hospital de Manacor. 53.
Programa d'Educació Ambiental. 55.
Solucions per a Costa i Llobera. 57.
Asfalt per a camins rurals. 57.
Obres a Na Batlessa. 57.
Inauguració del Punt Verd. 80.
Intens programa de repoblació forestal. 93.
Costa i Llobera: noves propostes. 96.
Ràdio Artà Municipal, tres mesos. 98.
Programa d'Educació Ambiental. 100.
«El poblat talaiòtic de Ses Païsses». 138.
Diada de neteja a Betlem. 139.
Pere Obrador Espinosa. 143.
Repoblació experimental. 143.
Nova benzinera. 144.
Excursió amb carros i cabriols. 145.
Les feministes creen una Associació. 149.
Un violí amb història. 162.
Un dolmen a la Colònia de Sant Pere. 179.
Nou jutge de pau. 181.
Canvi de donats a Sant Salvador. 182.
Presentada la Guia de Ses Païsses. 192.
Problemes legals per a les instal·lacions sobre Es Racó. 219.
Núria Sureda Carrión, de Cerdà (Pregó de Setmana Santa 1995). 220.
Activitats de l'Associació de Dones d'Artà. 239.

Gabriel Marco, professor de l'Institut, mort en accident de trànsit. 259.
El sepulcre dolmènic trobat a la Colònia. 314.
18 nous components per a la Banda de Música. 326.
La Banda de Música, des d'ara amb 58 membres. 340.
Cadena Humana per la Llengua. 341.
Premis per a «Esclafits i Castanyetes». 343.
«Artà Balla i Canta». 404.
Orfeó Artanenc, desè aniversari. 408.
La cadena humana. 410.
Per la llengua. 410.
Presentació del nou llibre de Nicolau Pons. 414.
Exposició d'artesanía. 416.
Projecte Palacal. 439.
L'Orfeó Artanenc compleix el desè aniversari. 442.
Intercanvi Coral Castellterçol - Orfeó Artanenc. 471.
«Al Ayre Español». 474.
El Sagrament Universal, de Sebastià Mesquida. 475.
El projecte Palacal va endavant. 479.
El radar a la Talaia Freda, declarat d'Interès Social. 507.
«Disculpen las molestias», de l'Orquestra Oasis. 511.
Encomi pescatiu, de Joan Mesquida. 511.
Notícies de Palacal. 517.
Editada l'obra poètica del P. Rafel Ginard Bauçà. 522.
VII Festival de Música Clàssica d'Artà, Antoni Lliteras. 524.
«Artà Balla i Canta» a l'Hospitalet. 556.
Antoni Ginard, Butler: premis. 590.
Excavacions a S'Aigo Dolça. 634.
Rotonda a Sa Pista. 636.
PERI a Sa Pista. 636.
Inici del curs escolar a Infantil i Primària. 648.
Projecte Palacal, el segon milió ja és a Guatemala. 657.
La presidenta Munar, acompanyada dels vicepresidents Triay i Sampol, a Artà. 671.
«Tots a l'aigua amb l'esclerosi». 675.
«Esbart Dansaire de l'Hospitalet». 677.
Hospital de Manacor. 679.
Inici de curs a l'Institut. 694.
La Biblioteca, unificada per a finals d'any. 695.
Llistes provisionals de candidats a jurats. 713.
Club de la 3a Edat. Eleccions a la nova directiva. 717.
Obres a Es Canons. 760.

QAIII a HABITAT'95. 763.
Artartà en els cercles literaris de Mallorca. 766.
Croquis Artanencs, subvenció. 768.
557 matriculats a l'Escola d'Adults. 802.
Obres a la Plaça del Conqueridor. 841.
Projecte d'obres a Sant Salvador. 844.
L'Orfeó Artanenc a Castellterçol de Barcelona. 847.
Repetidors [de telefonia mòbil]. 857.
El Suprem dona la raó a l'Ajuntament. 875.
Sopar homenatge als presidents del C.E. Artà. 878 i 879.
Finca Betlem, conveni UIB, GB i CIM. 881.
Intercanvi coral a Castellterçol. 890 i 891.
Extra neules de Nadal. 899-901

Enquesta

Ha acabat el 1994, comença el 1995... 6.
Què pensau de la reforma que es vol fer als carrers Ciutat i Antoni Blanes? 218.
Què ens podríeu dir de l'afició a pescar amb canyeta? 258.
Com participau a la Setmana Santa? 298.
Quina importància creis que té la campanya electoral? 338.
Com és això de votar per primera vegada? 397.
Què us ajuda a decidir l'opció política a elegir? 434.
Què trobau de viure a la Colònia? 470.
Com han anat les proves de selectivitat? 510.
Com es presenten les festes d'enguany? 547.
Aigües subterrànies, un bé inesgotable? 582.
Què heu comprat a la Fira? 632.
Com es presenta aquest nou curs 1995-96? 674.
Què us sembla haver sortit per jurat? 714.
Caçar tords amb filats, com es presenta la temporada? 758.
Què trobau d'anar a cursos per a adults? 796.
Què ens podeu dir de la vostra afició als coloms? 834.

Reportatge

Els alumnes de l'Institut i la solidaritat. Contacte amb Guatemala. 24.
Demostració d'apicultura a la plaça de l'Ajuntament. 356.
Lliga de bessons. 508.
Molts d'anys per les festes, als més

vells i als més joves. 549.

Projecte Palacal, primer balanç a meitat de feina. 598.

Art i Artistes

IV Mostra d'Art del Llevant. 17.

«Un conte de Nadal». Fila-7: les coses ben fetes. 19.

Èxit de l'exposició de Sebastià Massanet. 35.

Aportació al Cançoner Popular. 52.

Pere Pujol i la seva «Rondalla». 54.

Pere Ginard Cursach, premi de pintura jove a Sitges. 75.

Miquel Sarasate, exposició a Bonn. 94.

Pep Tosar, Premi Especial de la Crítica al millor actor/94. 108.

Pep Tosar a Artà. 141.

Grup Escènic Artanenc: «Terra Baixa». 143.

Pere Pujol dona una escultura a la Confraria de S'Endavallament. 144.

Menció d'Honor a Rafel Caldentey Crego. 160.

El Grup Escènic Artanenc per Canal 4. 183.

Joan Matamalas, altra volta en cartell. 244.

Estrena de «Terra Baixa». 244.

«Terra Baixa». 320.

Exposició de Pere Pujol. 320.

Exposició del «Grup Espiral». 326.

Miquel Sarasate, exposició. 403.

Pere Pujol, autor del bust d'Antoni Mus. 404.

Nou premi per a Sebastià Massanet. 410.

E. Miquel Sarasate i Rolf Knie. Escultures en col.laboració. 435.

En Pere Pujol exposa a Ciutat. 586.

Pere Ginard Cursach, a Artà. 587.

E. Miquel Sarasate, a Suïssa. 587.

Sebastià Massanet, a Cafè3. 639.

Pere Ginard Cursach. 656.

Pere Pujol. 657.

Fila-7 Teatre: *La meva Blancaneus*. 673.

«Pere Pujol». 715.

La meva Blancaneus. Projecte senzill, gran èxit. 719.

Conrado, exposició. 800.

Miquel Sarasate, de retorn de Suïssa. 838.

V mostra d'art del Llevant. 880.

Exposició escultures d'Amadeo J. Canet i Pintures de Joan Servera, Peix. 881

Document

Registres demogràfics. 39.

Política local

Plenari del 7 de febrer. 106. Aprobat el Reglament de Participació Ciutadana. Modificació d'ordenances.

Rectificació. 139.

Plenari del 28 de març. 280. Aprovació de comptes del 93 i del 94. Guillem Bisquerra, nou jutge de pau. Proposta del PP sobre el vots dels estrangers. Preguntes del PSOE.

Pressupost municipal. 310.

Plenari del 20 d'abril. 311. Moltes decisions, i importants, aprovades.

Modificació de les NNSS. Pla Especial de les Muntanyes d'Artà.

Conveni per a la cessió de terrenys a la Colònia. Pressupost municipal.

Plenari del 23 de maig. 440. Darrer plenari, darrer embolic. Acceptació del Fons Documental Miquel Barceló.

Proposta del PP sobre els contenidors de fems.

Plenari del 14 de juny. 475. Set segons per tancar un cicle.

Plenari del 10 de juliol. 554. Una estrena per mostrar cara. Sessions.

Comissions. Dedicació i renumeraació del Batle. Dedicació i retribució dels regidors. Delegacions i altres.

Plenari del 21 de setembre. 628. El projecte de port esportiu, informat favorablement.

Plenari del 18.10.95. 723. Gestió de l'Hospital de Manacor. Pla d'Obres i Serveis. Costa i Llobera.

Habilitació de partides del pressupost.

Plenari del 07.11.95. Plenari colonier. Sobre la ubicació i construcció de la pista polisportiva a la Colònia de Sant Pere.

Plenari del 28.11.95. Fumatablanca: habemus pacte. 833.

Plenari del 07.12.95. Fitxant posicions. 888.

Programes de festes i celebracions

Sant Antoni Abat 1995. 7.

Programa de Setmana Santa. 272.

Sant Antoni de Pàdua. 444.

Festes de la Colònia de Sant Pere. 472.

VII Festival de Música Clàssica Antoni Lliteras. 477.

Festes de Sant Salvador 1995. 544.

Fira d'Artà. 594.

50è aniversari del C. E. Artà. 842.

Festes de Nadal i Reis 96 d'Artà i la Colònia. 882.

Passat Festes

Nadal, Cap d'Any i Reis. 36.

Sant Antoni Abat, la festa. 62.

Ximbombades, Rueta i Rua del Dijous Llarder. 150.

Rua amb gust a menys, però bona. 196.

Festes de Setmana Santa 1995. 308.

S'han complit desset anys de la diada a l'Ermita. 353.

Festes del 10è aniversari (3a edat). 477.

Festes de Sant Antoni de Pàdua. 480.

Actes celebrats a La Colònia. 518.

Sant Salvador, 1995. 584.

Fira. 640.

Festa a la Plaça de S'Aigua. 654.

COLLABORACIONS

Pere Ginard Ferrer:

Secció «*Del meu confessorari*»:

Un sant i dues figueres bessones. 22.

De rates mortes surten gatons vius. 76.

Mado Catalina de Sa Rafala. 157.

Veritat apòcrifa. 486.

La quotidiana normalita. 688.

Encontre inexistent. 774.

Llament cabrer. 854.

Llarga vida, mil motius per viure-la. 903.

Es capellà nou. 904.

Ullant l'ahir. 904.

Correspondència amorosa entre dos festejadors

Carta I. 689.

Carta II. 734.

«*L'ahir avinent*»

(Sobre l'any 1910). 199.

(Sobre el carrer Pitxol). 238.

Joan Coromines, 90 anys. La temença admirativa. 221.

Bullantor consanguínia. 236.

De la Central repiquen campanes. 237.

Va de Genovarts. 526.

Peu i cama de foto. 527.

Gent de seny. 561.

Un boldró de xeixa. 562.

Afegitó de festes. 597.

Tanyades mestres. 733.

Adéu admiratiu [Pere Sureda Sancho, Murtó]. 855-

Reverdint el passat. 76.

El fugisser antany. 112.

El fugisser antany. 156.

L'immarcescible ahir. 560.

Pere Ginard i Pere Sureda

Toc d'alarma. 644.

Miquel Piris & Caterina Estelrich

Els Gorans

Número 520. p. 424.

Número 521. p. 464.

Número 522. p. 504.

Número 528. p. 752.
 Número 529. p. 788.
 Número 530. p. 828.
 Número 531. p. 872.
 Número 532. p. 922

L'art de cultivar bonsai
 per **Mateu Mascaró**
 de l'**Associació Bonsai de Llevant**
 Història del bonsai. 358.
 Història del bonsai. 412.
 L'art del bonsai. 452.
 L'art del bonsai. 490.
 L'art del bonsai. 528.
 Associació Bonsai de Llevant. 606.
 Associació Bonsai de Llevant. 660.
 Associació Bonsai de Llevant. 690.
 Associació Bonsai de Llevant. 774.
 Obtenció del bonsai. 811.
 Associació Bonsai de Llevant. 908

El Quiromassatge
 per **David González**
 Els tipus de massatge (II). 74.
 El massatge de relaxació (I). 155.
 El massatge relaxant (II). 235.
 Altres formes de massatge. 315.

Psicologia
 per **Paula Vicens Bauzá**
 L'ansietat i les pors. 23.
 Els trastorns a la conducta alimentària. 111.
 La història de la nina que no volia engreixar. 195.
 Carta a la nina que no volia engreixar. 277.
 L'adolescència, etapa difícil? 359.
 De l'amor i altres històries. 447.
 És intel·ligent el meu fill? 529.

Club de la 3a edat
 Deu anys de vida del club, viscuts per un soci fundador.
 I, número 523. p. 520.
 II, número 525. p. 607.
 III, número 526. p. 653.
 IV, número 527. p. 691.
 V, número 528. p. 734.
 VI, número 529. p. 773.
 VII, número 530. p. 812.
 VIII, número 531. p. 853.
 IX, número 532. p. 907.

Equip de la Clínica Capistrano
 Coordinació de **Gabriel Pastor Tous**
 Morts per vergonya. 646.
 Addiccions i l'especialització dels tractaments. 736.
 Addicció al joc?. 776.
 Joventut: alcohol i tabac. 814.

Secció «Biblioteca»
 Número 512. p. 73.
 Número 516. p. 240.
 Número 526. p. 652.
 Número 528. p. 739.

Mn. Antoni Gili Ferrer
 La festa de Sant Antoni Abat en el segle XVII. 9.
 Aportació al «Cançoner Popular de Mallorca». 71.

Jeroni Fito
 Benicarlàndia 94. 29.
 «El sagrament universal» Teologia d'un femater. 113.

Gabriel Pastor Tous
 «Abstèmia», un èxit. 279.

Antoni Muñoz
 A Artà no en necessitam d'aquests banyuts. 318.

Mateu Sancho Orell
 Al Sàhara, amb el poble saharià. 413.

Josep Francesc Palou
 VII Festival de Música Clàssica. 605.

Cristòfol Carrió, Balín
 L'emigració d'artanencs a Cuba, I. 692.
 L'emigració d'artanencs a Cuba, II. 740.

Antoni Picazo Muntaner
 Gaspar Melchor de Jovellanos. 735.

Grup de Dones
 Una història d'altre temps. 771.
 Per **Pilar Lucas**:
 Carta a les nines de Xina. 859.
 IV Conferència Mundial sobre les Dones. 859.

Altres col·laboradors
 Secció «Vida de Sant Antoni Abat en vers»
 per **Joan Sard Pujades**.
 (i VI), p. 10.

L'Institut d'Artà, solidari amb el poble de Palacal, a Guatemala. pel *Grup d'Educació per la Pau IES Llorenç Garcías i Font*. p. 148.

S.O.S. Colònia de Sant Pere. 278.
 I ara, Es Canons. 810.
 per **Miquel Àngel Lladó Ribas**.

Joan Coromines i Vigneaux, 90 anys.
 per **Jaume Morey Sureda**. 223.

Festa de Sant Antoni a Artà pel **P. Baltasar Cloquell, TOR**. 446.

D'Artà a Lisboa.
 Per **Pau Gómez Martínez**. 449.

Un artanenc a Moscou.
 Per **Marc Gómez Martínez**. 488.

Mirades devaluadores
 Per **Margalida Thomàs Andreu**. 610.

L'escola pública a Artà.
 per **Mª Angels Comes i Miquel Font**. 650.

Perquè no sigui cap precedent.
 per **Julen Adrián**. 698.

Escola i llengua.
 per **Joan Melià**. 813.

In memoriam.
 per **Miquel Caldentey Bisbal**. 810.

Maria del Carme Sancho, per primera vegada a Artà. 852.
 per **Nicolau Pons Llinàs**.

Amanida de xampinyons. 854.
 per **Antoni Pinya**.

Cartes al Director
 Membres de l'Orfeó Artanenc. 110.
 Plataforma per un moll a mida de Sa Colònia de Sant Pere. 843.
 Carta del PSOE. 894.

Endevinalla
 Per **Pere Vicens, Xim**.
 Núm. 511. p. 48.
 Núm. 512. p. 88.
 Núm. 513. p. 128.
 Núm. 513. p. 172.
 Número 515. p. 212.
 Número 516. p. 252.
 Número 517. p. 292.
 Número 518. p. 332.
 Número 519. p. 372.
 Número 520. p. 424.
 Número 521. p. 464.
 Número 522. p. 504.
 Número 523. p. 540.
 Número 524. p. 576.
 Número 525. p. 620.
 Número 526. p. 668.
 Número 527. p. 708.
 Número 528. p. 752.
 Número 529. p. 788.
 Número 530. p. 828.
 Número 531. p. 872.
 Número 532. p. 921.

Es Racó
 Número 511. p. 48.
 Número 512. p. 88.
 Número 513. p. 128.
 Número 514. p. 172.
 Número 515. p. 212.
 Número 516. p. 252.
 Número 517. p. 292.
 Número 518. p. 332.

Número 519. p. 372.
 Número 520. p. 424.
 Número 521. p. 464.
 Número 522. p. 504.
 Número 523. p. 540.
 Número 524. p. 576.
 Número 525. p. 620.
 Número 526. p. 668.
 Número 527. p. 708.
 Número 528. p. 752.
 Número 529. p. 788.
 Número 530. p. 828.
 Número 531. p. 872.
 Número 532. p. 921

Contestador Automàtic

Número 511. p. 38.
 Número 512. p. 77.
 Número 513. p. 118.
 Número 514. p. 160.
 Número 515. p. 204.
 Número 518. p. 325.
 Número 519. p. 364.
 Número 520. p. 415.
 Número 521. p. 443.
 Número 522. p. 504.
 Número 524. p. 566.
 Número 526. p. 661.
 Número 527. p. 702.
 Número 528. p. 738.
 Número 529. p. 780.
 Número 530. p. 818.
 Número 531. p. 860.
 Número 532. p. 909

Ecos (Moviment de Població)

Desembre 1994. p. 39.
 Gener 1995. p. 118.
 Febrer 1995. p. 204.
 Març 1995. p. 281.
 Abril 1995. p. 364.
 Maig 1995. p. 456.
 Juny 1995. p. 532.
 Juliol 1995. p. 596.
 Agost 1995. p. 661.
 Setembre 1995. p. 702.
 Octubre 1995. p. 780.
 Novembre 1995. p. 860.

Pluviòmetres

Desembre 1994. p. 38.
 Gener 1995. p. 118.
 Febrer 1995. p. 204.
 Març 1995. p. 276.
 Abril 1995. p. 364.
 Maig 1995. p. 446.
 Juny 1995. p. 532.
 Juliol 1995. p. 592.
 Agost 1995. p. 661.
 Setembre 1995. p. 702.
 Avanç octubre 95. p. 738.
 Octubre 1995. p. 770.
 Avanç novembre 95. p. 860.
 Novembre 1995. p. 909

Necrològiques

Angela Genovard Ginard. 16.

Sebastià Sansaloni. 60.
 Pere Fernández Cursach. 60.
 Ha mort l'ermità Dionís. 61.
 En Jeroni Fito ha mort (diveses col.laboracions). 316
 Recordant en Jeroni Fito. 358.
 Al meu cunyat Pere Obrador. 596.
 Isabel Nadal Girart. 851.

Esports

Número 511. pp. 40-47.
 Número 512. pp. 81-87.
 Número 513. pp. 119-127.
 Número 514. pp. 165-171.
 Número 515. pp. 205-211.
 Número 516. pp. 245-251.
 Número 517. pp. 284-291.
 Número 518. pp. 327-331.
 Número 519. pp. 365-371.
 Número 520. pp. 417-423.
 Número 521. pp. 457-463.
 Número 522. pp. 496-503.
 Número 523. pp. 533-539.
 Número 524. pp. 570-575.
 Número 525. pp. 612-619.
 Número 526. pp. 662-667.
 Número 527. pp. 703-707.
 Número 528. pp. 744-751.
 Número 529. pp. 781-787.
 Número 530. pp. 818-828.
 Número 531. pp. 864-871.
 Número 532. pp. 910-920

Notícies esportives destacades

El Màrmols Artà, campió del grup B-2, de júnior masculí. 206.
 Nous vestuaris a Ses Pesqueres. 210.
 L'Almudaina un altre cop campió. 284.
 Miquel Alzamora, torna a tenir esperances. 287.
 Lluís Pastor i Guillem Artigues, campions de Mallorca. 365.
 Dos cinturons negres a Artà. 365.
 Lluís Pastor i Guillem Artigues, campions de Balears. 420.
 Miquel Alzamora, campió d'Espanya. 417.
 Lluís Pastor, bronze en el Campionat d'Espanya. 458.
 El juvenils, subcampions de la lliga de futbol, pugen a 1^a. 462.
 Miquel Alzamora, campió d'Espanya de puntuació en pista. 498.
 Fusió del C. D. Artà i el C. D. Avance. 538.
 Ana Mª Dominguez, subcampiona absoluta d'Espanya en 400 L. 575.
 Sanimetal, guanyador del Torneig Sant Salvador 1995.
 Miquel Alzamora, de retorn de Colòmbia. 744.
 Guillem Artigues, campió de Balears sub 19. 745.
 Joan J. Nicolau, èxit en la prova del 2n dan. 818.

Suplements Artartà

Coordinats per **Tomeu Gili i Miquel Mestre**. Disseny, **Climent Obrador**.

Número 4 (inclòs al 516)

Portada: Peter Royen. S'Alzinar - 1994

Pentalogia (I). L'Espai. Les Paraulles, per Miquel Caldentey. II.

«Suite mínima» (*Antologia*), per Lluís Maicas. III.

Escriptures de ningú. 7x7. per Miquel Mestre. IV.

Número 5 (inclòs al 521)

Portada: Miquel Mestre, sense títol.

Poemes de «L'instant transparent», de Lluís Massanet, per Bartomeu Gili. II.

Jaume Galmés. Del «cicle d'Anja» (A tu i En el cel), III.

Escriptures de ningú. Cala i barca. Pluja. Distància. Mirall trencat. Capvespral. Per Miquel Mestre. IV.

Número 6 (inclòs al 522)

Portada: Monogràfic Joan Mesquida. Joan Mesquida, **Interior amb nu.**

Adesiara al mar... A un amic literat. Vigília. Platjariana. Vent de Nord. Sementeriana II. II.

Veu i absència. Bescunsa. Em pengen els anys. Crepuscular. Ofrena. Oïu. Demble. III.

El mar dins l'aigua. No ho dic. IV.

Número 7 (inclòs al 524)

Portada: **Pere Pujol, sense títol, 1994.**

Parèntesis (Drama en tres actes. Tècnica mixta), per Bartomeu Gili. II.

Del meu confessional. «El seny de la paraula», per Pere Ginard. III.

Pentalogia (i II). Els Fets. Les Veus. El Temps, per Miquel Caldentey. IV.

Número 8 (inclòs al 532)

Portada: Pere Ginard, sense títol, detall central.

Anatomia fràgil. Pere Ginard Cursach. II-IV

**Fi
del
tom XV**